سیب سبز

معارف و انقلاب اسلامی

ویرایش ۱۴۰۰

مدیریت تدوین:
دکتر صادق شفائی
حسین فرجی

مؤلف:
الهه شیخی

... چه بسا چیزی را خوش نداشته باشید، حال آنکه
خیر شما در آن است...

«سوره بقره آیه ۲۱۶»

سیب سبز

معارف و انقلاب اسلامی

ویرایش ۱۴۰۰

مؤلف: الهه شیخی

مدیریت تدوین: دکتر صادق شفائی، حسین فرجی
مؤسسه آموزشی دانش‌آموختگان تهران

انتشارات طیبانه

۱۴۰۰

سرشناسه : شیخی، الهه، ۱۳۷۹-
عنوان و نام پدیدآور : معارف و انقلاب اسلامی ویرایش ۱۴۰۰/ الهه شیخی ؛ مدیریت تدوین صادق شفایی، حسین فرجی ؛ [برای] موسسه آموزشی دانش آموختگان تهران.
مشخصات نشر : تهران: طبیبانه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری : ۵۰ ص.؛ ۲۲×۲۹ س‌م.
فروست : سیب سبز.
شابک : ۱-۴۸-۷۵۰۵-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع : تعلیمات دینی اسلامی — راهنمای آموزشی(عالی)
موضوع : Islamic religious education -- Study and teaching (Higher)
موضوع : تعلیمات دینی اسلامی — آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع : Islamic religious education -- Examinations, questions, etc. (Higher
موضوع : پزشکی — آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع : Medicine -- Examinations, questions, etc. (Higher)
شناسه افزوده : شفایی، صادق، ۱۳۶۷ -
شناسه افزوده : Shafaei, Sadegh
شناسه افزوده : فرجی، حسین، ۱۳۷۹-
شناسه افزوده : موسسه آموزشی دانش‌آموختگان تهران
رده بندی کنگره : BP۷/۷
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی : ۷۵۹۰۵۱۱
وضعیت رکورد : فیپا

سیب سبز معارف و انقلاب اسلامی (براساس منابع آزمون علوم‌پایه)
مؤلف: الهه شیخی
ناشر: نشر طبیبانه
چاپ: مجتمع چاپ و نشر پیشگامان
مدیر تولید محتوا و صفحه آرایی: فاطمه عموتقی
صفحه‌آرایی: دپارتمان تولید محتوای پیشگامان
نوبت و سال چاپ: اول ۱۴۰۰
شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان
قیمت در پک سیب سبز: ۲۸۰۰۰ تومان
شابک: ۱-۴۸-۷۵۰۵-۶۲۲-۹۷۸

راه‌های تهیه کتاب‌های ما:

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، بعد از خیابان روانمهر ،
بن‌بست سرود، پلاک ۲، واحد همکف

۰۲۱-۶۶۴۰۶۱۷۰
۰۹۳۵۳۵۸۰۲۳۱
edutums.ir
daneshamookhtegan

راهنمای شستشو و خوردن سیب‌سبز

سلام. لطفا تا آخر بخون خیال جفتمون راحت شه!

🕑 سیب سبز ۷ ساله شدا به دنیا اومد تا محتوای آموزشی آپدیت رو با روش‌های علمی و جذاب‌تر ارائه کنه و هر سال رشد کرد و بهتر شد! الان یه کتاب سیب سبز ادیت ۱۴۰۰ دستته که شاید نسبت به قبل تغییرات ظاهری زیادی نداشته ولی نسبت به ادیت‌های قبلی محتوای باکیفیت‌تر و آپدیت‌تری داره، تا بازم بتونی با کمترین وقت و هزینه امتحان علوم‌پایه رو پشت سر بزاری 🙂

🕑 اخیراً امتحان علوم‌پایه کشوری شد، نگاه طراحا بالینی‌تر شد، ادیشن بعضی رفرنسا تغییر کرد و رقابت کسب رتبه و استریتی داغ‌تر شد! بنابراین سیب سبز هم پابه‌پای این تغییرات جلو اومد تا هم‌چنان تنها منبع قابل اتکای گذر از علوم‌پایه به بالین باشه ✌

🕑 سیب سبز ۱۴۰۰ با قبلیا چه فرقی داره؟ ایناست:

۱- افزودن یا جایگزینی حداکثری سوالات پایان‌دوره و میان‌دوره‌های کشوری ۹۹ جهت تسلط بر نگاه طراحان جدید

۲- اضافه شدن پوشش تمامی سوالات تا اسفند ۹۹

۳- مشخص کردن تعداد سؤالات و اهمیت هر مبحث به شکل جزئی و دقیق در آزمون های دوسال اخیر

۴- ویرایش درسنامه جهت به حداقل رساندن ایرادات علمی و نگارشی

۵- بازنویسی برخی مباحث جهت آموزش بهتر و حذف نکات غیرمهم که در ۵ سال اخیر (بعد از سال ۹۵) سوالی نداشته

۶- اضافه شدن تمامی نیازهای آموزشی در بستر اپلیکیشن و سامانه‌ی آموزشی آنلاین طبیبانه از قبیل:

- ✓ نسخه‌ی دیجیتال سیب سبز
- ✓ تست تمرینی (تمامی سؤالات آزمون‌های اخیر قطبی و کشوری به صورت درسی و امتحانی)
- ✓ ویس‌های آموزشی، مرور سریع و نکات پرتکرار در قالب کتاب کار
- ✓ تک آزمون‌های دوره‌های اخیر به شکل آزمون آنلاین با پاسخ تشریحی و قابلیت رقابت

★ روش آموزشی سیب سبز چه جوریه؟ توی سیب سبز ابتدا سؤالای تمام ادوار پزشکی و دندان‌پزشکی قطبی و کشوری رو جمع‌آوری و دسته‌بندی کردیم، تعداد سؤالات هر درس و مبحث رو مشخص کردیم و بعدش هر مبحث رو با تعدادی تست نمونه، جوری تدریس کردیم که تمام سؤالا (به استثنای عجیب غریبای موردی) رو جواب بده.

🕐 مابقی سؤالا کجا رفتن؟ اگه همه‌ی سؤالا رو بیاریم حجم کتاب بدون نکته‌ی آموزشی جدید چند برابر میشه. ولی اگه دوس داری خیلی تست بزنی واسش راه‌حل گذاشتیم: تست تمرینی توی اپلیکیشن و سامانه‌ی آموزشی طبیبانه تموم سؤالای هر درس با تعیین قطب و طبقه‌بندی کامل و جواب کلیدی یا تشریحی رو داره. مثلاً کلّ مطالب عضله‌ی اسکلتی رو توی سیب سبز با کمک ۱۸ تا تست می‌خونی، می‌تونی بعدش از تست تمرینی همه‌ی تستاش رو بزنی ببینی چقدر مسلط شدی! اگه وقتت کمه هیچ الزامی به این کار نیست. اصل کاری تسلط به محتوای آموزشیه که توی سیب سبز انجام شده. تست تمرینی میشه محکم‌کاری.

اوّل هر مبحث یه «جدول معرفی مبحث» گذاشتیم که توش تعداد سؤالای اون مبحث و ملاحظاتش رو نوشته. اهمیّت مبحثا بر اساس این شاخص‌ها تعیین شده:

- میزان حجم به تعداد سؤالات
- سؤال داشتن مبحث توی امتحانات دو سال اخیر
- ویژگی ذاتی درس جهت قابلیت یادگیری و آموزش
- قابلیت یادگیری و پاسخ‌دهی مبحث

ازون مهم‌تر؛ سؤالا ستاره‌دار شدن. تعداد ستاره‌ها میزان شیوع اون سؤال یا پاراگرافش توی امتحان رو نشون میده. سر فرصت مفصل در موردش حرف می‌زنیم.

برای تسلط به هر درس کارای زیادی میشه کرد. فیلم آموزشی، تست زدن یا امتحان رقابتی، مرور سریع با وُیس، کتاب کار و.... تمامی این روش‌ها توی اپلیکیشن و سامانه‌ی آموزشی طبیبانه یا موجوده و یا در حال ایجاد! همین الان یه سر بزن **exam .edutums.ir**

حجم سیب سبز جوریه که میشه به عنوان منبع امتحانات طول ترم هم بهش نگاه کرد. امّا ادعا نمی‌کنم با سیب سبز به تنهایی رتبه میاری. چون باید زرنگی رقیبا، فراموشی، نقایص محتوایی احتمالی و تعداد کم سؤالای جدید هر ترم رو هم در نظر بگیری. پلن آموزشی ما واسه ترکوندن و رتبه، اضافه کردن مطالعه‌ی تشریحی به سیب سبزه. مثل سیب سرخ و بسته‌ی آموزش غیرحضوری که توی درسای ماژور واقعاً بی‌نظیره. اطلاعات بیشتر رو از مؤسسه بگیر

مطمئناً کار ما هنوز ایرادای زیادی داره که فقط با کمک شما بهتر میشه. پس بی‌تعارف منتظر فیدبکت هستیم. خیلی خیلی ممنون میشیم اگه هر ایرادی توی هر زمینه‌ای می‌بینی بگی

با خرید کتاب سیب سبز خداحافظی نمی‌کنیم. تازه سلام می‌کنیم و عضوی از یه خانواده می‌شیم. ازین به بعد می‌تونیم با هم در ارتباط باشیم و واسه ارتقای آموزش پزشکی به همدیگه کمک کنیم. یادت باشه واسه علوم‌پایه هم بخش مهمی از کارمون توی کانال تلگرامه و تا روز آخر با همیم! روز آخر علوم‌پایه نه! روز آخر پزشکی. اصن مگه پزشکی آخرم داره؟!

کانال مشاوره‌ی آموزشی علوم‌پایه	@oloompaye
اکانت خرید محصولات	**@edutums**
فیدبک و اعلام همکاری	@oloompaye_admin

حالا برو سر دَرسِت. ببینیم چقد می‌ترکونی!

تغییرات اختصاصی این درس (به جز تغییرات کلی)

☑ اضافه یا جایگزینی ۲۶ تست از آزمون‌های سال ۹۹

☑ افزودن تصاویر و جداولی برای یادگیری و مرور بهتر

فهرست مطالب

❖ معارف اسلامی ❖

اندیشه اسلامی ۱

نکته: بعضی سؤالا هیچ توضیح خاصی نداره. به همین دلیل مستقیماً اعلام گزینه میشه که حفظ کنی و بری سؤال بعدی!

یه نکته‌ی دیگه اینکه خیلی از جاها گزینه‌های غیر جواب حذف شده و فقط گزینه‌ی جواب رو نگه داشتم. تا چشمت فقط به گزینه‌ی جواب آشنا باشه! یادت باشه اینجا قراره بخونی و حفظ کنی. اگه تست زدن واسه سنجش رو دوس داری برو به تست تمرینی توی اپلیکیشن.

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
چیستی انسان	۶	مهم

پاسخ: از مهمترین مسائل انسان امروز، شناخت خود انسان است چرا که بحث انسان‌شناسی مقدمه‌ی بسیاری مباحث دیگر مثل کمال انسانی، جهان‌شناسی، خداشناسی و حل مشکلات انسان است و همواره پیامبران، علمای دین و اخلاق و حتی فیلسوفان نیز بر انسان‌شناسی تاکید فراوان داشتند.

قدرمشترک توصیه‌ی پیامبران الهی،عارفان و ... انسان‌شناسی است.

اعتقاد به نظارت دائمی خداوند بر ساحت اندیشه و کردار آدمی، به حل کدام‌یک از بحران‌های پیش روی انسان متجدد کمک می‌کند؟ (پزشکی اسفند ۹۵- مشترک کشوری)

اخلاقی

- سوداگرایی مادی به بحران‌های اخلاقی اشاره دارد.
- از نظر امام علی(ع)، خودشناسی عامل سعادت و کمال است.
- قدر مشترک توصیه‌ی همه‌ی پیامبران: شناخت انسان.

پاسخ: در قرآن کریم برای تأکید بر این مطلب که حقیقت انسان همان روحی است که با بدن مادی همراه می‌باشد، از کلمه‌ی « توفّی » (گرفتن و اخذ کردن) در آیات مختلف استفاده شده است.

پاسخ: درباره‌ی حقیقت وجود انسان دو دیدگاه وجود دارد:

دیدگاه مادی ☜ انسان برابر ماده است و تمام قوانین مرتبط با آن از طریق حس و تجربه درک می‌شود. بعلاوه انسان پس از مرگ با متلاشی شدن جسم نابود می‌گردد.

دیدگاه الهی ☜ علاوه بر بُعد مادی بُعد روحانی را هم برای انسان قائل می‌شویم. روح آدمی محور تعالیم همه‌ی ادیان الهی بوده و حقیقت وجودی انسان را تشکیل می‌دهد.

پاسخ: آیه‌ی «ثم سواه و نفخ فیه من روحه» نشانگر مفهوم دوساحتی بودن آفرینش انسان و شرافت و منزلت روح انسان است.

★ ۱- کدام‌یک درباره‌ی شناخت انسان از خودش صحیح است؟ (پزشکی و دندانپزشکی شهریور ۹۷- قطب آزاد)

الف) داشتن شناخت صحیحی از جهان برای رسیدن به خودشناسی ضروری است.

ب) از آنجا که فطرت آدمی با معرفت خدا عجین است دعوت به خودشناسی در واقع دعوت به خداشناسی و ارتباط با اوست.

ج) خودشناسی واقعی تنها از طریق کندوکاو در مکاتب بشری بدست می‌آید و مقدمه‌ی دستیابی انسان به کمال است.

د) بر اساس فرمایش امام علی (ع) خداشناسی مقدمه‌ی خودشناسی است.

★ ۲- کلمه‌ی «توفّی» در آیه‌ی شریفه‌ی: «اللهُ یتَوَفَّی الأنفُسَ حینَ مَوتِهَا» به چه معنایی است؟ (پزشکی و دندانپزشکی شهریور ۹۷- قطب اصفهان)

الف) میراندن ب) گرفتن و اخذ کردن

ج) انتقال و جابجا کردن د) بقا دادن

★ ۳- آیه «ثم سوّاه و نفخ فیه من روحه» به کدام بعد انسان اشاره دارد؟ (دندانپزشکی شهریور ۹۹- کشوری)

الف) بعد روحی ب) بعد نفسانی

ج) دو بعد مادی و غیرمادی د) دو بعد خیر و شر

★★ ۴ در ارتباط با آیه‌ی شریفه‌ی «فاذا سویته و نفخت فیه من روحی فقعوا له ساجدین» (حجر- ۲۹) کدام گزینه صحیح است؟ (دندانپزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب آزاد)

الف) خداوند خلقت انسان را از گلی خوشبو به انجام رساند و سپس از روح در او دمید.

ب) خداوند پس از آفرینش بدن در حد اعتدال، از روحی در آن دمید که به دلیل شرافت و منزلت برتر، آن را به خود منتسب نموده است.

ج) خداوند پس از آفرینش بدن در حد اعتدال به ملائک دستور سجده داد و پس از سجده‌ی ملائک از روح خود در او دمید

د) کلمه‌ی «سَوَّیتُهُ» اشاره به تسویه حساب انسان در قیامت دارد که به دور از افراط و تفریط است.

سؤال	۱	۲	۳	۴
پاسخ	ب	ب	ج	ب

★
۵- مقصود آیه‌ی شریفه‌ی زیر از دمیده شدن روح خدا در انسان چیست ؟ (دندان‌پزشکی شهریور ۹۸-قطب مشهد)
«سپس خداوند اندام انسان را موزون ساخت و از خویش در وی دمید. سجده/ ۹ »
الف) آفرینش بی‌واسطه‌ی روح انسان
ب) شرافت و منزلت برتر روح انسان
ج) روح انسان بخشی از روح خداست.
د) روح انسان آفریده خداست.

★
۶- علم حضوری ما به خداوند چه نام دارد؟ (پزشکی اسفند ۹۶- مشترک کشوری)
الف) علوم عرفانی ب) شهود عرفانی
ج) شهود حضوری د) علم خدایی

۷- گزاره‌ی (عدالت خوب است) مربوط به کدام یک از ابعاد ادراکی و گرایشی انسان است؟ (پزشکی ودندان‌پزشکی اسفند ۹۷-قطب مشهد)
الف) ادراک نظری ب) ادراک عملی
ج) گرایش انسانی د) علم حضوری

★
۸- « وقتی در خودمان دقت کنیم، در می‌یابیم که وجود «من» امری بسیط و غیرقابل تقسیم است. در صورتی که اساسی‌ترین خاصیت اجسام، انقسام پذیری است.» این گزاره چه امری را اثبات می‌کند؟ (پزشکی شهریور ۹۹- کشوری)
الف) برتری روح بر جسم ب) الهی بودن روح
ج) جاودانگی روح د) غیرمادی بودن روح

۹- کدام گزینه درباره "مرگ" صحیح است؟(پزشکی و دندان‌پزشکی قطب مشهد اسفند ۹۶)
الف) به عقیده کسانی که آدمی را مرکّب از روح و بدن می‌دانند ،مرگ رهایی روح از بند جسم است.
ب) انسان زندگی جاودانه‌ای را می‌طلبد که مرگ نداشته باشد.
ج) قرآن کریم مرگ را توفی نفس، یعنی پرواز روح دانسته است.
د) ترس از خدا باعث ترس بیشتر از مرگ می‌شود.

سؤال	۵	۶	۷	۸	۹
پاسخ	ب	ب	ب	د	الف

پاسخ روح انسان جزئی از روح خداوند نیست و اصلاً نمی‌توان اجزای مختلفی برای خداوند قائل شد و در آیاتی که خداوند روح را به خود نسبت داده، به منظور تشریف و احترام است.

در قرآن عبارت تسویه قبل از دمیده شدن روح در بدن انسان آمده است.

روح و روان انسان شامل دو بُعد است:

پاسخ ۱- بُعد ادراکی به دو صورت عملی و نظری وجود دارد. اگر در ادراک نظری شناختی که برای انسان حاصل می‌شود از طریق واسطه و مفاهیم ذهنی باشد به آن علم حصولی می‌گوییم. ولی اگر در ادراک نظری واسطه نباشد و انسان مستقیماً به متعلق شناخت آگاه شود به آن علم حضوری می‌گوییم.

در علم حضوری اگر متعلق به شناخت خدا و امور مرتبط باشد به آن شهود عرفانی می‌گوییم.

پاسخ بُعد عملی شناخت مربوط به حوزه‌ی عمل مثل خوب و بد و باید و نبایدهاست.

۲- بُعد گرایشی به دو بخش حیوانی (غریزه) و انسانی تقسیم می‌شود. تفاوت انسان و حیوان، گرایش به دانایی و حس تقدیس و پرستش است. در این باره احادیثی از امام علی (ع) وجود دارد مثل:

- من هیچ شیئی را نمی‌بینم مگر خدا را قبل از آن، با آن و بعد از آن دیده باشم. (شهود عرفانی)

- خداوندا تو قلب‌ها را با محبت خود آفریده‌ای. (گرایش‌های انسانی)

پاسخ با توجه به این که با کهولت سن جسم دچار پیری و فرسودگی می‌گردد و به عبارتی جسم تجزیه و تغییر می‌یابد اما روح و ذهن انسان نه تنها فرسوده نمی‌شود بلکه روز به روز غنی‌تر می‌گردد و این دلیلی بر غیر مادی بودن روح است.

پاسخ عبارت خلق و امر در آیه‌ی « له الخلق و الامر»، خلق اشاره به جسم و امر اشاره به روح دارد. ترکیب انضمامی در مقابل ترکیب اتحادی بوده و نوع ترکیبی است که در آن، هر یک از اجزای ترکیب ، از لحاظ وجودی مستقل باشند ؛ و نحوه اتحاد آن‌ها اتحاد بالضمیمه باشد . امّا در ترکیب اتّحادی، اجزاء ، وجود مستقلّ ندارند ؛ بلکه در واقع یک حقیقت موجود است که از آن یک حقیقت ، دو یا چند حیث ، اعتبار می‌شود. ترکیب روح و بدن نیز ترکیب اتّحادی است ؛ یعنی چنین نیست که انسان ، حقیقتاً مرکّب از دو جزء با عناوین روح و بدن باشد. انسان یک حقیقت است که از مرتبه ی عالی او تعبیر به روح ، و از مرتبه پایین‌تر آن تعبیر به نفس و از پایین‌ترین رتبه‌ی وجودی او تعبیر به بدن می‌شد. امّا مادّه ، هیچگاه جزء بدن شخص نبوده ، نیست و نخواهد بود. مادّه‌ی بدن ، صرفاً حامل صورت بدن است.

روح بدون بدن ، و بدن بدون روح ، توهّمی بیش نیست. اینکه میّت را بدن شخص می‌گویند ، صرفاً عنوانی است مجازی. بدن انسان ، آن صورت حیّ است که الآن توسّط مادّه‌ی بدن حمل می‌شود ؛ و چون آن صورت حیّ ، از این مادّه گرفته شود ، آن مادّه صورتی دیگر به خود می‌گیرد که عبارت است از صورت میّت. روح انسان بدون بدن معنا ندارد. لذا انسان بعد از مرگ نیز بدن خود را دارا خواهد بود ؛ لکن نه به صورت بدن مادّی ؛ بلکه به صورت بدن برزخی یا ملکوتی .

مرگ به عقیده کسانی که آدمی را مرّکب از روح و بدن می‌دانند، رهایی از بند جسم است و راه رهایی ترس از مرگ، ایمان به خداوند و تسلیم در برابر اوست.

پاسخ براساس آیه‌ی «و من اعرض عن ذکری فان له معیشه ضنکا» دین پشتوانه‌ی محکمی برای غلبه بر اضطراب‌های روانی است. قرآن کریم زندگی تنگ و سخت را معلول روی گردانی از خدا می‌داند و این آیه را می‌فرماید و همچنین می‌فرماید: (الابذکرالله تطمئن القلوب)

هدف غائی آفرینش انسان از دیدگاه آیات قرآن، پرستش و عبودیت است.

پاسخ در هرمینوتیک یا علم تأویل هدف، کشف پیام‌ها و معانی یک متن یا پدیده‌ی مورد نظر است ولی دلیل نمی‌شود که به فهم کامل از پدیده دست یابیم. اومانیسم یا انسان‌گرایی گاهاً در برابر خداگرایی قرار گرفته‌است. بر اساس پوزیتیویسم یا مثبت گرایی داده‌های بر گرفته از تجربه حسی تنها منبع معتبر همه‌ی معرفت هاست.

اصطلاح پوزیتویسم positivism به معنای اثبات گراییه یعنی چی؟؟ یعنی پوزیتویست‌ها مدعین که ادراک حقیقی منحصر در ادراک حسیه. باز یعنی چی؟یعنی ادراکی که در اثر تماس اندام‌های حسی با پدیده‌های مادی حاصل می‌شه. به اعتقاد آن‌ها آنچه که فلاسفه تصورات کلی یا مفاهیم عقلی می‌نامند، چیزی جز همان الفاظ ذهنی نیست. بر همین اساس این گروه مسائل متافیزیکی را مسائل غیرعلمی و بلکه مطلقا مفاهیمی بی‌معنا می‌شمارند. همچنین این گروه تجربه را هم منحصر در تجربه حسی می‌دانند و به تجارب درونی که از قبیل علوم حضوری هستند اعتنائی نمی‌کنند و دست کم آن‌ها را اموری غیرعلمی تلقی می‌کنند، زیرا به نظرشان واژه «علمی» تنها شایسته اموری است که قابل اثبات حسی برای دیگران باشد. این گرایش از گرایش‌های اصالت تجربی را می‌توان «حس گرائی» یا «اصالت حس افراطی» نامید.

گرایش به تجربه گرایی، باعث بروز بحران‌های معرفتی می‌شود.

ریشه‌های تحیّر معرفتی غرب، با اندیشه‌های کدام فیلسوف پی‌ریزی شد؟ ایمانوئل کانت

انسان چون ظرفیت علمی بالایی دارد و توانایی تعقل و تفحص در عالم طبیعت و کشف حقایق آن و پی بردن به عظمت خدا و استعدادهای تکوینی و قابلیت نامتناهی دارد خلیفه‌ی خدا بر روی زمین است.

پاسخ یکی از پایه‌های مهم جهان‌شناسی اسلامی، تفکیک میان عالم غیب و عالم شهادت است. منظور از غیب، چیزی است که از حوزه ادراک و آگاهی خارج باشد؛ برخلاف شهادت که قابل ادراک است. از اینجا روشن می‌شود که معنای غیب و شهادت معنایی نسبی است؛ یعنی، ممکن است شی واحدی نسبت به شخصی خاص با قوّه‌ی ادراکی خاصّی، غیب باشد و نسبت به شخصی دیگر با قوه اداراکی دیگری مشهود، تلقی گردد. با توجه به توضیحات بالا، مقصود از عالم غیب در مباحث جهان شناختی، بخشی از هستی است که از حیطه‌ی حواس بشر خارج است و با ادراک حسی متعارف قابل درک نیست.

امام رضا(ع) فرمودند: ایمان، معرفت به قلب، اقرار به زبان و عمل به اعضاء و جوارح است.

از نظر قرآن کریم، بدترین موجودات، بی‌خردان هستند.

برو بریم اپلیکیشن تستاشو بزنیم.

۱۰- براساس آموزه‌های قرآن کریم، ریشه‌ی بسیاری از بحران‌های روانی فراروی انسان چیست؟ (دندانپزشکی اسفند ۹۵- مشترک کشوری)

الف) داشتن روحیه‌ی ملامت گری

ب) روی گردانی انسان از خدا

ج) گرایش انسان به عقلانیت ابزاری

د) اضطراب و پریشانی انسان

۱۱- کدام گزینه صحیح است؟ (پزشکی اسفند ۹۵-قطب مشهد)

الف) براساس هرمینوتیک، انسان می‌تواند فهم کاملی از سخن یا نوشته دیگران داشته باشد.

ب) براساس آموزه‌های دینی، راه معرفت اندوزی بشر محدود به وحی است.

ج) برپایه اومانیسم، انسان در مقابل هیچ مقامی جز خدا مسئولیت ندارد.

د) پوزیتیویسم، تجربه حسی را یگانه راه شناخت انسان می‌داند.

۱۲- یکی از پایه‌های مهم جهان‌شناسی اسلامی کدام گزینه است؟ (دندانپزشکی اسفند ۹۶-قطب اهواز)

الف) رابطه خدا و جهان

ب) جهان موجود ، نظام احسن است

ج) وجوود حقایق جهان‌شناختی در قرآن

د) تفکیک میان عالم غیب و شهادت

سؤال	۱۰	۱۱	۱۲	
پاسخ	ب	د	د	

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
ایمان	۴	مهم

۱- توجه به کدام‌یک از صفات خداوند، سبب دوری انسان از گناه می‌شود؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک آذر ۹۸- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) رحمت الهی

ب) صفت الهی

ج) علم الهی

د) حکمت الهی

★★

۲- در رابطه‌ی ایمان و معرفت، کدام گزاره نادرست است؟ (دندانپزشکی شهریور ۹۹- کشوری)

الف) ایمان مبتنی بر علم و معرفت است.

ب) اقتضای علم و معرفت، ایمان است.

ج) ایمان دینی در تضاد با علم قطعی نیست.

د) ایمان دینی در تضاد با عقل نیست.

سؤال	۱	۲		
پاسخ	ج	ب		

پاسخ عقیده به علم بی‌پایان الهی موجب می‌شود که انسان بداند خداوند در همه حال به او علم حضوری دارد در نتیجه ۱) به راحتی گناه نمی‌کند. ۲) با میل و انگیزه بیشتر به کارهای نیک اقدام می‌کند. ۳) هیچ گاه احساس تنهایی و حیرت و سرگشتگی نمی‌کند و در مقابل مشکلات دنیا استقامت بیشتری می‌ورزد.

پاسخ از دیدگاه اسلام ایمان مبتنی بر معرفت، علم و عقل است اما چنین نیست که اگر معرفت و علم باشد، ایمان هم ضرورتاً وجود پیدا می‌کند. علاوه بر موارد ذکر شده ایمان و عمل نیز با هم روابط تگاتنگی دارند و هیچ یک به تنهایی پذیرفته نیست. ایمان در معنای لغوی یعنی اعتقاد و تصدیق قلبی به چیزی یا کسی. ایمان حقیقتی است که مبتنی بر معرفت و جلوه‌ی آن عمل صالح است.

آیه‌ی "وجحدو بها و استقنیتها انفسهم" به چه حقیقتی دلالت دارد؟

① بین علم و ایمان رابطه‌ی عینی وجود دارد.

② ایمان و علم قابل جمع نیستند.

③ ایمان نه عین علم بلکه مقدمه آن است.

④ هر عملی ایمان نیست ⊸

از نظر قرآن کریم.....

① هرجا که معرفت و آگاهی باشد، ایمان هم ظهور می‌نماید.

② گروهی از انسان‌ها در عین حال که نسبت به آیین حق یقین دارند اما ایمان نمی‌آورند. ⊸

③ تنها عالمان دین دار از خداوند هراسی ندارند.

④ همه دانشمندان واقعی هیچ حراسی از خداوند ندارند.

افرادی هستند که اگرچه دل‌های ایشان به حق یقین داشت، از روی ظلم و تکبر آن را انکار نمودند.

داستان عمل بدون ایمان، داستان خاکستری است که به هنگام وزش تندباد، هیچ مقداری از آن باقی نمی‌ماند.

برای این که مؤمن بتواند ایمان خویش را تکامل بخشد لازم است که:

۱- در برابر اوامر و نواهی الهی تسلیم باشد نه این که به برخی ایمان آورد و نسبت به برخی کفر ورزد.

۲- به متعلقات ایمان علم یابد و بر این علم پیوسته بیفزاید و شبهات را کنار بزند.

۳- پیوسته به یاد خدا و قیامت باشد.

۴- بکوشد تا به لوازم ایمان پایبند باشد و خداوند را ناظر بر اعمال خود بداند و نگذارد هوای نفس بر او غلبه کند.

بر اساس گفتاری از امام صادق کمترین مرتبه‌ی ایمان کدام است؟

۱) آدمی به وحدانیت خدا و بندگی او گواهی می‌دهد.

۲) آدمی به وحدانیت خدا و رسالت محمد (ص) گواهی دهد و اطاعت از حق را بپذیرد.

۳) آدمی پس از گواهی به وحدانیت خدا و رسول او امام زمان خود را بشناسد و از حق پیروی کند. ⊶

۴) آدمی به وحدانیت خدا و پیامبر و امام زمان خود گواهی دهد و انجام واجبات الهی در ایمان فرد دخالت ندارد.

پاسخ برعکس اسلام که در آن ایمان مبتنی بر شناخت و معرفت است، در مسیحیت انسان باید اول ایمان بیاورد بعد بفهمد تا اینکه نخست به معرفت دست پیدا کند، سپس ایمان بیاورد.

بر اساس آیه‌ی «من شاء فلیؤمن و من شاء فلیکفر»، ایمان و کفر دو امر اختیاری هستند.

پاسخ امام کاظم به هشام فرمودند: خداوند بر مردم دو حجت دارد: حجت آشکار و ظاهری و حجت باطنی. حجت آشکار، رسولان، انبیا و امامانند و اما حجت باطنی، عقول مردمند.

بشر باتوجه به آن‌که به همه‌ی امور مربوط به خود و جهان آگاهی ندارد، به هدایت الهی نیاز دارد و وحی برای تامین همین نیاز به میدان آمده‌است. انسان با عقل خود به امور مختلف پی می‌برد. در اینجا وحی به یاری عقل می‌شتابد و مصادیق و جزئیات را روشن می‌سازد.

بنابر آیات قرآن، وحی از راه‌هایی است که خداوند توسط آن به بشر تعلیم و آگاهی می‌دهد . و از منابع اصلی علوم و دانسته‌های بشر است، به گونه‌ای که اگر تعالیم وحی نبود، بسیاری از معارف و حقایق تاریخی بر انسان پوشیده می‌ماند.

پاسخ معنی آیه شریفه «انما المومنون الذین اذا ذکرالله و جلت قلوبهم و اذا تلیت علیهم آیاته زادتهم ایماناً و علی ربهم یتوکلون» : مؤمنان تنها کسانی هستند که چون یاد خدا به میان آید، دل‌هایشان می‌ترسد و چون آیات بر آن‌ها خوانده می‌شود، ایمانشان فزون‌تر می‌گردد و تنها بر پروردگارشان توکل می‌کنند. با توجه به معنی آیه، ایمان در فطرت همه‌ی انسان‌ها جای دارد. خداوند علاوه بر حجت ظاهر که پیامبران و وحی آن‌هاست، به انسان‌ها حجت باطنی یعنی عقل هم عطا کرده که بوسیله‌ی آن بتوان حسن و قبح برخی امور را درک کرد.

★★

۳- رابطه‌ی ایمان و معرفت در مسیحیت چگونه است؟ (پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب کرمان)

الف) هر کدام بدون دیگری معنی ندارد.

ب) هیچ رابطه‌ای با یکد یگر ندارند.

ج) معرفت مقدم بر ایمان است.

د) ایمان مقدم بر معرفت است.

۴- از دیدگاه روایات اسلامی ؛ (پزشکی و دندانپزشکی اسفند ۹۶-قطب آزاد)

۱) عقل حجت باطنی الهی و پیامبران حجت ظاهری خدایی می‌باشند.

۲)وحی حجت باطنی و عقل حجت ظاهری می‌باشد.

۳)عقل تنها برای رسیدن به وحی و پیامبران حجت می‌باشد.

۴) تنها حجت قابل اعتماد الهی عقل می‌باشد.

۵- عقل‌گرایی افراطی معتقد است که: (پزشکی شهریور ۹۷- قطب مشهد)

الف) آنچه قابل درک عقلی نباشد، قابل شناخت نیست.

ب) عقل نظری از اثبات وجود خدا ناتوان است.

ج) واقعیت تجربی هیچگاه آنچنان که هست شناخته نمی‌شود.

د) شناخت صفات خدا، به روش عقلی قابل اثبات نیست.

سؤال	۳	۴	۵	
پاسخ	د	الف	الف	

جایگاه عقل، ادراک کلیات و جایگاه حس، ادراک امور جزئی است. لذا عقل نمی‌تواند «جزئی بما هو جزئی» را به‌طور مستقیم و بی‌واسطه درک کند، بلکه این امر، وظیفه حس است. البته این مسئله بدین معنا نیست که عقل نمی‌تواند محسوسات را درک کند، بلکه عقل محسوسات را از خلال کلی به دست می‌آورد.

در واقع عقل انسانی آن‌چه درک می‌کند کلیات مطالب است مانند لزوم شناخت خالق، ضرورت وجود انبیاء، ضرورت وجود هدایت، و همین طور قبح و زشتی ظلم یا خوبی عدالت، ولی جزئیات را نمی‌تواند بطور کامل درک کند.

خب بریم سراغ تستا.

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
برهان فطرت بر وجود خدا	۲	مهم

۱- کدام گزینه اساس «برهان فطرت» در اثبات خداوند است؟ (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب تبریز)

الف) گرایش درونی انسان به خدا

ب) علم حصولی به خداوند

ج) امتناع دور و تسلسل

د) فهم ادله وجود خدا با عقل

پاسخ راه‌های شناخت خدا بر دو نوع هستند:

سیر در آفاق ☜ با مشاهده‌ی مخلوقات و تدبّر در حدوث و امکان پدیده‌ها به وجود خدا پی ببریم. همچنین در یکسری متون دینی راجع به پدیده‌های آفرینش توضیح داده‌اند که هدف آن شناساندن صفات الهی و تامل در خلقت و سپاس‌گزاری برای آن است.

سیر در انفس (راه فطرت) ☜ با تأمل در خود به وجود خدا پی ببریم،راه فطری نخستین راه درونی شناخت خداست.

★ ۲- آیه‌ی شریفه‌ی ذیل به کدام راه خدایابی اشاره می‌کند؟ (پزشکی اردیبهشت ۹۷-میان‌دوره ی کشوری)

هنگامی که بر کشتی سوار شوند خدا را با اخلاص می‌خوانند اما هنگامی که خدا آنان را به خشکی رساند و نجات داد ،باز مشرک می‌شوند! (عنکبوت /۶۵)

الف) فطرت ب) عقل

ج) وحی د) طبیعت

پاسخ معنی آیه شریفه؛ «فاذا رکبوا فی الفلک دعوالله مخلصین له الدین ...» : هنگامی که بر سوار بر کشتی شوند (در مشکلات و سختی)، خدا را با اخلاص می‌خوانند. بنابراین ما از وجود خدا آگاهیم و خداجویی و خداشناسی اموری فطری هستند.

این دو راه هم برای شناخت وجود خدا و هم برای شناخت صفات او کاربرد دارند. مهمترین گرایش‌های فکری، میل و محبت به خداست.

۳- حضرت علی (ع) در پاسخ اینکه آیا پروردگارت را می‌بینی؟ فرمود: خدایی را که نمی‌بینیم نمی‌پرستم. این سخن ناظر به کدام راه خدایابی است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۷-قطب شیراز)

الف) دل ب) نظم ج) تجربه د) عقل

راه‌های خدایابی :

پاسخ ۱- راه دل: انسان بر اساس فطرت خود با خدا آشناست. مهمترین راه و کامل‌ترین، راه دل است.

۲- راه تجربه: با توجه به عالم و قوانین حاکم بر آن می‌توان به وجود خالق و خدا پی برد.

۴- فهم سعادت‌بخش بودن تبعیت از دین توسط چه‌چیزی فهمیده می‌شود؟ (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب تبریز)

الف) عقل و استدلال عقلانی

ب) تجربه و علم تجربی

ج) وحی و علوم دینی

د) کشف و علوم شهودی

پاسخ ۳- راه عقل:یافتن خدا بر اساس روش‌های عقلی و منطقی. از این راه می‌توان حقایق و معارف ژرف و گسترده‌ای در زمینه خداشناسی بدست آورد. با عقل و استدلال عقلانی است که آدم پیروی از دین را سعادت بخش می‌داند.

سؤال	۱	۲	۳	۴
پاسخ	الف	الف	الف	الف

در آیه شریفه ((و فی الارض آیات للموقنین و فی انفسکم افلا تبصرون)) به اثبات واجب الوجودی از راه تجربه تاکید دارد و مطالعه طبیعت، راه تقویت ایمان و باور توحیدی است.

۴- وحی

امور فطری در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها و انسان‌ها وجود دارد و دگرگونی‌ها فطرت انسان را دستخوش تغییر و تحوّل نمی‌کند.

سه ویژگی امور فطری کدام است؟

① همگانی، ثابت، آگاهانه‌ی ذاتی ✓

② خوب، کامل، جذاب

③ الهی، انسانی، مختارانه

④ دینی، وجدانی، خداگرایانه

پاسخ قرآن در آیه‌ی (تمام کسانی که در آسمان‌ها و زمین هستند از روی اطاعت و اکراه و همچنین سایه‌هایشان، هر صبح و عصر برای خدا سجده می‌کنند.) تصریح می‌فرماید که تمام موجوداتی که در آسمان‌ها و زمین هستند برای خدا سجده می‌کنند و سجده کردن برای خدا نوعی خداجویی است.

در روایات آمده است که سجده برترین اعمال بدن است و نزدیک‌ترین حالات بنده به خداوند، حال سجده است و ناتوانی و بندگی مخلوق را به خوبی نشان می‌دهد.

پاسخ انبیای الهی آمده‌اند تا ما را به تامل در آفاق و انفس دعوت کنند یعنی نیامده‌اند بگویند خدا وجود دارد بلکه آمده‌اند بگویند شما از وجود خدا آگاهید و خداجویی و خداشناسی اموری فطری هستند و از وجود انسان انفکاک ناپذیرند.

پاسخ از آنجا که خداجویی و خداشناسی اموری فطری هستند، میتوان با تمسک به تجربه، عقل و فطرت (دل) به آن‌ها دست یافت. مهمترین و کامل‌ترین این راه‌ها، طریق دل است.

حضرت علی می‌فرمایند: خداوندا تو قلب‌ها را با محبت خود و عقل‌ها را با معرفت خود سرشته‌ای.!

خب برو تست بزن ببین کجای کاری.

۵- حقیقت و باطن سجده چیست؟(پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۶-قطب مشهد)

الف) قرار گرفتن در مقام ذلت و مسکنت در برابر خداوند

ب) چشم فروبستن از غیر خداوند

ج) قرار گرفتن در صراط مستقیم انسانیت

د) ترجمان مشاهدات قلبی و کشفیات شهودی

۶- در ارتباط با گرایش‌ها و تمایلات انسانی باید گفت؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب آزاد)

الف) دین ورزی انسان از گرایش‌هایی است که کاملاً تابع شرایط محیطی ایجاد شده و از وجود انسان انفکاک‌پذیر است.

ب) اگرچه انسان با فطرت الهی آفریده شده است اما این آفرینش ممکن است دگرگون شده و معرفت خدا از سرشت انسان حذف گردد.

ج) معرفت و محبت خداوند، آمیخته با وجود آدمی بوده و از وجود او انفکاک‌پذیر نیست.

د) وظیفه‌ی پیامبران این است که از طریق اثبات وجود خداوند محبت او را در انسان آمیخته گردانند تا انسان به خداوند گرایش پیدا کند.

۷- مهمترین گرایش‌های فطری........ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۷- قطب تبریز)

الف) خداشناسی

ب) میل و محبت به خدا

ج) دانش و توانش

د) توانایی انسان در علم، عمل و اخلاق

سؤال	۵	۶	۷	
پاسخ	الف	ج	ب	

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
برهان علّی	۳	مهم

★★
۱- این استدلال که «ملاک و معیار نیازمندی یک موجود به موجود دیگر، فقر وجودی اوست»، اشاره به کدام برهان دارد؟ (پزشکی دی ۹۹- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) برهان تمانع ب) برهان علیت
ج) برهان نظم د) برهان فطرت

★★
۲- مفـاد برهـان علیـت چیسـت؟ (پزشکی‌اسـفند ۹۹-کشـوری)

الف- هر موجودی علتی دارد.
ب- هر معلولی علتی دارد.
ج- هر علتی، معلول علتی دیگر است.
د- هر معلولی، علت معلول دیگری است.

★
۳- این نکته که «مجموعه‌های نامتناهی از اعضای محتاج و نیازمند وابسته، هرگز غیرمحتاج و مستقل و غنی نخواهد شد.» (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۷- قطب آزاد)

الف) مبنایی برای امتناع تسلسل بوده و عمدتاً در برهان علی مطرح می‌گردد.
ب) مبنایی برای امتناع دور است و در برهان نظم مطرح می‌گردد
ج) مربوط به امتناع دور و تسلسل است و در برهان نظم و برهان علی مطرح می‌گردد.
د) مربوط به امتناع تسلسل است و در برهان فطرت مطرح می‌گردد.

★
۴- در «برهان علی» که برای اثبات وجود خداوند ارائه گردیده است کدام‌یک به ترتیب مطرح است؟ (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب آزاد)

الف) این که هر معمولی نیازمند علت است- اثبات معمول بودن عالم- امتناع دور و تسلسل
ب) این که هر موجودی علت دارد- اثبات معلولیت عالم- وجود نظم و هماهنگی در عالم
ج) این که در عالم نظم وجود دارد- نظم نشانه‌ی فقر و نیازمندی موجودات است- امتناع تسلسل
د) انسان فطرت الهی دارد- فطرت الهی معلول است- امتناع دور و تسلسل

سؤال	۱	۲	۳	۴
پاسخ	ب	ب	الف	الف

موجـودی کـه محدودیـت مـکان و زمـان دارد، حتمـاً فقـر وجـودی دارد و در نتیجه معلـول اسـت زیـرا یـا سـابقه‌ی نیسـتی دارد یـا لاحقـه‌ی نیسـتی.

سابقه یا لاحقه نیستی، از نشانه‌های معلولیت است.

اگر به موجودات جهان نگاه کنیم، همه‌ی آن‌ها حداقل دارای یکی از صفات ناقص (تغییر و تحول / حرکت و سکون / مکان و زمان) هستند و در نتیجه معلول (ممکن) هستند. ولی خداوند هیچ یک از صفات لازمه‌ی معلولیت را دارا نیست پس علّت (واجب) است. خدا به موجودات علم حضوری دارد.

پاسخ مقدمه‌ی ۱: جهان معلول است.

مقدمه‌ی ۲: هر معلولی نیازمند علّت است.

نتیجـه: جهـان نیازمنـد علّتـی اسـت کـه آن علّـت خداسـت یـا در نهایـت بـه خدا می‌رسـد. در کل ایـن جملـه (هـر معلولـی نیازمنـد علّـت اسـت)، اصـل علّیـت است.

اصـل علّیـت میگـه کـه هـر موجـود ممکنـی نیازمنـد علّـت اسـت. موجـود ممکن موجـودی اسـت کـه وجـودش بـه موجـود دیگـری (یعنـی علّـت) وابسـته است. ممکن یعنـی وجـودش ضـرورت نـدارد امـا علّـت موجـود ممکـن، وجـودش ضـرورت دارد. و بـه دلیـل ایـن ضعـف وجـودی اسـت کـه معلـول همـواره محتـاج علّـت است.

اصـل علّیـت بطـور مطلـق نیسـت بلکـه فقـط موجـودات وابسـته نیازمنـد علّت هسـتند. کـه اشـتباه فیلسـوفان غربـی در اصـل علیـت خـدا همیـن اسـت، چـون خداوند وابسته نیسـت و درواقـع وجـود برایـش ضـرورت دارد بـه علّـت نیـازی نـدارد.

پاسخ تسلسـل: یعنـی ادامـه داشـتن علّـت و معلـول تـا بی‌نهایـت. اگـر سلسـله‌ای از علـل و معلـولات را فـرض کنیـم کـه هـر یـک از علّت‌هـا، معلـول علّـت دیگـری اسـت، سلسـله‌ای از تعلقـات و وابسـتگی‌ها خواهیـم داشـت و بدیهـی اسـت کـه وجود وابسـته بـدون وجـود مسـتقل کـه ظـرف وابسـتگی آن اسـت، تحقـق نخواهدیافـت. زیـرا مجمـوع بی‌نهایـت محتـاج و وابسـته، هرگـز غیـر محتـاج و مسـتقل و غنـی نخواهـد شـد و همچنـان کـه مجمـوع بی‌نهایـت صفـر، عـدد صحیـح نخواهدشـد.

پاسخ دُور: بـه معنـای ایـن اسـت کـه علّـت وجـودی موجـود، خـود او باشـد یعنـی وجـود موجـود بـر خـود متوقـف باشـد. یعنـی موجـود بـر خـود مقـدم باشـد کـه می‌شـود اجتمـاع متناقضیـن! (مـن کـه گیـج شـدم !! ☹) در واقـع اجتمـاع متناقضیـن بـه ایـن معناسـت کـه علّـت و معلـول در یـک شـئ جمـع شـوند.

توجـه کـن هـر دوی این‌ها (تسلسـل و دُور) توشـون رابطه علّـت و معلولی وجـود داره. اما روابطشـون غلطـه و با برهان علّیت باطل میشـن! سـؤالش رو ببین:

کدام گزینه در رد تسلسل مقبول نیست؟

- مجموع بی‌نهایت محتاج و وابسته هرگز مستقل و غنی نخواهد شد.
- علّت وجودی موجود نمی‌تواند بر خودش متوقف شود. 🗝
- مجموع بی‌نهایت صفر عدد صحیح نخواهد شد.
- وجود وابسته بدون مستقل و غنی که صرفاً وابستگی است تحقق نمی‌یابد.

پاسخ فیلسوفان علّت را بر چهار قسم می‌دانند:

۱- علّت فاعلی: معلول از آن پدید می‌آید.

۲- علّت غایی: انگیزه‌ی فاعل برای انجام کار است.

۳- علّـت صـوری: صـورت و فعلّیتـی اسـت کـه در مـاده پدیـد می‌آیـد و منشـأ آثـار جدیـدی در آن می‌گـردد. ماننـد صـورت نباتـی.

۴- علّـت مـادی: زمینـه‌ی پیدایـش معلـول بـوده و در ضمـن آن باقـی می‌مانـد. ماننـد عناصـر تشـکیل دهنـده‌ی گیاه

پاسخ تقسـیم بنـدی دیگـری هـم بـرای علّـت وجـود دارد، موجـودی کـه بـا وجـود آن تحقـق موجـود دیگـر ضـرورت پیـدا می‌کنـد علّـت تامـه بـوده و در غیـر ایـن صـورت علّـت ناقصـه اسـت.

ایـن عبـارت کـه «هـر موجـود ممکن‌الوجـودی نیازمنـد علّـت اسـت» چگونـه قضیـه‌ای اسـت؟

- عقلی – نظری
- تجربی – بدیهی
- عقلی – بدیهی 🗝
- تجربی – اکتسابی

روانه شو به تست تمرینی.

۵- مقصـود از علـت مـادی چیسـت؟(دندان‌پزشـکی و پزشـکی کلاسـیک شـهریور ۹۸- قطـب شـیراز)

الـف) زمینـه‌ی پیدایـش معلـول اسـت و در ضمـن آن باقـی می‌مانـد .

ب) انگیزه ایجاد معلول در وجود فاعل است.

ج) فعالیتـی اسـت کـه در مـاه پدیـد می‌آیـد و منشـاء آثـار جدیـد می‌گـردد.

د)سبب پیدایش معلول و هستی‌بخشی به آن است.

۶- علتـی کـه بـا وجـود آن تحقـق و وجـود موجـود دیگـر ضـرورت مـی یابـد، چـه نـوع علتـی اسـت؟ (پزشـکی و دندان‌پزشـکی اسـفند ۹۷-قطـب همـدان)

الف) علت غایی

ب) علت تامه

ج) علت ناقصه

د) علت مادی

یادمان باشد

مثـــــلا (:))

ما دکتر های این مملکت هستیم

سؤال	۵	۶		
پاسخ	الف	ب		

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
برهان نظم	۰	غیر مهم

برهان‌شناسی!

★

۱- کدام‌یک از براهین زیر مبتنی بر تقریر هدفمندی است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۷- قطب زنجان)

الف) برهان نظم ب) برهان صدیقین

ج) برهان علی د) برهان فطرت

پاسخ تقریر هدفمندی ☜ پدیده‌های منظم همواره به سوی غایتی در حرکتند و موجودی عالم و هوشمند آن‌ها را به این راه راهنمایی کرده‌است. آیه‌ی مرتبط: او کسی است که از آسمان آبی فرو فرستاد پس به وسیله‌ی آن هرگونه گیاهی را برآوردیم و از آن جوانه‌ی سبز خارج ساختیم و از شکوفه‌ی درخت خرما خوشه‌هایی است نزدیک به هم. هدفمندی آفرینش نشانه‌ی حکمت خداوند است.

★

۲- برهان نظم جزء کدام‌یک از اقسام استدلال است؟ (پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب کرمان)

الف) صرفاً عقلی ب) فقط تجربی

ج) عقلی و وجدانی د) حسی و عقلی

پاسخ برهان نظم ☜ از موارد جزئی نظم به یک ناظم حکیم پی می‌بریم و زمانی که به موجودات می‌نگریم سازماندهی حساب شده‌ای را حس می‌کنیم و این نظم خود به خود اتفاق نمی‌افتد. آیه‌ی مرتبط: به راستی در آسمان و زمین برای مؤمنان نشانه‌هایی است. پس برهان نظم یک برهان عقلی است و با مقدمه‌ی تجربی که پدیده‌های منظم همواره به سوی غایتی در حرکت‌اند، بیان شده است.

★

۳- آیه شریفه ی « لوکان فیهما آلهه الا الله لفسدتا-اگر در آسمان و زمین خدایانی جز الله وجود داشت ، تباه می‌شدند.» برکدام‌یک از برهان‌های اثبات وجود خداوند دلالت می‌کند؟ (پزشکی کلاسیک‌شهریور ۹۸-قطب مشهد)

الف)برهان نظم ب)برهان علی

ج)برهان فطرت د)برهان دور

پاسخ تقریر هماهنگی در کل عالم ☜ این تقریر به هماهنگی و نظم در کلّ عالم تأکید دارد تا ناظم حکیمی برای کل عالم اثبات کند که اینگونه هماهنگی را می‌توان از ارتباط و سازگاری اجزای عالم با همدیگر به اثبات رساند. آیه‌ی مرتبط در صورت سؤال آمده یعنی اگر در آسمان و زمین خدایی جز الله باشد تباه می‌شوند.

🍎 کدام گزینه رایج‌ترین برهان بر وجود خداست که قدمتی به بلندای عمر انسان دارد و انبیا بر آن تاکید کرده‌اند؟

الف) برهان نظم ⊶ ب) فطرت ج) برهان علّی د) هدفمندی

تستاشو زدی؟

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
امکان شناخت صفات خدا	۱	مهم

★★

۱- کدام گزینه مربوط به نظریه‌ی تعطیل درباره‌ی صفات الهی است؟(دندان‌پزشکی شهریور ۹۸-قطب مشهد)

الف) اوصاف خداوند خارج از حوزه شناخت آدمی است.

ب) صفات الهی و انسان با یکدیگر تفاوتی ندارند.

ج) انسان می‌تواند صفات خدا را به گونه‌ای محدود بشناسد.

د) صفات الهی در اصل مفهوم با صفات انسانی تفاوتی ندارند.

پاسخ طرفداران نظریه‌ی تعطیل برآنند که عقل آدمی راهی به شناخت اوصاف الهی ندارد و می‌گویند ذهن انسان نسبت به خدا تعطیل است. خودشون یه مشت آدم تعطیلن فک کردن مام تعطیلیم.

نگاه پوزیتیویستی به عالم به دیدگاه اهل تعطیل در مورد امکان شناخت صفات خدا ختم می‌شود.

سؤال	۱	۲	۳	۱
پاسخ	الف	د	الف	الف

پاسخ نظریه‌ی تجرید (اثبات بلاتشبیه) میگه معانی اوصاف خدا با اوصاف موجودات تفاوت داره اما به معنی فهم ناپذیری اوصاف خدا نیست. این نظریه با الهام از مضامین قرآنی و روایی، تحلیلی از معنای صفات الهی ارائه میده که از یک طرف تعالی خدا رو از نقایص مخلوق حفظ کنه و از یه طرف اوصاف اون رو شناخت‌پذیر کنه. ولی نمی‌تونه به کنه (گوهر و پایان) صفات، راه پیدا کنه، که دیدگاه صحیح هم همینه.

پاسخ اهـل تشبیه می‌گوینـد بایـد معنـای ظاهری ایـن آیـات را در نظر گرفـت اما قرآن بـرای رفـع این شـبهه آیاتـی مانند لیـس کمثله شـیء و لاتدرکه الابصـار را مثـال می‌زند. اهـل تشـبیه خـدا را بـه انسـان تشـبیه می‌کنـد و می‌گویـد صفـات خـدا مثـل صفـات انسـان‌ها اسـت و از نظـر معنـا تفاوتی نـدارد؛ همینطور بـرای خدا اعضا و جوارح جسـمانی در نظر می‌گیـرد.

برو سراغ تست تمرینی ببینم چه میکنی.

٢- کدام گزینه درباره‌ی شناخت صفات الهی صحیح است؟ (دندانپزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب زنجان)

الف) صفات الهی همانند صفات انسان قابل درک و شناسایی است.

ب) صفات الهی به هیچ‌وجه قابل شناسایی برای انسان نیست.

ج) صفات الهی تنها برای برخی از انسان‌ها قابل شناسایی است.

د) عقل انسان می‌تواند اوصاف خدا را بازشناسد ولی نمی‌تواند به کنه آن صفات راه یابد.

٣- کدام آیه، از جمله آیاتی است که اهل تشبیه، برای اثبات رأی و نظر خود، بدان استناد می‌کنند؟ (پزشکی کلاسیک شهریور ۹۸- قطب اصفهان) (دندانپزشکی شهریور ۹۸- قطب اصفهان و همدان)

الف) سبحانه و تعالی عمّا یصفون

ب) لیس کمثله شیء

ج) جاء ربک

د) لا تدرکه الابصار و هو یدرک الابصار

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
راه‌های شناخت صفات خدا	۴	مهم

پاسخ چهار راه برای شناخت صفات خدا وجود دارد:

۱- راه عقلی ☜ عقل، وجود موجودی غنی بالذات را اثبات می‌کند.

۲- سـیر در آفـاق و انفـس ☜ تفـاوت ایـن راه با روش عقلی این اسـت کـه در روش اول همـه مقدمـات عقلی‌اند ولـی راه دوم برخی مقدمات از مشـاهده‌ی جهان بدسـت می‌آیند.

۳- کشـف و شـهود ☜ انسـان بـر اثـر کسـب فضایـل معنـوی بـه جایـی می‌رسـد کـه می‌توانـد بسـیاری از صفـات جمـال و جلال الهی را از طریق مشـاهده‌ی قلبـی درک کند.

۴- قرآن و روایات.

پاسخ معنـای توقیفـی بـودن اسـما و صفـات الهـی آن اسـت کـه مسـلمانان در مقـام وصـف خـدا بایـد تنهـا از صفاتـی اسـتفاده کننـد کـه در قـرآن و روایـات معتبـر مطـرح شـده و نبایـد همینجـوری بـرای خـدا صفتـی بسـازیم کـه در قـرآن و روایـات نیومـده.

۱- شـناخت صفـات جمـال و جـلال خداونـد در پرتـو عبـادت خالصانـه و اسـتکمال روحـی ناظـر بـه کدام‌یـک از راه‌هـای خداشناسـی اسـت؟ (پزشـکی و دندانپزشـکی اسـفند ۹۵-قطـب شـیراز)

الف) عقل
ب) فطرت
ج) مطالعه‌ی جهان طبیعت
د) کشف و شهود باطنی

۲- منظـور از توقیفـی بـودن اسـماء و صفـات نـزد برخـی متکلمـان اسـلامی چیسـت؟ (دندانپزشـکی و پزشـکی ریفرم و کلاسـیک شـهریور ۹۸- قطب شـمال و پزشـکی اسـفند ۹۷- مشـترک کشـوری)

الف) وابستگی شناخت صفات خداوند به عقل

ب) وابستگی شناخت صفات خداوند به شهود

ج) انحصار کشف صفات خداوند با مطالعه در آفاق

د) انحصـار وصـف خداونـد بـا صفـات مطروحـه در آیـات و روایـات

سؤال	۲	۳	۱	۲
پاسخ	د	ج	د	د

از آنجا که علم و دانش ما، بلکه تمام هستی ما محدود است هرگز نمی توانیم به حقیقت ذات خداوند که نامحدود است برسیم، چرا که آگاهی از ذات چیزی به معنی احاطه بر او است، چگونه موجود محدود، می‌تواند احاطه به ذات نامحدودی پیدا کند؟

خداوند خود را به صفاتی متصف کرده که بدلیل شباهت و اشتراک با برخی صفات انسان، تا حدودی برای ما قابل درک باشند.

خب برو سؤالاشو بزن.

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
انواع صفات خدا	۷	خیلی مهم

۱- حلول و حیات، جزء کدام دسته از صفات خداوند محسوب می‌شود؟ (پزشکی شهریور ۹۷- قطب شهید بهشتی)

الف) ثبوتی، سلبی — ب) سلبی، ثبوتی

ج) ثبوتی، ثبوتی — د) سلبی، سلبی

پاسخ صفات الهی به دو دسته تقسیم می‌شوند:

۱-صفات ثبوتی (جمالیه) بیانگر کمالات خداوند هستند و نبود آن‌ها نقص محسوب می‌شود مثل علم، قدرت، حیات . . .

تعبیر «هو الحیّ» در قرآن به حیات ذاتی و حقیقی خداوند اشاره دارد.

۲-صفات سلبی نقص و کاستی را از خدا نفی می‌کند.

۲- تعبیر «هوالحی» در قرآن کریم به چه چیز اشاره دارد؟(دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم وکلاسیک شهریور ۹۸- قطب شمال)

الف)حیات خداوند ازلی است.

ب)حیات خداوند ازلی و ابدی است.

ج) خداوند تنها موجود زنده است.

د) حیات ذاتی و حقیقی از آن خداوند است .

صفات ثبوتیه خود به دو صورت وجود دارند:

پاسخ صفات ذاتی از ذات خدا سرچشمه می‌گیرن و برای توضیحشون نیاز به تصور موجودات نیست مثل: علم، قدرت، حیات

پاسخ صفات فعلی: اون دسته از صفات که از ارتباط ذات الهی با مخلوقات انتزاع میشن. مثل خالقیت (نیاز به مخلوق)، رازقیت.

۳- صفات «علم، اراده و عدل» به ترتیب کدام‌یک از صفات الهی است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۷- قطب همدان)

الف) ذاتی، فعلی، ذاتی — ب) فعلی، ذاتی، فعلی

ج) فعلی، ذاتی، ذاتی — د) ذاتی ، فعلی ، فعلی

پاسخ امور محال یا ممتنع را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد:

۱- محال ذاتی: امری است که در ذات خویش محال و ناشدنی است.

۲- محال وقوعی: امری است که با نظر به ذات آن محال نیست ولی وقوع آن مستلزم محال ذاتی است مانند وجود معلول بدون علت که محال وقوعی است، زیرا تحقق آن مستلزم تناقض خواهد بود. محال ذاتی و محال وقوعی را «محال عقلی» نیز می‌گویند.

۳- محال عادی: امری است که وقوع آن با نظر به قوانین شناخته شده طبیعت ناممکن است لیکن تحقق آن نه ذاتاً ممتنع است و نه مستلزم محال ذاتی است.

۴- آیا خدا می‌تواند کار محال انجام دهد؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۷- قطب مشهد)

الف)خداوند می‌تواند کار محال انجام دهد، اما انجام نمی‌دهد.

ب)اگر محال ذاتی باشد، قدرت خداوند به آن تعلق نمی‌گیرد.

ج) قدرت خدا به هیچ کار محالی تعلق نمی‌گیرد.

د) هیچ چیز در برابر قدرت خدا محال نیست.

سؤال	۱	۲	۳	۴
پاسخ	ج	د	د	ب

پاسخ قدرت الهی از صفات ثبوتی ذاتی خداوند است و جزء محال‌های عادی به حساب می‌آید و قادر کسی است که کار خود را با اختیار و اراده انجام دهد. مثلا آتش قدرتی از خود ندارد زیرا برای سوزاندن فاقد اراده است. بطور کلی قدرت خداوند به اموری تعلق می‌گیرد که امکان تحقق دارند پس امور محال، متعلق قدرت نیستند مثل قرار دادن همه‌ی دنیا در یک مُرغانه!

وقتی می‌گوییم خدا حیّ است یعنی موجودی است که هم قدرت انجام فعل را دارد و هم به ذات خود و مخلوقات عالم است.

قدرت از نظر متکلمان: انجام یا ترک اختیاری فعل

سمیع و بصیر بودن خداوند، با کدام صفت زیر ارتباط دارد؟

۱) علم ⟵ ۲) عدل

۳) اراده ۴) حکمت

پاسخ یکی دیگر از صفات ثبوتی الهی، «ازلیت» و «ابدیت» باری تعالی است، از نظر همه خداپرستان، خداوند موجودی ازلی است بدین معنا که در گذشته، سابقه عدم نداشته است و از طرف دیگر خداوند موجودی ابدی است؛ یعنی در آینده هیچ گاه معدوم نخواهدشد؛ به عبارت دیگر، خداوند هیچ‌گاه نه در گذشته و نه در آینده، معدوم نبوده و نخواهدبود.

از آنجایی که اساساً خداوند فراتر از چارچوب زمان قرار دارد ذات او مقید به هیچ حد و قیدی حتی قید زمانی نیست و در اصل زمان از ویژگی‌های موجودات مادی و متحرک است که ذات الهی از مادیت و حرکت منزه است.

بنابراین، وقتی سخن از ازلی و ابدی بودن خداوند به میان می‌آوریم، باید توجه داشته باشیم که معنای دقیق و شایسته آن این است که خداوند فراتر از زمان است و بر موجودات زمانی احاطه دارد.

پاسخ اراده‌ی خداوند متناسب با ذات اوست و به دو صورت بیان می‌شود:

اراده‌ی تکوینی ⟵ رابطه‌ی خاص خدا با مخلوقات است و چون خدا امری را اراده کند بالضروره تحقق می‌یابد.

اراده‌ی تشریعی ⟵ رابطه‌ی خاص خدا با برخی افعال اختیاری انسان که امکان تخلف وجود دارد. میانجی‌بودن فرشتگان در نزول وحی به رسالت تشریعی آن‌ها باز می‌گردد.

پاسخ نبودن فعلی بر نااستواری یکی از دلایل حکمت پروردگار است و بیان می‌کند که علّت این نااستواری و نقص یک فعل معمولاً جهل و نادانی و یا عجز و ناتوانی و عدم خیر خواهی فاعل است و هیچ یک از این علّت‌ها در خدا وجود ندارد. چون خدا عالم، قادر مطلق و خیر محض است و در نتیجه او حکیم است. بر اساس همین استواری (اتقان) و کمال فعل، نظام آفرینش نظام احسن تلقی می‌شود. حکمت خدا اقتضا می‌کند که پیامبران را برای هدایت انسان‌ها برگزینند.

★ ۵- قدرت خدا به کدام‌یک از انواع محال تعلق می‌گیرد؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اردیبهشت۹۷- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) عادی

ب) ذاتی

ج) عقلی

د) وقوعی

۶- چرا عقیده‌ی کسانی که صفات خدا را ازلی و قدیم، ولی زائد بر ذات می‌دانند، درست نیست؟ زیرا: (دندان‌پزشکی و پزشکی خرداد ۹۸- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) این نظریه از تشبیه صفات خدا به انسان سرچشمه گرفته است.

ب) صفات خداوند در مفهوم با هم مغایرت دارند.

ج) صفات خداوند در وجود خارجی، وحدت دارند.

د) در عین اختلاف در وجود خارجی، در مفهوم هم متفاوت هستند.

★ ۷- در رابطه با اراده الهی، کدام گزینه درست است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۷- قطب‌های اصفهان، تهران و کرمان)

الف) امکان تخلف از اراده تکوینی الهی هست و امکان تخلف از اراده تشریعی الهی نیست.

ب) امکان تخلف از اراده تکوینی الهی هست.

ج) امکان تخلف از اراده تکوینی الهی نیست.

د) امکان تخلف از اراده تشریعی الهی نیست.

★ ۸- کدام صفت خداوند اقتضا می‌کند که هم پیامبرانی را برای هدایت انسان‌ها برگزیند و هم عالم دیگری برای کیفر و پاداش بندگان برپا کند؟ (پزشکی دی ۹۹- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) حکمت ب) عدالت

ج) ربوبیت د) الوهیت

سؤال	۶	۵	۷	۸
پاسخ	الف	الف	ج	الف

🍎 تمایز حکمت نظری و حکمت عملی در چیست؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی خرداد ۹۸- میان‌دوره‌ی کشوری)

① متعلق شناخت 🔑 ② قوه‌ی شناخت

③ نوع دیدگاه انسانی ④ متعلق شناخت و قوه‌ی شناخت

پاسخ سه نوع عدل داریم:

عدل تکوینی: خدا به هر موجود با توجه به شایستگی‌هاش نعمت میده. واسه همینه که من آسَم، اون آس‌وپاسه!

عدل تشریعی: خدا به هر انسانی با توجه به توانایی‌هاش تکلیف میده و اهمال (فروگذاشتن چیزی به خود) نمی‌ورزد.

عدل جزایی: خدا جزای هر انسانی رو متناسب با اعمالش میده.

★ ۹- کدامیک از موارد زیر به معنای عدل تشریعی است؟ (دندان‌پزشکی اسفند ۹۹-کشوری)

الف- خداوند در وضع تکالیف اهمال نمی‌ورزد.

ب- خداوند جزای هر انسانی را متناسب با تکالیفش مقرر می‌کند.

ج- خداوند به هر موجود به اندازه‌ی ظرفیتش افاضه می‌کند.

د- خداوند بر اساس حکمت، موجودات را آفریده است.

🍎 کدام گزینه معنای دقیق عدل است؟ رعایت ......

① جایگاه هر چیز 🔑 ② حق دیگران

③ مساوات در برخورد ④ اعتدال در رفتار

خداوند که سرتاسر کمال مطلق است همواره می‌خواهد انسان را در راه رسیدن به این صفت یاری کند. و پایان این سیر کمالی رسیدن به مقام عبودیت است.

★ ۱۰- جاودانگی برخی گنهکاران در دوزخ، چگونه با عدل الهی سازگار است؟ (پزشکی دی ۹۹- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) قرار خداوند با مجرمان چنین بوده است.

ب) گنهکار باید به اشد مجازات برسد.

ج) مجازات آخرت نتیجه قهری عمل است.

د) اختیار بندگان به دست خداست.

پاسخ کیفر اخروی با مجازات‌های قراردادی در دنیا تفاوتی اساسی دارد. مقدار و کیفیت مجازات‌های قراردادی تابع وضع و قرارداد است ولی مجازات اخروی امری قراردادی نیست بلکه نتیجه‌ی تکوینی و قهری اعمال مجرمان است.

برو برو تست بزن.

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
مسئله‌ی شرّ	۶	مهم

۱- درباره‌ی آنچه عالم «شر» قلمداد می‌شود باید گفت: (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب آزاد)

الف) آنچه در عالم شر قلمداد می‌شود لازمه‌ی جهان مادی نیست.

ب) شرور به عنوان مانع اصلی شکوفا شدن استعدادهای انسانی مطرح می‌گردند.

ج) شرور اگر چه لازمه‌ی جهان مادی نیستند اما ممکن است ناشی از آزادی انسان باشند.

د) شرور به عنوان لازمه‌ی عالم مادی، عامل غفلت‌زدایی و نیز آزمونی الهی می‌باشند.

پاسخ فواید شر:

۱-لازمه‌ی ذاتی عالم ماده:تضاد از ویژگی‌های عالم ماده است.

۲-علت شکوفا شدن استعدادها: ساختار آدمی به گونه‌ای است که بسیاری از توانایی‌ها و استعدادهای او در سایه‌ی مواجهه با سختی‌ها و مشکلات، شکوفا می‌شود. بنابراین، وجود شرور برای تکامل روحی و معنوی و علمی انسان سودمند است.

۳-عامل بیداری از غفلت:خداوند در قرآن می‌فرماید: غیر از عذاب بزرگتر آخرت از عذاب نزدیکتر دنیا می‌چشانیم امید آن‌که به سوی خدا باز گردند.

سؤال	۹	۱۰	۱	
پاسخ	الف	ج	د	

۴-هدیه به بندگان خاص:امام صادق (ع) می‌فرماید چون خداوند بنده‌ای را دوست بدارد اورا در دریای سختی ها غوطه ور می‌سازد.

۵-آزمون الهی:خداوند با استفاده از شرئر بندگان حقیقی خود را محکمی‌زند.

۶-قدرشناسی نعمت‌های الهی: تا شری نباشد قدر خیر دانسته نمی‌شود.

دو پاسخ عمده به شرور عالم چیست؟

الف) ۱- خیری در عالم وجود ندارد هرچه هست شرّ است ۲- اگر شرّی وجود دارد نسبی است یعنی خیرش از شرّش بیشتراست.

ب)۱- شرّی در عالم وجود ندارد، هرچه است خیر است ۲- اگر شرّی وجود دارد، نسبی است، یعنی شرّش از خیرش بیشتر است.

ج)۱- شرّ در عالم وجود دارد ولی فلسفه‌ی آن برای بشر معلوم نیست ۲- شرّ در عالم وجود دارد و فلسفه‌ی آن برای بشر معلوم است.

د)۱- شرّ در عالم وجود ندارد، هرچه هست خیر است- ۲- اگر شرّی وجود دارد نسبی است یعنی خیرش از شرّش بیشتر است.

پاسخ بطور کلی دو نوع شرّ داریم: شرّ اخلاقی و شرّ طبیعی.

اگه شرّ نتیجه‌ی عامل انسانی باشه میشه شرّ اخلاقی مثل دزدی قتل غارت و... که ناشی از آزادی انسان است.

پاسخ اگه شرّ بدون دخالت عامل انسانی باشه میشه شرّ طبیعی مثل زلزله و امراض لاعلاج و.... که این شر لازمه‌ی جهان مادی است.

پاسخ برای مسأله‌ی شرّ سه راه حل وجود دارد ؟

- شرّ لازمه جهان مادی است.
- شرّ ناشی از آزادی انسان است. (آیه‌ی «در حقیقت خدا حال قومی را تغییر نمی‌دهد مگر آنان خود حال خویش را تغییر دهند»)
- شرّ ناشی از جزئی‌نگری و محدود بودن است. (آیه‌ی «چه بسا چیزی را خوش نمی‌دارید ولی برای شما خوب است»)

سؤالاشو زدی؟

۲- «شرارت برخی انسان‌ها که موجب آزار و اذیت دیگران می‌شود، ناشی از اختیاری است که خدا به آن‌ها داده است.» کدام گزاره پاسخ این اشکال است؟ (دندانپزشکی دی ۹۹- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) آفرینش انسان مختار بهتر از انسان مجبور است.
ب) خداوند ظالمان را در قیامت کیفر می‌دهد.
ج) خداوند رنج مظلومان را در قیامت جبران می‌کند.
د) اختیار، لازمه آفرینش انسان است و از آن چاره‌ای نیست.

۳- کدام گزینه‌ی پیرامون «شرور» صحیح است؟ (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب کرمان)

الف) در جهان هیچ‌گونه شری وجود ندارد.
ب) وجود شر لازمه‌ی جهان مادی است.
ج) شر اخلاقی مسئله‌ای انکارناپذیر اما شر طبیعی وجود ندارد.
د) شر اخلاقی و طبیعی وجود دارد و منشأ هر دو انسان است.

۴- آیه شریفه «و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و خیر شما در آن است...» بر کدامیک از راه‌های حل شرور دلالت دارد؟ (دندانپزشکی اسفند۹۹-کشوری)

الف- شر لازمه جهان مادی است.
ب- شر ناشی از جهل آدمی است.
ج- شر ناشی از آزادی انسان است.
د- شر ناشی از جزئی‌نگری است.

سؤال	۲	۳	۴	
پاسخ	الف	ب	د	

ملاحظات	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	نام مبحث
مهم	۲	توحید و شرک

دو نوع توحید داریم :

نظری:یعنی خدا را به یگانگی شناختن

عملی: خودرا در عمل یگانه ساختن و عمل به باورهای توحیدی خویش

پاسخ توسل و تبرک جستن به پیامبران و امامان معصوم هرگز به این معنا نیست که آن‌ها نیز در کنار خداوند، ربوبیت و تدبیر امور را مستقلاً به عهده داشته باشند، بلکه تنها به معنای واسطه قرار دادن انسان‌های والاتری است که در پیشگاه خداوند، مقام و منزلت بالاتری دارند. در واقع توسل و تبرک به مشیت و اذن الهی اثر بخشی دارد، نه این که در آن شرکت داشته باشد. (طبق سخن حضرت یوسف (ع): «پیراهن مرا ببرید و بر دیدگان پدرم بیفکنید تا بینا شود.»)

عبادت یعنی یه کسی در برابر یه چیزی خضوع کنه با این اعتقاد که اون چیز بطور مستقل سرنوشت جهان و انسان رو در دست داره!

پاسخ مهم‌ترین اسرار نماز ؟

۱- تجلی یاد خدا

۲- تجلی وحدت

۳- عامل رفع طبقاتی

۴- مایه پرهیزگاری، اطاعت پذیری، پاکیزگی، اخلاص و . . .

پاسخ مراتب توحید

۱- توحید در ذات: خداوند یگانه و بی‌همتاست. مثال در سوره‌ی حمد یا سوره‌ی توحید.

۲- توحید در صفات: یعنی خدا رو تو صفاتش یگانه ببینیم!

۳- توحید در خالقیت: یعنی بدونیم خالق یکیه اونم خداس!

پاسخ ۴- توحید در ربوبیت: یعنی بدونیم تدبیر همه‌ی امور با خداس. هم ورژن تکوینی داره هم تشریعی.

توحید در ربوبیت یعنی تنها خدا در اداره و تدبیر جهان و انسان مؤثر است و هماهنگی نظام آفرینش دلالت بر این نوع توحید دارد. در تاریخ انبیا مسئله‌ی توحید در خالقیت مورد مناقشه نبوده و شرک مردم مربوط به تدبیر و کارگردانی عالم (توحید ربوبیت) بوده است. برای مثال مشرکان عصر حضرت ابراهیم تنها به یک خالق اعتقاد داشتند ولی به غلط می‌پنداشتند که ستاره، ماه یا خورشید مدبر جهانند.

۱- بر پایه‌ی آموزه‌های قرآنی، کدام‌یک از مصادیق شرک نسبت به خداوند محسوب می‌گردد؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب آزاد)

الف) توسل به اولیاء الهی

ب) تبرک جستن به آثار اولیاء الهی و احترام زیاد قائل شدن برای ایشان

ج) اعتقاد به تأثیرگذار بودن اولیاء خداوند در عالم

د) اعتقاد به این که اولیاء خداوند مستقل از اذن او در عالم تأثیرگذار باشند.

★ ۲- آیه شریفه زیر به کدام یک از اسرار نماز اشاره می‌کند؟ (پزشکی شهریور ۹۵-قطب مشهد)

ان الصلوه تنهی عن الفحشا و المنکر (عنکبوت/۴۵) همانا نماز (ایشان را) از زشتی‌ها و گناه باز می‌دارد.

الف) نماز جلوه‌ی اطاعت پذیری است.

ب) نماز مایه‌ی پاکیزگی است.

ج) نماز جلوه‌ی تجلی یاد خداست.

د) نماز مایه‌ی پرهیزگاری است.

★ ۳- جایگاه سوره توحید مربوط به کدام‌یک از مراتب توحید می‌باشد؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۷- قطب زنجان)

الف) توحید در خالقیت

ب) توحید در ذات

ج) توحید در صفات

د) توحید در عبادت

★ ۴- کدام گزینه‌ی زیر معنای کشیدن خط بطلان بر هر نوع اندیشه و تدبیر مستقل از اذن الهی برای غیر خداست؟ (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب تبریز)

الف) توحید در ربوبیت ب) توحید در تشریع و تقنین

ج) توحید در طاعت د) توحید در حاکمیت

سؤال	۱	۲	۳	۴
پاسخ	د	د	ب	الف

۵- توحید در حاکمیت: حق حکومت فقط برای خداست. به عنوان مثال خوارج از توحید در حاکمیت برای اهداف خود دستاویز ساختند.

پاسخ ۶- توحید در اطاعت: فقط باید از خدا اطاعت کرد. همچنین اطاعت از پیامبر، اطاعت از خداست و قرآن دستور می‌دهد که از اولی الامر (مصداق بارزش، ائمه اطهار، سپس اسلام شناسان راستین و فقیهان و مجتهدانند) و نیز از پدر مادر اطاعت کنید.

پاسخ ۷- توحید در تقنین و تشریع: قانون‌گذاری و تشریع فقط مختص خداست.

۸- توحید در عبادت (ایاک نعبد. . .).

خداوند مرکب نیست، چون اگر مرکب بود نیازمند می‌شد.

وایساااا! نرووو!! یه سؤال دیگه توی همین فاز طرح کردن! ببیییین

توحید در خالقیت زمینه را برای اعتقاد به کدام گزینه بوجود آورده است؟

① منافات اختیار با علم ازلی خداوند

② منافات اختیار با توحید افعالی ⊶

③ منافات اختیار با قضا و قدر

④ منافات اختیار با تفویض

این آیه شریفه به کدام‌یک از مراتب توحید اشاره می‌کند؟

«هرکسی به احکامی که خدا نازل کرده است حکم نکند، ستمگر است.»

① توحید در عبادت

② توحید در اطلاعت

③ توحید در حاکمیت

④ توحید در تشریع ⊶

پاسخ تشهّد، بازگو کردن همان شهادت و شعاری است که در آغاز نماز در اذان و اقامه گفته می‌شود. نماز گزار در تشهد، پس از شهادت به وحدانیت و الوهیت حق تعالی، متوجّه به مقام مقدّس رسول اکرم (ص) شده و چون حضرت رسول اکرم (ص) عبد حقیقی خداوند است، اطاعت او، اطاعت خدا است و بنده باید از خود مراقبت کند که قصور در طاعت رسول، که طاعت اللّه است، نکند تا از برکات عبادت که قرب و وصول به بارگاه قدس الهی است، محروم نشود. و بداند کسی را بدون توسّل به رسول اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع) به بارگاه قدس الهی و جایگاه انس با او راه نمی‌دهند. خلاصه این‌که، سرّ تشهد هماهنگ کردن زبان با قلب و گفتار با کردار است و به یک معنا عبور از نظام کثرت به وحدت و وصول به مقام ولایت است.

سجده: سر تمام نماز و آخرین منزل تقرب به محبوب است.

تستاشو بزن بیا.

۵- در قرآن کریم، مصداق روشن «اولی الامری که بایستی مورد اطاعت قرار گیرند» کیست؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب اهواز)

الف) حاکم سیاسی

ب) پیامبر اکرم (ص)

ج) پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع)

د) ائمه اطهار (ع)

★ ۶- «کسی جز خدا نمی‌تواند زمام امور انسان‌ها را به دست گیرد و برای آن‌ها قانون وضع کند.» این گزاره بیانگر کدام قسم توحید است؟ (پزشکی اسفند ۹۹-کشوری)

الف) توحید در الوهیت

ب) توحید در تکوین

ج) توحید در تشریع

د) توحید در خالقیت

★ ۷- حقیقت کدام یک از اجزای نماز بازگشت از مقام فنا به عالم کثرت است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۶-قطب اهواز)

الف) رکوع　ب) سجده

ج) تشهد　د) نیت

سؤال	۵	۶	۷	
پاسخ	د	ج	ج	

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
معاد و جاودانگی انسان	۶	مهم

★★
۱- «برهان معقولیت» بیانگر کدام گزاره در بحث معاد است؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- مشترک کشوری)
الف) حکمت‌آمیز بودن ب) دفع ضرر محتمل
ج) امکان عقلی د) اثبات‌پذیری عقلی

پاسخ در موضوع معاد چهار تا برهان داریم:
۱- برهان فطرت ۲- برهان حکمت
۳- برهان عدالت ۴- برهان معقولیت
در برهان معقولیت می‌گوییم که آدم هرجا احتمال ضرر و خسارت مادی و دنیوی بده با تمام توان در رفع اون تلاش می‌کنه. به این میگن: دفع ضرر محتمل.

★
۲- اگر دنیای دیگری نباشد، مؤمنان ضرری نکرده‌اند؛ ولی اگر دنیای دیگری باشد، غیرمؤمنان زیان می‌کنند.» این گزاره مفاد کدام برهان درباره معاد است؟ (دندان‌پزشکی اسفند ۹۹-کشوری)
الف- برهان فطرت
ب- برهان معقولیت
ج- برهان حکمت
د- برهان عدالت

پاسخ حکمت خدا اقتضا می‌کند که مرگ پایان زندگی انسان نباشد چون ظرفیت جاودانه زیستن را دارد.
توی برهان عدالت هم می‌گیم عدل خدا حکم می‌کنه که وجود معاد ضرورت داره و باید یه روز قیامتی باشه تا هرکس نتیجه‌ی اعمالش رو ببینه و حتی این جمله که اگر دنیای دیگری نباشد، مؤمنان ضرری نمی‌کنند ولی اگر دنیای دیگری باشد، غیر مؤمنان ضرر می‌کنند هم به این برهان اشاره دارد. بر اساس قرآن و روایات ، «میزان» فقط برای اهل ایمان است و در روز قیامت ارزشی برای گناهکاران وجود ندارد. بر اساس برهان معقولیت ، انسان هرجا احتمال ضرر مادی بدهد با تمام توان در رفع آن می‌کوشد ،حالا که هزاران پیامبر به آدمی از روزی عظیم و دنیایی دیگر خبر داده‌اند، انسان باید احتیاط کند؛ اگر دنیای دیگر نباشد که ضرر نکرده است ولی اگر باشد(که دلایل قطعی به آن گواهی می‌دهند) کسانی که احتیاط نکرده‌اند ، زیان می‌کنند .
حضرت علی(ع) می‌فرمایند: خداوند دنیا را نه برای پاداش دوستانش پسندید و نه برای کیفر دشمنانش؛ اگر غیر از این باشد، با عدل خداوند ناسازگار است. این هم سؤال بود. ببین:

🍎 ضرورت معاد براساس کدامیک از صفات الهی است؟ (دندان‌پزشکی دی ۹۷- میان‌دوره‌ی کشوری)
① عدل و حکمت ⊶ ② علم و قدرت
③ فیض و رحمت ④ انتقام و قهاریت
پس اگر تو گزینه‌ها عدل و حکمت کنار هم بودن باید این رو انتخاب کنی، ولی اگه جدا بودن، اولویت با حکمته.

۳- در برهان فطرت، در خصوص اثبات معاد، کدام گزینه نقش اساسی دارد؟ (پزشکی اسفند ۹۵- قطب شهید بهشتی)
الف) دفع ضررهای احتمالی
ب) میل به جاودانگی
ج) بیهوده نبودن نظام هستی
د) ظالم نبودن خداوند

پاسخ توی برهان فطرت هم می‌گیم که آدم به صورت فطری نیاز به جاودانگی داره و از طرفی خداوند حکیمه و این نیاز فطری رو الکی نذاشته و می‌فرماید که آیا گمان کردید شما را بیهوده آفریدیم؟
پس تو هر دو برهان حکمت و فطرت، ما میل به جاودانگی رو داریم. اگه تو یه سوالی هر دو رو آورد، حواست باشه که اولویت با فطرته.

سؤال	۱	۲	۳	
پاسخ	ب	د	ب	

بر اساس عدالت خداوند، چون عالم دنیا ظرفیت تحقیق کامل عدل او را ندارد، پس:

۱) ایمان به عادل بودن خدا برای توجیه ناملایمات عالم هستی کافی است.

۲) به چالش کشاندن شرور عالم، نوعی دخالت در مدیریت مطلق الهی است.

۳) عالم دیگری باید باشد که ظرفیت تحقق عدل الهی را داشته باشد. 🗝

۴) چون تمام هستی لطف حق تعالی است، هیچ شری و نقصی در آن قابل طرح و نقد نیست.

پاسخ: از آنجا که معاد در قلمرو عالم غیب قرار دارد، در موضوع حس و تجربه قرار نمی‌گیرد. بنابراین معاد از قلمرو علوم تجربی خارج می‌باشد. اما عقل تا حدی می‌تواند کلیاتی را در باب معاد از جمله وجود معاد را ثابت کند. و قرآن است که جزئیات فراعقلی را بیان می‌کند. علوم وحیانی می‌توانند شناخت تفصیلی و صحیح درباره‌ی معاد در اختیار انسان قرار دهد.

با توجه به آیه‌ی قرآن که: «هرکس در قیامت هموزنِ ذره‌ای نیکی کند، آن‌را می‌بیند»، کدام گزینه صحیح است؟ (پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب زنجان)

۱) پاداش‌های اخروی انسان، متفاوت از کردارهای انسان است.

۲) پاداش‌های اخروی انسان غیر قابل مقایسه با کردارهای انسان است.

۳) پاداش‌های اخروی انسان همسو با کردارهای انسان است.

۴) پاداش‌های اخروی انسان، صورت واقعی کردارهای انسان است. [تجسم اعمال] 🗝

پاسخ: از دیدگاه قرآن معاد به معنای برانگیخته شدن و زنده شدن دوباره‌ی روح و جسم با هم است.

انسان از دو ساحت مادی و معنوی تشکیل شده است (خدایی میدونی ساحت یعنی چی؟ جان من؟) و روح غیرمادی که حقیقت انسان را تشکیل می‌دهد با مرگ از بین نمی‌رود و اگر روح باقی نباشد، معاد معنا نمی‌یابد. بدون پذیرش دو بعدی بودن انسان نمی‌توان قیامت را اثبات کرد.

عالم ماده بر اساس علم مطلق حضرت حق بنا شده و به این شکله که خداوند هیچ چیزی رو بیهوده نیافریده و ناشی از حکمت و عقل مطلق اوست.

کدام گزینه درباره‌ی «مرگ» درست نیست؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اردیبهشت ۹۷- میان‌دوره‌ی کشوری)

۱) مرگ، در حقیقت پایان آگاهی و بی‌دردی کامل است. 🗝

۲) مرگ، تحول و حرکت انسان از نقصان به سوی کمال است.

۳) جهل انسان یکی از عوامل ترس از مرگ است.

۴) مرگ، عبور انسان از وجود آشکار به سوی وجود نهان است.

✍ معیار سنجش اعمال در قیامت حق است.

۴- معرفت صحیح و تفصیلی درباره‌ی معاد، با کدام‌یک از منابع شناخت به دست می‌آید؟ (دندان‌پزشکی شهریور ۹۸- قطب مشهد)

الف) علوم عقلی مبتنی بر فلسفه و استقلال

ب) علوم وحیانی مبتنی بر وحی و تعالیم انبیاء

ج) علوم عرفانی مبتنی بر شهود و رؤیت قلبی

د) علوم تجربی مبتنی بر تجربه و حس

★ ۵- بدون پذیرش چه اصلی نمی‌توان قیامت را اثبات کرد؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی کلاسیک شهریور ۹۸- قطب تبریز)

الف) صفت بخشندگی و قهاریت خدا

ب) دوبعدی بودن انسان

ج) امکان گنهکاری انسان

د) ترکیب انسان از جسم و خاک

دانشگاه را با مدرسه اشتباه نگیریم!

سؤال	۴	۵		
پاسخ	ب	ب		

۶- رنج فراق محبوب یعنی چه؟ (پزشکی شهریور ۹۵-قطب کرمان)

الف) دوری از همسر در عین تحل سختی‌ها به خاطر علم آموزی مورد قبول اسلام است.

ب) خود را در رنج دوری از محبوب و معشوق خود قراردادن موجب آبدیده شدن آدمی است.

ج) فراق از خدامایه رنج روحی است و رضایت و خوشنودی خدا و نیل به لقاء الله موجب خشنودی روحی است.

د) جسم و روح آدمی همیشه از فراق رنج می‌برد و از وصال لذت می‌برد.

۷- آیه شریفه «یومئذ تحدث اخبارها آن روز خبرهای خود را باز می‌گوید.» به کدام شاهدان روز قیامت اشاره دارد؟ (دندانپزشکی شهریور ۹۵-قطب تهران)

الف) قرآن ب) زمان

ج) فرشتگان د) زمین

۸- البته برخی می‌دانند با اعتقاد به معاد .... و از این رو معاد را انکار می‌کنند؟ (دندانپزشکی و پزشکی کلاسیک شهریور ۹۸- قطب تبریز)

الف) دیگر نمی‌توانند خدا را آن گونه که شایسته است عبادت کنند.

ب) دیگر نمی‌توانند به امیال نفسانی و شهوانی خود جامه‌ی عمل بپوشانند.

ج) دیگر نمی‌توانند در دنیا زندگی کنند.

د) زندگی برایشان آسان شده، به راحتی کارهای خوب را ترک می‌کنند.

اگر کسی
استیکر اشتباه
فرستاد،
اشکش را
در نیاوریم ...

سؤال	۶	۷	۸	
پاسخ	ج	د	ب	

پاسخ فراق از محبوب، سخت‌ترین عذاب است. تلخ‌ترین مصیبت برای محب، محجوب بودن از محبوب است. بزرگترین عذاب جهنم، فراق از خداست. خواجه عبدالله انصاری می‌گوید: «خدایا چون آتش فراق داشتی با آتش عذاب چه کار داشتی»! اما آتش عذاب نیز از دوری اوست و دوری از او عین چنین عذابی است.

پاسخ گواهان روز قیامت بر دو قسم هستند:

شاهدان بیرون از وجود انسان: خدا، پیامبران (مخصوصا پیامبر اسلام)، فرشتگان، زمین، زمان، قرآن و نامه‌ی اعمال

شاهدان درون وجود انسان: اعضا و پوست بدن. آیه‌ی سوال به سخن گفتن زمین در روز قیامت اشاره دارد.

معیار سنجش اعمال در روز قیامت، حق است که نمونه بارز حق اعمال پیامبر اکرم(ص) و وصیان ایشان است اما کثرت عمل تاثیری در سنجش اعمال ندارد.

پاسخ قرآن می‌فرماید: «یریدُ الانسانَ لِیفجُرَ امامَه یسئَلُ أیانَ یومُ القیامَهْ» انسان می‌خواهد برای فساد و عیاشی راه‌های جلو خویش را باز کرده و آن را موجّه کند، لذا منکر قیامت شده و می‌گوید: قیامتی نیست، تا بتواند هرکاری می‌خواهد انجام دهد.

آثار اعتقاد به معاد ؟

۱- ایمان به خدا و حکمت و عدالت او بدون باور به معاد کامل نمی‌گردد.

۲- به زندگی انسان جان و معنا می‌دهد.

۳- روند تکاملی زندگی را در مسیر روشنی قرار می‌دهد.

۴- ضامن اجرای دستورات الهی، و انگیزه‌ی اصلی تهذیب نفس، احقاق حقوق، عمل به تکالیف و ایثار است. انسان را حسابگر خویش می‌سازد.

۵- روح دنیاپرستی را تضعیف می‌کند. دنیا را از یک هدف صرف، تبدیل به یک وسیله برای رسیدن به سعادت جاویدان می‌سازد.

۶- انسان را در برابر مشکلات و سختی‌ها نیرو می‌بخشد . چهره‌ی وحشت‌انگیز مرگ را که بر افکار انسان‌ها سنگینی می‌کند و آرامش را از آن‌ها سلب کرده، تغییر می‌دهد. آن را از مفهوم فنا و نیستی بیرون آورده، به دریچه‌ای به سوی جهان بقا معرفی می‌کند.

۷- همراه با ایمان به مبدأ عالم هستی خط فاصل فرهنگ خداپرستان و بی‌دینان به شمار می‌آید.

دلیل ترس از مرگ از دیدگاه امام جواد (ع) چیست؟

۱) نامعلوم بودن زمان مرگ

۲) انتهایی تجربه کردن مرگ

۳) به دلیل نشناختن مرگ، انسان از مرگ می‌ترسد.

۴) ترس از کیفر گناهان

پاسخ برزخ در لغت به معنای مانع و حد میان دو چیز است. در مباحث معادشناسی، فاصله‌ی میان پایان زندگی دنیوی (مرگ) تا آغاز زندگی اخروی را برزخ می‌گویند. آدمی در این فاصله‌ی برزخی، زنده و آگاه است نه معدوم و خاموش. هم چنین به آن عالم مثال و خیال نیز می‌گویند.

پاسخ شبهات در رابطه با انکار معاد ؟

۱- شبهه‌ی اعاده‌ی معدوم برخی می‌پندارند که حقیقت انسان همین بدن مادی است و با متلاشی شدن از بین می‌رود. قرآن پرسش آن‌ها را به این صورت مطرح می‌کند: آیا هنگامی که در زمین گم شدیم آفرینش تازه‌ای خواهیم یافت؟

پاسخ ۲- شبهه‌ی قدرت فاعل برخی منکران می‌پندارند زنده کردن انسان‌ها خارج قدرت خداست. آیه‌ی (آیا آن‌ها نمی‌دانند خداوندی که آسمان‌ها و زمین را آفریده و از آفرینش آن‌ها ناتوان نیست می‌تواند مردگان را زنده کند؟) در پاسخ به این شبهه نازل شده است.

۳- شبهه‌ی علم فاعل می‌گویند اگر خداوند بخواهد ما را زنده کند و جزا دهد باید اجزاء بدن‌های بی‌شماری را تشخیص دهد که این غیر ممکن است. خداوند در این باره می‌فرماید: نزد ما کتابی‌ست که همه چیز در آن محفوظ است.

پاسخ دو نظریه راجع به بدن بعد مرگ وجود دارد:

۱) نظریه رستاخیز بدنی : دو اعتقاد وجود دارد:

الف) گروهی می‌پندارند که بدن انسان پس از مرگ معدوم می‌گردد و خداوند در روز رستاخیز،بار دیگر آن را ایجاد می‌کند. ب) بدن آدمی مشتمل بر اجزای اصلی و غیر اصلی است و نفس انسان همان اجزای اصلی بدن اوست که در طول عمر ثابت و لایتغیرند و پس از مرگ نیز از بین نمی‌روند، بلکه پس از مرگ از هم جدا گردیده،بار دیگر در آخرت کنار هم قرار می‌گیرند.

پاسخ ۲) نظریه بدن سایه‌ای : روح را موجودی مجرد و غیر مادی نمی‌شمارند. در نظر اینان روح آدمی،جسم لطیفی است که جرم و وزن ندارد ولی برخی از خصوصیات جسم را ، مانند شکل و اندازه،داراست. این جسم لطیف در طول حیات دنیوی انسان ،در درون بدن مادی او قرار دارد و پس از مرگ ،از بدن خارج می‌شود و بی‌نیاز و مستقل از بدن به هستی خود ادامه می‌دهد.بر اساس این نظریه ،حیات بدن مادی یک حیات بالذات و اصیل نیست،بلکه این بدن، بالذات مرده است و حیات خود را از مصاحبت با بدن لطیف که حیات او ذاتی است،به دست می‌آورد. این دو تصور (بدن رستاخیزی و بدن سایه ای) به جاودانگی روح اعتقاد ندارند.

۹- کدام گزینه درباره‌ی برزخ درست نیست؟ (پزشکی شهریور ۹۵-قطب مشهد)

الف) فاصله‌ی زمانی میان مرگ تا قیامت

ب) فاصله‌ی زمانی میان دنیا آخرت

ج) فاصله‌ی و حائل میان دو چیز

د) فاصله‌ی زمانی میان دفن تا قیامت

★ ۱۰- «شبهه اعاده‌ی معدوم» حقیقت وجود انسان را چه می‌داند؟ (پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب کرمان)

الف) جسم برزخی ب) بدن مادی

ج) روح مجرد د) روح نیمه مادی

★ ۱۱- قرآن کریم از قول منکرین معاد نقل می‌کند که: «آیا هنگامی‌که ما در زمین گم شدیم، آفرینش تازه‌ای خواهیم یافت؟» این سخن آنان بیانگر کدام شبهه در انکار معاد است؟ (پزشکی دی ۹۹- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) شبهه قدرت فاعل ب) شبهه علم فاعل

ج) شبهه آکل و مأکول د) شبهه اعاده معدوم

۱۲- براساس کدام نظریه، حقیقت انسان منحصر در بدن مادی اوست؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۵-قطب مشهد)

الف) رستاخیز بدنی ب) بدن سایه‌ای

ج) زندگی برزخی و اخروی د) تناسخ

۱۳- کدام نظریه، استقلال روح را باور داشته با این حال برای روح، برخی خصوصیات جسم مانند شکل و اندازه قائل است؟ (پزشکی اسفند ۹۶- قطب شیراز)

الف) روح نامتجسد

ب) تناسخ

ج) رستاخیز بدنی

د) بدن سایه‌ای

سؤال	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
پاسخ	د	ب	الف	الف	د

۱۴- گزینه‌ی صحیح در اعتقاد به تناسخ کدام است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۷- قطب تبریز)

الف) در قیامت روح به بدن انسان برمی‌گردد.

ب) برای انسان اصلاً معادی وجود ندارد.

ج) در قیامت فقط جسم انسان حضور خواهد داشت.

د) پس از مرگ روح به بدن انسانی دیگر یا حیوان و گیاه منتقل می‌شود.

پاسخ **نظریه روح نامتجسد:** روح آدمی که متعلق به عالم قدس و مجردات است،پیش از بدن وجود داشته وپس از هبوط گرفتار عالم ظلمانی ماده شده است.بدن فقط ابزاری برای روح در زندگانی این جهان است و پس از مرگ بدن، روح به ماوای اصلی خود باز می‌گردد که از ماده و بدن تهی است.

نظریه تناسخ: بر اساس این نظریه،تنها برخی انسان ها پس از مرگ بدن به روح نامتجسد به زندگی خود ادامه می‌دهند و بیشتر آن‌ها در چرخه‌های متوالی به زندگی دنیوی در قالب و بدن جدیدی باز می‌گردند و این چرخه تجدد حیات و مرگ،پیوسته است.

۱۵- قانونی که کیفیت و چگونگی تولد ثانویه و علت انتقال روح به جسد مافوق یا مادون را بیان می‌کند، چه نام دارد؟ (پزشکی اسفند ۹۶-قطب اهواز)

الف) قانون کرمه

ب) قانون روح نامتجسد

ج) قانون رستاخیز بدنی

د) قانون سایه بدن

پاسخ نظریه‌ی «کرمه یا کارما» حیات آینده‌ی هر جانداری بر حسب این قانون معین می‌شود و به موجب کردار، گفتار یا پندار هر فرد، سرنوشت حیات بعدی او مشخص می‌شود. طبق قانون کارما هر آدمی مانند دهقانی است که محصول کشت خود را درو می‌کند و مجموع اعمال، اقوال و افکار او در روحش اثری ثابت ایجاد می‌کند و آن را طوری متشکل و مستعد می‌سازد که در حالت تناسخ، یعنی در حیات بعدی شکلی متناسب با آن حاصل کرده به همان تناسب پیکری نو اختیار می‌کند.

۱۶- درباره‌ی جسمانی یا روحانی بودن معاد کدام‌یک صحیح می‌باشد؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۵- قطب آزاد)

الف) آیاتی که از احیای مردگان در امت‌های پیشین سخن می‌گویند شاهدی بر روحانی بودن معاد هستند.

ب) آیاتی که گواهی می‌دهند انسان از خاک آفریده شده و به خاک بازمی‌گردد و دوباره از آن بر می‌آید شاهدی بر معاد جسمانی است.

ج) آیاتی که گواهی می‌دهند انسان از خاک آفریده شده و به خاک بازمی‌گردد و دوباره از آن بر می‌آید شاهدی بر معاد روحانی است.

د) قرآن لذت خشنودی خداوند را به عنوان پاداشی برتر از لذت‌های جسمانی برشمرده است که خود شاهدی بر روحانی بودن معاد می‌باشد.

پاسخ معاد جسمانی به معنای همراهی جسم و روح انسان در قیامت است.

برای اثبات معاد جسمانی می‌توان به سه آیه که مواردی از احیای مردگان را بیان می‌کنند، اشاره کرد. قصه عزیر پیامبر یا ارمیای نبی، زنده شدن پرندگان به فرمان حضرت ابراهیم و زنده شدن یک نفر از بنی‌اسرائیل از جمله موارد احیای مردگان در دنیاست و نشان دهنده امکان وقوع معاد جسمانی.

برخی از آیات مانند آیاتی که بر خروج مردگان از زمین یا قبر دلالت دارند، همچنین آیاتی که به برانگیختن و بعث انسان‌ها از قبر در روز قیامت اشاره دارد.

سؤال	۱۴	۱۵	۱۶	
پاسخ	د	الف	ب	

کدام‌یک از نظریه‌های زیر جاودانگی انسان را از راه اعاده‌ی معدوم توجیه می‌کند؟

① تناسخ ② رستاخیز بدنی ⊶ ③ بدن سایه‌ای ④ روح نامتجسد

بنابر فرموده‌ی قرآن کریم، در روز قیامت، هرکس با نام .... خوانده می‌شود.

① اعمالش ② امامش ⊶ ③ دوستانش ④ دین و مذهبش

اهمیت بحث از معاد برمی‌گردد به اینکه:

① برای اینکه اعتقاد به معاد یک امر تخیلی است.

② برای اینکه نگرانی انسان‌ها را از آینده کم می‌کند.

③ برای اینکه اعتقاد به معاد یکی از اصول دین است.

④ انسان ذاتا دوستدار حقیقت و شناخت غایب و هدف از زندگی است ⊶

بریم سراغ تست.

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
پیشینه‌ی دین و پیامبری و شناخت اسلام	۰	غیر مهم

۱- نخستین پایه برای مفهوم روشمند قرآن و دین اسلام چیست؟ (پزشکی اسفند ۹۴-قطب کرمان)

الف) مراجعه به روایات و احادیث صحیح

ب) توجه به شان نزول آیات قرآن کریم

ج) پرهیز از هر نوع پیش داوری

د) آگاهی از قواعد و دستور زبان عربی (زبان قرآن)

پاسخ برای فهم قرآن اصولی باید رعایت شود مثلا آگاهی از قواعد عربی، معانی الفاظ قرآن، و . . . نخستین گام آگاهی به قواعد زبان عربی است.

مهمترین عامل پیشرفت علمی و فرهنگی جامعه اسلامی در طول تاریخ تمدن اسلامی چه بود ؟

آشنایی با کاغذ

مراد از مصونیت قرآن از تحریف چیست؟ تغییر لفظی و معنوی

معنی آیه«لقد یسرنا القران للذکر فهل من مدّکر» :همانا قرآن را برای پندآموزی آسان کردیم. پس آیا پندگیرنده هستی؟

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
اهداف، ابعاد و قلمرو دین	۱	غیر مهم

۱- تجربه‌گرایی عبارت است از این که: (پزشکی و دندان‌پزشکی اردیبهشت ۹۷-میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) از دانش تجربی استفاده کنیم.

ب) به شناخت فرا حسی اعتماد نکنیم.

ج) روش تجربی را آرامش بخش‌تر بدانیم.

د) همه‌ی گزاره‌ها را قابل تجربه بدانیم.

پاسخ تجربه‌گرایی یعنی همه‌ی گزاره‌ها را قابل تجربه بدانیم.

کثرت‌گرایی در ادیان الهی مورد قبول نیست چون هر پیامبری پیروان ادیان قبلیش رو به دین خود دعوت می‌کرد و در حقیقت هر دینی که می‌آمد کامل کننده‌ی ادیان ماقبل بود. خاتم‌الانبیا حضرت محمد(ص) هم کامل کننده‌ی سایر ادیان پیش از خودش بود. یعنی ما مسلمونا می‌تونیم بگیم دین کاملش واس ماس. ینی کلش ماس‌ماس!

لیبرالیسم ☜ آزادی شخصی را مهمترین هدف می‌داند.

سکولاریسم ☜ عقیده به جدا شدن نهادهای حکومت و حاکمان از نهادهای مذهبی.

اومانیسم ☜ تأکید بر انسان و قوای او، جایگاهش در جهان، علایق و دستاوردهایش، اصالت انسان در برابر خدا و دین.

پلورالیسم ☜ کثرت انگاری نسبت به دین. سؤال

در ارتباط با عوامل مؤثر بر وضعیت «دین در جهان معاصر» کدام گزینه صحیح است؟ (پزشکی شهریور ۹۶- قطب آزاد)

هر دو جریان عقل گرایی و تجربه گرایی به هر گونه شناخت فراعقلی و فراحسی به دیده‌ی تردید می‌نگرند و ارزش و اعتباری برای معارف وحیانی و شهودی در نظر نمی‌گیرند.

استقراء یعنی مشاهده و تجربه، قیاس یعنی تعقل! تجربه‌گرایی نوین با تأکید بر لزوم بکارگیری استقراء به جای استدلال قیاسی، آغاز شد. (چه چیزا!)

به‌به
استـــاد
... !

روانه شو به تست تمرینی.

سؤال	۱	۱			
پاسخ	د	د			

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
امامت، مرجعیت و ولایت در عصر غیبت	۰	غیر مهم

★ ۱- فلسفه انتظار و ظهور امام غایب (عج) در مذهب تشیع مبتنی بر چیست؟ (پزشکی و دندانپزشکی اسفند ۹۷- قطب زنجان)

الف) مستلزم تفاهم ادیان و مذاهب در سراسر جهان

ب) مستلزم تفاهم فرهنگ‌های مختلف در سراسر جهان

ج) مستلزم جهان شمولی اسلام در سرتاسر کره زمین

د) مستلزم تعامل ادیان الهی و غیر الهی در جهان

پاسخ برای ظهور امام زمان نباید همینجوری دست روی دست بزاریم ببینیم چی میشه. باید علاوه بر اینکه چشم انتظار ایشان هستیم، مقدمات ظهور رو فراهم کنیم و به آموزه‌های دینی عمل کنیم و پایبند سنت‌ها و قوانینی که خداوند برامون وضع کرده هم باشیم! تا این که روزی اسلام جهانی بشه

چرا انتظار فرج امام زمان (عج) از سنخ عمل به شمار می‌آید؟

الف) زیرا معرفت امام زمان (عج) قبل از آن توسط مبلغان صورت گرفته است.

ب) چون با عمل به آموزه‌های دینی زمینه ظهور حضرت مهدی (عج) صورت می‌گیرد. ⊶

ج) زیرا سنت الهی بر این تعلق گرفته است.

د) چون در قرآن کریم به آن اشاره شده است.

بر اساس کلام امام باقر راز غیبت امام زمان چیست؟

جلوگیری از کشته شدن ⊶

غیبت حضرت مهدی (ع) به چه معناست؟

الف) حضرت مهدی (ع) نامرئی شده و در زمان ظهور می‌کند.

ب) ولی ناشناخته‌ای است که از جامعه جدا نیست. ⊶

ج) مردم نمی‌توانند او را بشناسند و از محضر او محروم هستند.

د) خدا او را غایب کرده و خدا او را ظهور می‌دهد.

کدام گزینه در مورد نقش و جایگاه مردم در نظام ولایت فقیه درست است؟

الف) مردم در ثبوت، تحقق و استقرار آن نقش دارند.

ب) مردم در تحقق و استقرار آن نقش دارند. ⊶

ج) نظام ولایت فقیه از سوی خداست و مردم در آن نقش ندارند.

د) مردم از طریق انتخاب نمایندگان خبرگان رهبری نقش دارند.

تعبیر دیگری از استمرار اختیارات امام معصوم (ع) در حوزه‌ی حکومت و مصالح عمومی است: ولایت مطلقه‌ی فقیه ⊶

شاگردی از استاد پرسید: خواهش می‌کنم به من بگو از کجا باید یک انسان خوب را تشخیص دهم؟

استاد جواب داد: تو نمی‌توانی از روی سخنان یک فرد تشخیص دهی که او یک انسان خوب است، حتی از ظاهر او هم نمی‌توان به این شناخت رسید!

اما می‌توانی از فضایی که در حضور او به وجود می‌آید، او را بشناسی؛ چرا که هیچکس قادر نیست فضایی ایجاد کند که با روحش سازگاری نداشته باشد ...

نوربرتلش- لایتنر

چهار صد داستان

سؤال	۱			
پاسخ	ج			

انقلاب اسلامی

نکته‌ی خیلی جالب در مورد درس انقلاب اینه که کتاب «انقلاب اسلامی ایران» ویراست چهارم به عنوان رفرنس کتاب اعلام شده و با این که این کتاب حدود ۸ ساله دیگه چاپ نمیشه و هیچ جا هم تدریس نمیشه همچنان از طرف وزارتخونه به عنوان رفرنس اعلام میشه. همین نشون میده که چقدر به این درس اهمیت داده میشه توی علوم پایه!

نکته‌ی دیگه اینکه بعضی سؤالا هیچ توضیح خاصی نداره. به همین دلیل مستقیماً اعلام گزینه میشه که حفظ کنی و بری سؤال بعدی!

یه نکته‌ی دیگه اینکه خیلی از جاها گزینه‌های غیر جواب حذف شده و فقط گزینه‌ی جواب رو نگه داشتم. تا چشمت فقط به گزینه‌ی جواب آشنا باشه! یادت باشه اینجا قراره بخونی و حفظ کنی. اگه تست زدن واسه سنجش رو دوس داری برو به تست تمرینی توی اپلیکیشن.

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
مفاهیم و مباحث نظری	۷	خیلی مهم

★ ۱- کدام خصوصیات در «پدیده‌ی اصلاح» وجود دارد که آن را از «انقلاب» متمایز می‌سازد؟ (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب اهواز)

الف) حرکتی درازمدت است.

ب) از جانب رژیم سیاسی حاکم است.

ج) حرکتی مقطعی و مقدماتی است.

د) بی‌بهره از مشارکت مردمی است.

پاسخ اصلاح (رفرم) ☜ تغییرات تدریجی و جزئی از سوی حاکمان که به صورت قانونی و مسالمت آمیز انجام می‌شود. این مفهوم بیشترین تفاوت را با انقلاب دارد.

نهضت (جنبش) ☜ حرکتی معمولاً درازمدت که ممکن است انقلاب فقط بخشی از آن به شمار آید.

جنگ داخلی: درخواست گروهی از ساکنان یک کشور مبنی بر خودمختاری و استقلال

★ ۳- در جوامعی روی می‌دهد که ارتش نقش ویژه‌ای در برابر ملت دارد؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۶- قطب اهواز)

الف) انقلاب ب) شورش

ج) کودتا د) اصلاحات

پاسخ کودتا ☜ اقدام سریع گروهی از نظامیان علیه یک رژیم سیاسی است که به دنبال انتقال و جابجایی قدرت از طریق خشونت نظامی می‌باشد.

شورش ☜ همانند «طغیان»، «اغتشاش» و «قیام» حرکتی مقطعی یا واکنشی با ماهیت و دامنه‌های متفاوت است که گاه مقدمه‌ی حرکتی انقلابی است و در بسیاری از مواقع نیز از همراهی مردم، ایدئولوژی جدید و برنامه‌ای برای تغییر نهادهای سیاسی و اجتماعی برخوردار نیست. برای آینده هدف مشخصی ندارد. بسیاری از شورش‌ها در مدتی کوتاه از سوی نظام حاکم سرکوب می‌شود و فرومی‌نشیند.

۲- از نظر سیاسی به معنای اقدام عده‌ای برای براندازی و ایجاد حکومتی جدید است؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب کرمان)

الف) کودتا ب) انقلاب

ج) جنگ داخلی د) شورش

پاسخ انقلاب: واژه‌ی انقلاب در اصل یکی از اصطلاحات علم اخترشناسی است.

انقلاب بیانگر دگرگونی شدید و ناگهانی است و انقلاب‌های اجتماعی یا بزرگ هم به معنای تغییر حکومت و همچنین تحول در ایدئولوژی غالب و رسمی کشورهاست. انقلاب‌های معاصر یعنی پیدایش عصری نو در تاریخ کشورها که می‌توانند ارزش‌های مطلوب تجربه شده پیشین را با مفاهیمی همچون استقلال، آزادی و مانند آن همراه سازد.

اندیشه جایگزین در تمامی انقلاب‌ها دیده می‌شود و وجه مشترک تعاریف و همه‌ی انقلاب‌ها تغییر در ساختار حاکمیت و ساختارهای اجتماعی است و در آن اعمال زور و خشونت متقابل است.

سؤال	۱	۲	۳	
پاسخ	ب	ب	ج	

فرق انقلاب اجتماعی با سیاسی: در انقلاب اجتماعی علاوه بر تغییر حکومت در ایدئولوژی غالب و خط مشی‌های اجتماعی ، اقتصادی وسیاسی نیز، تغییرات اساسی روی می‌دهد.

تعریف انقلاب از نظر آیت‌الله سیدمحمدباقرصدر : انقلاب جنبش سرسختانه بر مبنای اصول مکتبی معین است.

تفاوت انقلاب و کودتا این است که برخلاف انقلاب، کودتا بدون مشارکت مردم صورت می‌گیرد.

پاسخ یک انقلاب کامل دست‌کم چهار عامل دارد ؟

۱- نارضایتی عمیق از وضع موجود: اولین عنصر مهم در وقوع انقلاب است که زمینه‌ی ظهور گسترش سایر عوامل وقوع انقلاب را فراهم می‌کند این عامل با تظاهرات، تنفر از رژیم، گسست عمومی از رژیم و .... آشکار می‌شود. فرآیند بسیج سیاسی به همین علت شروع شد.

۲- گسترش روحیه‌ی انقلابی: منظور از آن بوجود آمدن اراده و حس پرخاش‌گری علیه نظم سیاسی حاکم است. با چنین روحیه‌ای فرد اعتماد به نفس پیدا می‌کند و مقابل حکومت می‌ایستد. این عامل از زمان برگزاری مراسم چهلم شهدای ۱۹ دی قم که گروه‌های مردم وارد صحنه انقلاب شدند شکل گرفت.

۳- ظهور و گسترش ایدئولوژی(های) جایگزین: باعث می‌شود انقلاب زودتر به پیروزی رسیده و پس از پیروزی با بی‌ثباتی کمتری مواجه شود.

پاسخ ۴- رهبری و نهادهای بسیج‌گر

چه عنصری در روند وقوع انقلابات، نقش مستقیمی ایفا می‌کند؟

توده‌ها

در فرایند یک انقلاب «مجموعه اقدامات غیر قانونی انقلابیون مانند اعتصابات و تظاهرات، ترور، زد و خورد با گاردهای حکومتی از یک سو و اقدامات حکومت در سرکوبی انقلابیون» منجر به بروز پیدایش عنصر خشونت میشه.

میزان خشونت در هر انقلاب با توجه به ویژگی‌های فرهنگی مردم ، نوع نیروهای مسلح ، نوع رژیم و شرایط داخلی و بین‌المللی متفاوت است.

بی‌نظمی و نوسانات در ایدئولوژی در انقلاب‌ها ، مردم را دچار بی‌نظمی فکری می‌کند.

پاسخ معمولاً چون در جنگ با بیگانگان یک ملت علیه ملت دیگری دست به جنگ می‌زند تلفات بیشتری دارد تا اینکه در یک ملت جنگ داخلی باشد. مثل جنگ تحمیلی در مقایسه با انقلاب اسلامی ایران که هم سیاسی بود و هم فرهنگی.

انقلاب اسلامی ایران در پاسخ به بحران هویت رخ داده است. و شعارها و خواسته‌های مردم ایران در انقلاب جمهوری اسلامی ایران، بیشترین خواسته‌ها در مورد ارزش‌های فرهنگی بود.

حالا بریم سراغ دیدگاه‌های پیرامون انقلاب و انقلاب اسلامی ایران

۴- کدام گزینه از «عوامل وقوع انقلاب» محسوب نمی‌شود؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب اهواز)

الف) نارضایتی از وضع موجود

ب) گسترش روحیه‌ی انقلابی

ج) گسترش ایدئولوژی‌های جایگزین

د) وجود عنصر خشونت

۵- نسل چهارم نظریه‌های انقلاب، بر کدام عنصر در فرآیند انقلاب تأکید دارد؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- مشترک کشوری)

الف) ایدئولوژی و رهبری

ب) عوامل فرهنگی

ج) ساختارهای اجتماعی

د) محیط بین‌المللی

۶- در کدام نوع از انقلاب‌ها، معمولاً شمار کشته‌ها بالا است؟ (پزشکی شهریور ۹۳ - قطب تهران)

الف) در انقلاب‌های سیاسی

ب) در انقلاب‌هایی که مردم با استبداد داخلی درگیر هستند.

ج) در انقلاب‌هایی که مردم با بیگانه درگیر هستند.

د) در انقلاب‌های فرهنگی

سؤال	۴	۵	۶	
پاسخ	د	الف	ج	

پاسخ تدا اسکاچپل ☜ معتقد بود که انقلاب‌ها ساخته نمی‌شوند بلکه بوجود می‌آیند ولی اگر در دنیا تنها یک انقلاب آگاهانه ساخته شده باشد، انقلاب اسلامی ایران است و عاملی که باعث این آگاهی شد، تاریخ اسلام شیعی بوده است. پس انقلاب اسلامی را آگاهانه و شیعی معرفی می‌کند.

پاسخ ماروین زونیس ☜ در کتاب شکست شاهانه‌ی خود به بررسی شخصیت شاه پرداخته است. به نظر او محمدرضا به دلیل تربیت کودکی و نوجوانی خود که در محیطی زنانه شکل گرفت و سپس در کنار پدری مستبد قرار گرفت، فردی فاقد اراده و اعتماد به نفس بود به همین علت نتوانست انقلاب را سرکوب کند.

پاسخ جیمز دیویس و منحنی جی ☜ ایشون معتقد بود که رشد طولانی‌مدت در یک کشور باعث افزایش انتظارات می‌گردد و در پی آن، رکود کوتاه مدت سبب ایجاد فاصله‌ی تحمل‌ناپذیر بین انتظارات و دریافت‌ها و در نتیجه انقلاب می‌شود. (توقعات افزاینده)

پاسخ چالمرز جانسون ☜ ایشون معتقد بود انقلاب در اثر سه عامل متوالی به وقوع می‌پیوندد:

عدم تعادل (رکود قدرت) + ناسازگاری نخبگان حکومتی + عوامل شتاب‌زا ← انقلاب

به نظر او دو عامل تعادل جامعه را برهم می‌زنند که یا ارزش تغییری‌اند یا محیط تغییری که هرکدام یا داخلی‌اند یا خارجی.

منابع ارزش تغییری خارجی مثل وقوع انقلاب در کشور همسایه یا رسانه‌های خارجی و منابع ارزش تغییری داخلی مثل عقاید جدید.

منابع محیط تغییری خارجی مثل ورود دانش پزشکی به کشورهای عقب مانده و منابع محیط تغییری داخلی مثل مهاجرت داخلی وسیع.

پاسخ به نظر فوکو روح انقلاب اسلامی در این حقیقت نهفته است که ایرانی‌ها از خلال انقلاب خود درصدد ایجاد تحول و تغییر در خویش بودند. در واقع هدف اصلی آن‌ها ایجاد تحول بنیادین در وجود فردی و در حیات سیاسی و اجتماعی و در نحوه‌ی تفکر و شیوه نگرش خود بود. از دیدگاه او مهمترین ویژگی انقلاب اسلامی ایران «معنویت‌گرایی سیاسی» است و همچنین از دیدگاه فوکو و ویژگی‌های اثرگذار حرکت‌های مذهب شیعه، وجود روحانیت شیعه و اعتقاد به مهدویت (توانایی ایدئولوژی اسلام شیعی در متحدکردن مردم) است.

فوکو را نظریه‌پرداز پسامدرنیسم نیزخوانده‌اند. فوکو بعد از سفر به ایران انقلاب اسلامی را مصداق فرارسیدن دوران پست مدرنیسم می‌دانست. از مولفه‌های اصلی پست مدرنیسم، پذیرش سنت‌ها و فرهنگ‌های متعدد بومی و محلی به جای فرهنگ واحد و کلی است.

فوکو سوال خورش ملسه ☺

آگه خواستی برو به اپلیکیشن طبیبانه و تستاشو بزن.

★

۷- این نظریه‌ی «تنها انقلابی که بطور آگاهانه ساخته‌شده انقلاب اسلامی ایران است.» از کیست؟ (پزشکی و دندانپزشکی شهریور۹۷- قطب اهواز)

الف)رابرت گر ب)شهیدمطهری

ج)تدا اسکاچپول د)میشل فوکو

۸- «محمدرضا به دلیل نحوه‌ی ترتیب دوران کودکی و نوجوانی‌اش، فردی مردد و فاقد اعتماد به نفس بار آمده بود. از همین رو نتوانست در جریان انقلاب، ایستادگی کند» این دیدگاه در تحلیل انقلاب اسلامی توسط چه کسی و با چه رویکردی ارائه شده است؟ (پزشکی کلاسیک شهریور ۹۸- قطب مشهد)

الف) تدا اسکاچپل- رویکرد ساختارگرایانه

ب) جیمز دیویس- رویکرد روان‌شناسی جمعی

ج) چالز جانسوز- رویکرد کارکردگرایانه

د) ماروین زونیس- رویکرد روان‌شناسی فردی

★

۹- نظریه‌ی «احتمال وقوع انقلاب‌ها زمانی است که پس از مدتی طولانی از رشد عینی اقتصادی و اجتماعی، یک دوره‌ی کوتاه مدت عقب‌گرد سریع پیش آید.» از کیست؟ (پزشکی و دندانپزشکی شهریور ۹۷- قطب شیراز)

الف) جیمزدیوس ب) چالمرز جانسون

ج) میشل فوکو د) تدا اسکاچ پل

۱۰- این نظر را چه کسی و برای تبیین چه شکلی از تغییر طراحی کرده است؟

"عدم تعادل" (رکود قدرت) + ناسازگاری نخبگان حکومتی + عوامل شتاب‌زا ....." (پزشکی شهریور ۹۶- قطب مشهد)

الف) جیمز دیویس - کودتا

ب) مارکس - انقلاب

ج) جاسون - انقلاب

د) میشل فوکو - انقلاب اسلامی

★★

۱۱- بن مایه تحلیل میشل فوکو از انقلاب اسلامی ایران در کدام عبارت زیر تبیین شده است ؟ (پزشکی کلاسیک شهریور۹۸- قطب اصفهان)

الف)انقلاب ایران نمی‌تواند انگیزه‌های مادی داشته باشد.

ب)انقلاب ایران ناشی از معنویت گرایی سیاسی است.

ج) شخصیت امام خمینی(ره) پهلو به افسانه می‌زند.

د) ایرانیان از خلال انقلاب اسلامی درصدد ایجاد تحول در خود بودند.

سؤال	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
پاسخ	ج	د	الف	ج	ب

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
زمینه‌ی تاریخی قیام تنباکو و مشروطه	۹	مهم

۱- مهمترین ویژگی دولت‌های قاجارعبارت بود از ....(دندان‌پزشکی شهریور۹۸-قطب کرمان)

الف)دیوان سالاری

ب) حکومت اشراف

ج)بروکراسی اداری

د) سلطنت مطلقه و خودمحوری

پاسخ حکومت قاجار نوعی حکومت ملوک الطوایفی (متمایل به تمرکز) بود. در دولت‌های قاجار هیچ نظام قانونی وجود نداشت و هیچ چیز شاه را محدود نمی‌کرد. شاه تنها قدرت برتر و صاحب اختیار جان و مال مردم محسوب می‌شد. استبداد قاجاری بر شخص شاه متکی بود و به همین دلیل رشد و انحطاط دولت تا حد زیادی به تصمیمات شاه و شخصیت وی بستگی داشت.

از نظر تاریخی در دوران صفویه برای نخستین بار هویت ایرانی. . . ؟

۱) در قالب جدایی از کشورهای عربی اعلام شد.

۲) در تضاد با دولت‌های اروپایی در قالب ناسیونالیسم احیا گردید.

۳) در قالب مذهب تشیع احیاء گردید. ⊶

۴) با پیروزی بر دولت بزرگ سنی مذهب عثمانی مطرح شد.

لیبرال دموکراسی در اروپا به عنوان کنار نهادن دین و ناکارآمد بودن آن پس از چه دوره‌ای در اروپا حاکمیت یافت؟

۱) قرون قدیم و عصر حجر

۲) قرون وسطی و حاکمیت زورمدارانه‌ی کلیسا ⊶

۳) قرون جدید و عصر تجدد

۴) قرون معاصر و عصر تکنولوژی

منشأ انقلاب صنعتی از کدام کشور و در چه زمانی بود؟

۱) در نیمه‌ی قرن هیجدهم و از انگلستان آغاز شد. ⊶

تا چند کتاب خواندیم، تریپ روشنفکری برنداریم

۲- اعطای امتیازات توسط دولت قاجار به بیگانگان برای چه هدفی بوده است؟ (پزشکی شهریور ۹۳- قطب شمال)

الف) تأمین بودجه و جذب سرمایه‌های خارجی

ب) تثبیت موقعیت حکومت قاجار

ج) امنیت داخلی و رشد اقتصادی

د) امنیت اقتصادی و تثبیت سیاسی

پاسخ یکی از سیاست‌های دولت قاجار اعطای امتیازات مختلف به دولت‌ها و اتباع بیگانه بود که بر اساس آن، افراد و یا دولت‌های خارجی در ازای مبلغ ناچیزی، بخشی از منابع ایران را در اختیار می‌گرفتند که این قراردادها تماماً به ضرر ایران بود. این امتیازات به بهانه‌ی تامین بودجه و جذب سرمایه‌های خارجی صورت می‌گرفت که در واقع فقط منافع شخصی شاهان در آن مورد توجه بود.

همچنین دلیل اصلی توقف اصلاحات شخصیت‌هایی چون امیرکبیر در دوره‌ی قاجاریه هم به دلیل محدودکردن منافع طبقه‌ی حاکم و به خصوص شخص شاه بود.

۳-امتیاز رویترز توسط کدام پادشاه اعتنا و با مخالفت کدام عالم دینی لغو شد؟ (پزشکی اسفند ۹۴- قطب زنجان)

الف) محمد شاه- آیت الله بهبهانی

ب) ناصرالدین شاه- آخوند خراسانی

ج) ناصرالدین شاه- ملاعلی کنی

د) محمدعلی شاه- شیخ فضل الله نوری

پاسخ قرارداد رویتر در سال ۱۸۷۲ بین بارون ژولیوس دو رویتر (یهودی انگلیسی تبار) و دولت ایران (در زمان ناصرالدین شاه) امضا شد. مفاد این قرارداد آنقدر رسوا بود که دولت انگلیس به زودی دریافت، اجرای آن ممکن است به نفوذش در ایران لطمه زند. مردم به

سؤال	۱	۲	۳	
پاسخ	د	الف	ج	

رهبری حاج ملا علی کنی علیه آن شوریدند. هم چنین دولت روسیه با اعمال فشار بر ناصرالدین شاه برای لغو آن کوشید و در نهایت شاه این قرارداد را لغو کرد. طبق این قرارداد تمام امتیاز راه و راه آهن و معادن و جنگل و گمرک و قنات و بانک و کمپانی صنعتی و کشاورزی و کشتی‌رانی و . . . رو دادن به رویتر عوضش ۲۰۰ هزار لیره گرفتن واسه تامین خرج سفر به اروپا!

پاسخ از امتیازات مهمی که به انگلستان داده شده و به قیام مردم انجامید، انحصار توتون و تنباکو بود که بر اساس آن خرید و فروش تنباکو به شرکت رژی واگذار می‌شد. پس از افشا شدن این قرارداد، میرزای شیرازی فتوای تحریم توتون و تنباکو را صادر کرد و شاه به اجبار این امتیاز را لغو کرد. پیامدهای بزرگ این قیام این بود که برای نخستین بار مردم علیه استعمار خارجی و سلطنت قاجار ایستادگی کردند که عامل اصلی این پیروزی مذهب و روحانیت (شور مذهبی) بود. این قیام در روند شکل‌گیری الگوی پیشرفت و نفی سلطه‌ی بیگانگان بسیار مؤثر بود و سران نهضت نکوشیدند از این قیام و قدرت خود برای اصلاح دربار مغرور و بی‌کفایت قاجاری استفاده کنند.

پاسخ قیام تنباکو نخستین فریاد بلند اعتراضی عمومی به امتیاز تنباکو به رهبری سیدعلی‌اکبر فال‌اسیری بود. در قیام تنباکو مردم بنا به فتوای میرزای شیرازی همه‌ی قلیان‌ها را شکسته و از مصرف تنباکو خودداری کردند. مهمترین نتیجه‌ی این قیام ظهور قدرت جدید سیاسی در عرصه سیاست بود که همان قدرت سیاسی علما بود. با گسترش مذهب شیعه، روحانیت به عنوان عالی‌ترین نهاد مردمی و تنها نهاد قدرتمند غیردولتی مطرح شد. علمای شیعه در مقابله با استبداد داخلی و استعمارخارجی بر قاعده حفظ اساس اسلام و قاعده نفی سبیل تاکید داشتند.

پاسخ پس از انتصاب عین‌الدوله به مقام صدارت و شروع رفتارهای مستبدانه‌ی او مردم دست به اعتراض زدند و به سفارت انگلستان پناه بردند. در طول این یک ماه تحصن مردم با مفهوم مشروطه آشنا شدند و همین جا بود که درخواست مشروطه مورد نظر مردم قرار گرفت. درخواست اولیه‌ی مردم و علما در ابتدای جنبش مشروطه تأسیس عدالت خانه بود. فرمان مشروطه مبنی بر تشکیل شورای ملی در مرداد ماه سال ۱۲۸۵ هجری شمسی توسط مظفرالدین شاه صادر گردید. بدین ترتیب الگوی تعالی طلب اسلامی روند تکاملی خود را در عصر قاجار طی کرد. با قیام تنباکو و جنبش عدالت‌خانه که به مشروطیت انجامید،
و آشنایی با مفاهیم ترقی، قانون احزاب و مطبوعات باعث جلب توجه ایرانیان به عقب‌ماندگی ایران گردید.

★★

۴- اولین مقاومت همگانی ملت ایران علیه استعمارخارجی و استبداد داخلی مربوط به کدام واقعه است؟(پزشکی شهریور ۹۹- کشوری)

الف) نهضت مشروطه

ب) قیام گوهرشاد

ج) قیام تنباکو

د) قیام ۱۵ خرداد

★★

۵- اوج ظهور سیاسی روحانیت ایران در کدام ماجرا بود؟(دندانپزشکی اسفند ۹۹- کشوری)

الف) تحریم تنباکو

ب) نهضت مشروطه

ج) قیام ۱۵ خرداد

د) قیام میرزاکوچک‌خان

★

۶- نظام سیاسی ایران تا پیش از کدام ماجرا، مجرایی برای مشارکت مردم نداشت؟ (دندانپزشکی اسفند ۹۹-کشوری)

الف- انقلاب مشروطه

ب- انقلاب سفید

ج- کودتای ۲۸ مرداد

د- انقلاب اسلامی

سؤال	۴	۵	۶	
پاسخ	ج	ب	الف	

۷- کتاب «تنبیه الامه و تنزیه المله» توسط چه کسی و به چه منظوری نوشته شد؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک آذر ۹۸- میان‌دوره‌ی کشوری)
الف) میرزای نایینی در حمایت از مشروطه
ب) شیخ فضل‌الله نوری در رد مشروطه
ج) سیدکاظم یزدی در رد مشروطه
د) میرزا خلیل تهرانی در حمایت از مشروطه

پاسخ میـرزای نائینـی در کتـاب تنبیـه الامـه و تنزیـه الملـه، کـه اسـتوارترین متـن نظـری در دفـاع از مشـروعیت دینـی نظـام مشـروطه اسـت، نظریـات خـود را بیـان می‌کنـد. از نظـر او اصـل محدودیـت قـدرت و سـلطنت از ضروریـات دیـن اسـت. او بـرای توجیـه پارلمـان بـه سـنت شـورا در اسـلام اشـاره می‌کنـد و آزادی را آزادی از عبودیـت پادشـاهان می‌دانـد نـه آزادی از احـکام دینـی و عبودیـت الهـی. (مشـروطه مشـروعه از نظریـات ایشـان نیسـت)

★ ۸- کسانی که خواستار مشروطه مشروعه بودند چه هدفی داشتند؟ (پزشکی شهریور ۹۶ - قطب مشهد و دندان‌پزشکی دی ۹۷- میان‌دوره‌ی کشوری)
الف) نفی مشروطه و قانون اساسی
ب) از بین بردن نظام سلطنتی و ایجاد حکومت دینی
ج) ایستادگی در برابر تندروهای غرب‌گرا
د) جلوگیری از توهین به روحانیت و مقدسات مذهبی

پاسخ شـیخ فضـل‌الله نـوری از مهمتریـن منتقـدان مشـروطه بـود. او کـه از سـران جنبـش تنباکـو بـود در ابتـدا از حامیـان مشـروطه بـود ولـی بـا آشـکار شـدن ماهیـت و مبانـی نظـام مشـروطه و رفتارهـا و گفتارهـای برخـی از مشـروطه‌خواهان غـرب زده بـه صـف مخالفیـن پیوسـت. نگرانـی او حاکمیـت بی‌دینـی و بی‌دینـان، اندیشـه‌ی الحـادی و توهیـن بـه مقدسـات بـود.

★ ۹- کـدام گزینـه از ویژگی‌هـای جریـان روشـن فکـری در عهـد مشـروطه بحسـاب نمی‌آیـد؟ (پزشـکی و دندان‌پزشـکی شـهریور ۹۷- قطـب تبریـز)
الف) فقدان پایگاه مردمی
ب) خـوش بـاوری و عـدم توجـه بـه مبنـای فکـری و اجتماعـی مدرنیسـم
ج) اعتماد بیش از حد به قدرت‌های خارجی
د) پایبندی به سنت‌های اجتماعی و مذهب

پاسخ ضعف‌های عمده‌ی روشنفکران مشروطه ؟

۱- تقلید از فرهنگ و تمدن غربی

۲- بی‌اعتنایی به سنت‌ها و روح مذهبی جامعه ایرانی (عمده‌ترین ضعف)

۳- اعتماد بیش از اندازه به دولت‌های غربی و نادیده گرفتن رویه استعماری تمدن غرب

۴- نبود پایگاه مردمی و محصور بودن در محافل خاص.

الگـوی شـبه‌ترقّی غرب‌گـرا در اواخـر دوره‌ی قاجـار بـر مشـروطیت تسـلط یافـت و مفـاد آن بـه ایـن صـورت بـود:

در مشـروطه‌ی غربـی بـر خـلاف مشـروطه‌ی مشـروعه کـه محدودیـت اسـتبداد و قانون‌گرایـی در قالـب شـرع اسـلام مطـرح می‌شـد ایـن موضـوع در قالـب نـگاه اومانیسـتی و ضدیـت بـا مذهـب دنبـال می‌شـد. آن‌هـا بـه نفـی دیـن و سـنت‌های دینـی می‌پرداختنـد و آن را در تعـارض بـا نوگرایـی و مدرنیسـم می‌دانسـتند و گفتمـان مدرنیتـه را بعنـوان درمـان و حـلال مشـکلات می‌دانسـتند.

★ ۱۰- کـدام گزینـه در ناکامـی نهضـت مشـروطه تأثیـری نداشـته اسـت؟ (پزشـکی و دندان‌پزشـکی شـهریور ۹۷- مشـترک کشـوری)
الف) ابهام در ایدئولوژی
ب) اختلاف نظر مشروطه خواهان
ج) عدم تمرکز بر نفی استبداد
د) تندروی برخی از مشروطه خواهان

پاسخ عوامل ناکامی مشروطه به دو صورت بررسی می‌شوند ؟

عوامـل درونـی ☜ ابهـام در ایدئولـوژی مشـروطیت، ماهیـت متفـاوت نیروهـای مشـروطه‌خواه، نفـوذ عناصـر وابسـته و غـرب‌زده و بی‌اعتنایـی بـه مقدسـات از سـوی برخـی روشـنفکران و ناکامـی در ایجـاد دولـت مرکـزی کارآمـد.

سؤال	۷	۸	۹	۱۰
پاسخ	الف	ب	د	ج

پاسخ عوامل بیرونی: اتحاد روسیه و انگلیس در برابر آلمان، قرارداد ۱۹۰۷ و تقسیم ایران.
هرج و مرج و ناامنی از مشکلات اصلی جامعه‌ی ایران پس از مشروطه بود. این مشکل از نبود یک دولت قدرتمند مرکزی ناشی می‌شد. مشروطه هر چند در نابودی استبداد قاجاری موفق بود، اما نتوانست دولت قدرتمندی جایگزین آن نماید و خلأ ناشی از سقوط دولت را پر کند.

کدام گزینه صحیح است؟

۱) در عصر قاجار سرانجام، مشروطیت جریان انحرافی غرب‌گرا را به حاشیه راند.

۲) جریان مشروطه‌ی غرب‌گرا، زمینه‌ی روی کار آمدن استبداد رضاخانی را فراهم کرد.

۳) جنبش عدالت‌خانه در مقابله با جریان قانون‌گرایی و مشروطه شکل گرفت.

۴) تمام گزینه‌ها صحیح است.

پاسخ استبداد صغیر با چهار رویداد مهم همراهی داشت: ۱- روی کار آمدن محمدعلی شاه، ۲- عدم دعوت از مشروطه‌خواهان و علما در مراسم تاج‌گذاری، ۳- به توپ بستن مجلس توسط شاه با همکاری روسیه، ۴- کشتن چند تن از مبارزان مشروطه از جمله سید جمال‌الدین واعظ

بریم تست تمرینی ببینی کجای کاری.

★★
۱۱- کدام گزینه از نتایج انقلاب مشروطه نبوده است؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی خرداد ۹۸- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) تشکیل دولت قدرتمند مرکزی

ب) کاهش نقش شاه در فرآیندهای کلان سیاست‌گذاری

ج) افزایش نقش دین در فرآیندهای کلان سیاست‌گذاری

د) جایگزینی نهادهای سیاسی مدنی به جای شخص شاه

★
۱۲- کدام دولت بیگانه، مستقیماً در دوره‌ی استبداد صغیر، در به توپ بستن مجلس ایران ایفای نقش کرد؟ (پزشکی شهریور ۹۵- قطب اصفهان)

الف) انگلیس ب) روسیه

ج) فرانسه د) آمریکا

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
دولت استبدادی شبه‌مدرن و به قدرت رسیدن رضاخان	۳	مهم

پاسخ در سال ۱۲۹۹ رضاخان که از افسران قزاق بود با کمک ژنرال آیرون‌ساید فرمانده‌ی نیروهای انگلیسی در ایران انتخاب شد و به پیشنهاد او به تهران رفت و بدین ترتیب کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹ شکل گرفت.

پاسخ رضاخان برای رسیدن به قدرتش غیر از ائتلاف با نیروهای سیاسی و استفاده از ارتش و نظامیان، با نمایش‌های مذهبی توانست توجه بخشی از مردم را نیز به خود جلب کند. و با تغییر اجباری قانون اساسی حکومت را به خود منتقل کرد.

نهضت جنگل به رهبری میرزا کوچک‌خان مهمترین این جنبش‌ها بود. میرزا که از مبارزین پرشور مشروطه محسوب می‌شد، در واکنش به فساد حاکم بر کشور و نفوذ بیگانگان در سال‌های پس از جنگ جهانی اول، قیام مسلحانه‌ای را در جنگل ترتیب داد که موفق به تصرّف رشت شد ولی در نهایت به دلیل ایجاد تفرقه بین اعضای قیام و شکست از قوای نظامی دولت رضاخان شکست خورد.

مهمترین جنبش مردمی و اصلاح‌طلبانه ضداستعماری در سال ۱۲۹۹ تا ۱۳۰۴ نهضت جنگل بود.

۱- در سال ۱۲۹۹ ه.ش از سوی انگلیسی‌ها به همراه سیدضیاءالدین طباطبایی برای انجام کودتای نظامی انتخاب شد؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب کرمان)

الف) رضا شاه ب) محمدرضا شاه

ج) اسدالله علم د) آیرون ساید

★★
۲- کدام پادشاه ایران با تغییر اجباری قانون اساسی حکومت را به خود منتقل کرد؟(پزشکی اسفند ۹۹- کشوری)

الف- ناصرالدین شاه ب- مظفرالدین شاه

ج- رضا شاه د- احمد شاه

سؤال	۱۱	۱۲	۱	۲
پاسخ	الف	ب	الف	ج

★★

۳- لغو یک جانبه‌ی قرارداد نفتی دارسی توسط رضاشاه چه نتیجه‌ای به دنبال داشت؟ (پزشکی شهریور ۹۹- کشوری)

الف) انعقاد عهدنامه مودت میان ایران و روس .

ب) خلع‌ید انگلستان از منابع نفتی ایران .

ج) استیلای کامل انگلستان بر منابع نفتی ایران .

د) روی‌آوردن به اقتصاد کشاورزی در ایران .

پاسخ قرارداد دارسی در زمان قاجار بین ایران و یکی از اتباع انگلیسی منعقد شد که مفاد آن امتیاز کشف و بهره‌برداری از نفت ایران برای ۶۰ سال بود. رضاخان دستور لغو آن را داد تا درآمد نفتی ایران افزایش یابد ولی بخاطر شکایت انگلیسی‌ها به سازمان ملل، نتیجه غلبه‌ی کامل انگلستان بر منابع نفت ایران شد.

بطور کلی اقدامات فرهنگی رضاشاه همه بر محور هویت‌خواهی، تجددگرایی و مذهب‌زدایی قرار داشت.

★

۴- اعتراض مردم مشهد در دوره رضاشاه به کدام گزینه بود؟(دندان‌پزشکی اسفند ۹۹-کشوری)

الف- تغییر تقویم اسلامی به شاهنشاهی .

ب- مسأله کشف حجاب به دستور شاه .

ج- شهادت مظلومانه‌ی مدرس به دستور شاه.

د- ترویج ایدئولوژی ناسیونالیسم شاهنشاهی .

پاسخ یکی از پروژه‌های رضاخان که از نظر اقتصادی فاجعه‌آمیز بود ولی با تبلیغ فراوان همراه شد ایجاد راه‌آهن بندر شاه به بندر خرمشهر بود که مصدق با آن مخالفت کرد. از دیگر اقدامات رضاخان که به تقلید از غرب بود می‌توان به ایجاد بانک سرمایه‌گذاری، مدرسه و دانشگاه اشاره کرد. از سری اقدامات فرهنگی مخرب وی می‌توان به کشف حجاب و هماهنگ کردن لباس مردان اشاره کرد. (تجدد آمرانه) که قیام مسجد گوهرشاد هم در راستای مخالفت با کشف حجاب صورت گرفت.

از نگاه گروه طرفدار رضاخان بسته شدن فضای سیاسی و ایجاد استبداد به منظور اجرای برخی کارها ضروری بود. از دیگر خواسته‌های آن‌ها می‌توان به جدایی دین از سیاست، ایجاد ارتش منظم، گسترش ملی‌گرایی و تغییر زندگی عشایری به کشاورزی اشاره کرد.

★

۵- بزرگترین اشتباه دولت پهلوی کدام بود؟(پزشکی اسفند ۹۹-کشوری)

الف- دیکتاتوری و سرکوب مخالفان

ب- عدم تعامل با مردم

ج- مقابله با مذهب

د- آزادگذاشتن دست آمریکایی‌ها

پاسخ رضاشاه با حمله به مذهب دو هدف رو دنبال می‌کرده: نابودی تشیع و مراسمات مذهبی و نابودی هرگونه نهاد اجتماعی مستقل از دولت. از نمونه‌های ستیز با مذهب می‌توان به عدم دخالت روحانیون در سیاست و قانون منع حجاب اشاره کرد.

بزرگترین اشتباه حکومت پهلوی قرار گرفتن در مقابل مذهب بود با اقداماتی از جمله کشف حجاب، ممنوع کردن مراسم عزاداری و. . . که این باعث شکاف عمیقی بین حکومت و مردمی گشت که اعتقادات مذهبی داشتند. هی گفتم رضا نکن گوش نداد!!!

۶- کدام‌یک از موارد ذیل به عنوان ویژگی شبه مدرنیسم عصر پهلوی مطرح گردیده است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۷- قطب آزاد)

الف) فقدان هر گونه اندیشه و آرمان اجتماعی در عین ارتباط با فرهنگ و تاریخ جامعه

ب) داشتن شناخت کافی از اندیشه‌ها و روش‌های اروپایی مدرن ولی عمل نکردن به آن‌ها

ج) داشتن اندیشه و آرمان‌های اجتماعی در عین بیگانگی با فرهنگ و تاریخ جامعه

د) بها ندادن به نخبگان ترقی خواه در مسیر تجدد و پیشرفت

از نشانه‌های تناقض هویت در نظام پهلوی می‌توان به ایدئولوژی ناسیونالیسم شاهنشاهی و شعار خدا، شاه و میهن، تاکید بر قومیت آریایی و نادیده گرفتن حیات اسلامی ایران، ترویج شاه‌پرستی و یکپارچه‌سازی قومی- فرهنگی در قبال اقوام اشاره کرد.

پاسخ تفکر شبه مدرنیسم از زمان رضاشاه آغاز گشت. تقلید از پوسته ظاهری تمدن غرب بدون توجه به زیرساخت‌های جامعه غربی، ویژگی مهم این دوره است. آن‌ها با برداشتی سطحی از مدرنیسم و تلاش برای اجرای آن در ایران، فکر می‌کردند بر معضل بزرگ عقب‌ماندگی کشور غلبه خواهند کرد.

سؤال	۳	۴	۵	۶
پاسخ	ج	ب	ج	الف

فهم نادرست ماهیت مدرنیسم اروپایی (غرب‌گرایی) باعث شده بود که معیار پیشرفت را در کلاه کلنی (شاپو)، کشف حجاب و حتی توالت فرنگی و وان حمام می‌دیدند، و معتقد بودند که باید از سر تا نوک پا فرنگی شد. بنابراین مدرنیسم، تجددگرایی و غرب‌گرایی حالتی ظاهری داشت نه ریشه‌ای.

سرانجام در ۱۲ شهریور ۱۳۲۹ دیکتاتوری رضاشاه شکست‌خورد و از ایران تبعید شد.

دلیل سرنگونی رضاشاه ، گسترش روابط سیاسی و اقتصادی با آلمان و نگرانی روس و انگلیس از این امر بود.

فُروتَن باش

برو سراغ تست.

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
سلطنت محمدرضا پهلوی	۴	مهم

پاسخ آمریکا و انگلیس که بر سر حذف مصدق به توافق رسیده بودند در ۲۵ مرداد ۱۳۳۲ کودتایی را سازمان دهی کردند اما این کودتا شکست خورد و سرهنگ نصیری که عامل اجرای کودتا بود دستگیر شد. سه روز بعد در ۲۸ مرداد۱۳۳۲ ارتش ایران با هدایت آمریکا موفق شد دولت مصدق را براندازی کند و پس از آن لقب آریامهر به محمدرضاشاه داده شد. توی کودتای ۲۸ مرداد به کمک رمضان‌زاده مصدق رو از نخست‌وزیری برداشتن و زاهدی رو گذاشتن جاش.

علت سکوت مردم در مقابل کودتای ۲۸ مرداد فشارهای اقتصادی و اختلاف جناح‌های سیاسی بود.

روابط ایران و آمریکا از زمان ناصرالدین‌شاه آغاز شد.

پاسخ دولت عَلَم در مهر ماه ۱۳۴۱ لایحه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی را مطرح کرد. در این لایحه واژه اسلام از شرایط انتخاب شوندگان و انتخاب کنندگان انجمن‌ها حذف شده بود و منتخبان نیز به جای این که مراسم تحلیف را با سوگند به قرآن با جای آورند، از این پس با سوگند به کتاب آسمانی این کار را انجام می‌دادند. تصویب این لایحه در واقع نشان از بی‌اعتنایی کامل به روحانیت بود. پس از طرح لایحه، علمای بزرگ قم به دعوت امام‌خمینی(ره) گرد هم آمدند و مخالفت خود را با آن اعلام داشتند. این واقعه اولین رویارویی علما با حکومت محمدرضا پهلوی بود. (آغاز قیام امام خمینی)

پاسخ هدف انقلاب سفید که پس از انجمن‌های ایالتی و ولایتی مطرح شد، جلب حمایت آمریکا، خلع سلاح مخالفان داخلی پیشگیری از وقوع انقلاب کمونیستی و کوشش برای مشروعیت بخشی به رژیم بود . این لایحه به مجموعه لوایح شش گانه نیز مشهور است.

★ ۱- عامل اجرای کودتای ۲۵ مرداد (۱۳۳۲) علیه دولت مصدق چه کسی بود؟ (پزشکی شهریور۹۴- قطب همدان / دندان‌پزشکی شهریور ۹۴- قطب اصفهان)

الف) نصیری ب) زاهدی

ج) رزم‌آرا د) قوام

★ ۲- محور اصلی «لایحه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی» چه بود؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب اهواز)

الف) حذف سوگند به قرآن ب) ملی کردن جنگل‌ها

ج) اصلاحات ارضی د) مصونیت اتباع آمریکایی

۳- با کدام اقدام محمدرضا به دنبال جلب حمایت آمریکا، خلع سلاح مخالفان داخلی و کوشش برای مشروعیت بخشی به حکومت خود بود؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۷- قطب مشهد)

الف) کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

ب) لایحه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی

ج) انقلاب سفید با لوایح ششگانه

د) ایجاد فضای باز سیاسی سال ۱۳۵۶

سؤال	۱	۲	۳	
پاسخ	الف	الف	ج	

۴- مفاد لایحه کاپیتولاسیون چه بود؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۷- قطب شیراز)

الف) معافیت بیگانگان از پرداخت مالیات

ب) در مراسم تحلیف سوگند به کتاب‌های دیگر جایگزین سوگند به قران شود

ج) انتخاب کردن و انتخاب شدن زنان

د) معافیت مستشاران فنی آمریکا از محاکمه

پاسخ کاپیتولاسیون یا قضاوت کنسولی به این معنی بوده که اتباع کشورهای بیگانه در صورتی که در ایران مرتکب جرمی شوند در دادگاه‌های ایران محاکمه نمی‌شوند و مطابق با قوانین قضایی کشور خودشان با آنان برخورد خواهد شد. این قانون که در زمان رضاشاه ملغی شده بود بار دیگر در دوره‌ی نخست‌وزیری حسنعلی‌منصور تصویب شده و موجب مخالفت‌های بسیاری در ایران شد. امام در ۱۳ آبان ۱۳۴۳ وقتی به این لایحه اعتراض کردند و آن را سند بردگی ایران نامیدند، به ترکیه و سپس عراق تبعید شدند.

۵- وضعیت نفت ایران پس از کودتای ۲۸مرداد ۱۳۳۲ چگونه شد؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی کلاسیک شهریور۹۸ - قطب مشهد)

الف) نفت همچنان به عنوان سرمایه ملی در اختیار ملت قرارداشت.

ب)کنسرسیومی از کشورهای خلیج فارس تشکیل و صدور نفت آغاز شد.

ج) نفت همانندگذشته صادر می‌شد و اتفاق متفاوتی بعد از کودتا رخ نداد.

د)کنسرسیومی از شرکت‌های اروپایی و آمریکایی تشکیل و نفت ایران صادر شد.

پاسخ وضعیت نفت ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ به این صورت شد که کنسرسیومی از شرکت‌های اروپایی و آمریکایی تشکیل و نفت ایران صادرشد.طرح ملی شدن نفت اولین بار به پیشنهاد رحیمیان در مجلس چهاردهم مطرح شد. یکی از نتایج اتحاد عملی ، گرایش ملی دکتر مصدق و مذهبی آیت‌الله کاشانی در ملی شدن صنعت نفت بود. اعتماد بیش از حد به غرب و آمریکا ، رفتار خلاف قانون اساسی در بعضی موارد ، مجازات نکردن افراد مقصر در حادثه ۳۰ تیر از اختلافات آیت‌الله کاشانی با دکترمصدق بود.

★ ۶- اولین پیام قیام ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ آن بود که... ... (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب زنجان)

الف) مخالفان را به کلی از دولت پهلوی ناامید کرد و به تلاش برای نابودی آن سوق داد.

ب) مخالفان را به ادامه فعالیت‌های سیاسی مسالمت آمیز بر علیه حکومت پهلوی تشویق نمود.

ج) مخالفان را به یاری گرفتن از ابر قدرت‌های زمان سوق داد.

د) مخالفان را به سوی افکار چپ گرایانه تشویق کرد.

پاسخ در محرم سال ۱۳۴۲ امام حمله به مدرسه‌ی فیضیه را به واقعه‌ی کربلا تشبیه کرد و رژیم را دست نشانده‌ی اسرائیل خواند. روز بعد در ۱۵ خرداد امام دستگیر شد و مردم علیه دولت اسدالله علم برخاستند و توسط مأموران رژیم سرکوب شدند. این واقعه اوج رویارویی رژیم و روحانیت و نخستین روز حرکت جمعی مردم علیه محمدرضا پهلوی بود. پس اولین پیام قیام ۱۵ خرداد، این بود که مخالفان را به کلی از دولت پهلوی ناامید کرد و به تلاش برای نابودی آن سوق داد.

عامل اصلی کشتار مردم در قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ اسدالله‌علم بود.

بعد ار قیام ۱۵ خرداد، ادبیات انقلاب به ادبیات مذهبی تبدیل شد، رنگ دینی به مبارزات بخشیده شد و رهبری مبارزات سیاسی به روحانیت منتقل شد.

★ ۷- کدام گزینه مهمترین عامل در ایجاد زمینه انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۶ است؟(پزشکی کلاسیک و ریفرم شهریور ۹۸- قطب همدان و مشهد)

الف) روی کارآمدن دموکرات‌ها در آمریکا

ب)شهادت شهیدآیت‌الله مصطفی خمینی

ج) درج مقاله توهین‌آمیز در روزنامه اطلاعات

د)اقامت امام خمینی(ره) در فرانسه

پاسخ سرکوب احزاب و نهادهای مستقل و واسطه بین مردم و رژیم، مهمترین علت مواجهه‌ی رژیم پهلوی با شورش ناگهانی و عمومی مردم بود. وابستگی بیش از حد دولت به شخص شاه، عامل ناتوانی رژیم پهلوی در بحران‌ها بود و در سال ۱۳۵۶ درج مقاله توهین‌آمیز در روزنامه‌ی اطلاعات سبب ایجاد زمینه‌ی انقلاب اسلامی شد؛ همچنین مرگ مشکوک حاج‌آقا مصطفی فرزند امام خمینی (ره)، نقطه عطفی در روند انقلاب اسلامی محسوب می‌شود.

سؤال	۴	۵	۶	۷
پاسخ	د	د	الف	ج

پاسخ در ۲۸ مرداد ۱۳۵۷ سینما رکس آبادان دچار آتش‌سوزی شد که مسئول آن را ساواک دانسته‌اند. امام خمینی (ره) این واقعه را شاهکار بزرگ شاه برای بدنام کردن انقلاب نامیدند. در هفده شهریور ۵۷ (جمعه سیاه) کسانی که به مبارزه در چارچوب قانون اساسی تاکید داشتند، از روش خود بازگشتند و به خیابان‌ها رفته و مخالفت خود با رژیم پهلوی را آشکار کردند که در سطح جهانی جایگاه رژیم شاه را تضعیف کرد. پس از این حادثه که در سینماهای اروپا و آمریکا نشان داده‌شد و دنیا را در بهت فرو برد. شاه برای فرونشاندن خشم مردم نصیری و هویدا را دستگیر و تاریخ شاهنشاهی را لغو کرد. این واقعه در انسجام گروه‌های مخالف رژیم شاه مؤثر بود و آن‌ها را به مخالف اصل سلطنت تبدیل کرد.

پاسخ شاه روز ۲۶ دی ماه به بهانه‌ی معالجات پزشکی و جهت دور بودن از فضای ناآرام ایران تا زمان بهبود اوضاع ایران را ترک کرد ولی با پیروزی انقلاب در کمتر از یک ماه بعد وی برای همیشه از ایران دور ماند و به علت بیماری لنفوم حدود یک سال و نیم پس از خروج از ایران در مصر فوت کرد و در همانجا به خاک سپرده شد.

۸-حادثه‌ی مهم سال ۵۷ در سالگرد کودتای ۲۸ مرداد چه بود؟ (دندان‌پزشکی شهریور ۹۵- قطب کرمان)

الف) آتش زدن مسجد جامع کرمان

ب) دعوت آیت‌الله طالقانی به راهپیمایی و تجمع در میدان آزادی

ج) اعلام حکومت نظامی از جانب رژیم پهلوی

د) آتش زدن سینما رکس آپادانا

۹-شاه در چه تاریخی برای همیشه از ایران خارج شد؟ (پزشکی شهریور ۹۳- قطب همدان)

الف) ۱۲بهمن ۱۳۵۷

ب) ۲۶ دی ۱۳۵۷

ج) ۳ بهمن ۱۳۵۷

د) ۶ بهمن ۱۳۵۷

بریم سراغ طبیبانه و تست تمرینی!

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
مخالفان دولت پهلوی	۶	مهم

پاسخ روشنفکران به دلیل داشتن اندیشه‌های غربی و فاصله گرفتن از فرهنگ جامعه اسلامی فاقد محبوبیت مردمی بودند لذا برای جبران ضعف خود با روحانیت همراه شدند.

نهضت آزادی مهمترین ویژگی اعضای آن (آیت‌الله طالقانی، مهندس بازرگان، دکتر سحابی و...) وجهه‌ی مذهبی آن‌ها بود. آن‌ها از پیشگامان روشن‌فکری مذهبی در ایران بودند و می کوشیدند تا نشان دهند اسلام و علوم جدید سازگارند و تعارضی بین دین‌داری و مقتضیات زندگی مدرن وجود ندارد. آنان بر قانون اساسی مشروطه، ملّیت ایرانی و راه مصدق تأکید می کردند.

پاسخ سازمان مجاهدین خلق بنیان گزاران این سازمان از اعضای هواداران نهضت آزادی بوده و تحت تاثیر اندیشه‌های مهندس بازرگان قرار داشتند ولی خط مشی محافظه‌کارانه و شیوه‌ی مبارزه‌ی سیاسی رهبران نهضت را نمی‌پسندیدند و به مبارزه‌ی مسلحانه و انقلابی اعتقاد داشتند. به همین دلیل از این نهضت جدا شده و مستقلاً وارد صحنه شدند. آنان می کوشیدند تا تلفیقی از اسلام و مارکسیسم را ارائه بدهند. این سازمان پس از به ثمر رسیدن انقلاب به علت عقاید التقاطی خود و همچنین زیاده‌خواهی‌های سیاسی با مسیر انقلاب اسلامی و مردم به مشکل برخوردند و به سمت اعمال تروریستی و قتل مردم و مسئولین انقلابی پیش رفتند. این گروه در جریان جنگ هشت ساله‌ی تحمیلی نیز به عراق فرار کرده و در کنار حکومت بعثی عراق قرار گرفته و بار دیگر به روی مردم مظلوم ایران آتش گشودند.

★ ۱- دلیل همگرایی جریان روشن‌فکری با روحانیت در جریانات سیاسی معاصر کدام است؟ (دندان‌پزشکی دی ۹۹- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) التزام به انسجام ملی

ب) اعتقاد به مبانی فکری مذهبی

ج) فقدان پایگاه و محبوبیت مردمی

د) بهره‌گیری از مذهب در راستای اهداف ملی

۲-کدام سازمان یا حزب می‌کوشید تلفیقی از اسلام و مارکسیسم را به عنوان مبنای اندیشه خود قراردهد؟ (دندان‌پزشکی دی ۹۹- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) حزب توده

ب) سازمان چریک‌های فدایی خلق

ج) سازمان مجاهدین خلق ایران

د) جبهه ملی ایران

سؤال	۸	۹	۱	۲
پاسخ	د	ب	ج	ج

اعتقادهای سازمان مجاهدین خلق ایران، هویت التقاطی (آمیزه‌ای از چند روش یا مکتب) داشت. پس یادت نره!! علت عمده‌ی تعارض سازمان مجاهدین خلق با انقلاب اسلامی عدم تجانس اعتقادی بود.

۳- گروه‌های چپ‌گرا در ایران به چه دلیل در میان مردم نفوذ چندانی به دست نیاوردند؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب شمال)

الف) وابستگی به کشورهای خارجی

ب) همکاری با حزب توده‌ی ایران

ج) دارا بودن اعتقادات مارکسیستی

د) مخالفت با ملی شدن صنعت نفت

پاسخ حزب توده ☜ این حزب توسط عناصر ملی و مارکسیست‌های جدید و هواداران چپ (دارای اعتقادهای مارکسیستی) در سال ۱۳۲۰ تأسیس شد. و وابسته به شوروی بود. این حزب با تأکید بر قانون اساسی و آزادی‌های مدنی و دفاع از حقوق کارگران و دهقانان طرفدارانی به دست آورد. نورالدین کیانوری بعد از پیروزی انقلاب اسلامی حزب توده را احیا کرد.

۴- آموزه‌های کدام گزینه توانست طی نیمه دوم حکومت پهلوی به عنوان اندیشه و آرمان جدید، ایدئولوژی‌های رقیب را به حاشیه رانده و در سطح گسترده‌ای بین نخبگان سیاسی نفوذ کند؟(پزشکی اسفند ۹۹-کشوری)

الف- اسلام　　ب- لیبرالیسم

ج- ناسیونالیسم　　د- مارکسیسم

پاسخ تفکر مارکسیسم (از اندیشه‌های مارکس، همونطور که از اسمش پیداست!) از طریق شوروی وارد ایران شد و تفسیر متفکرانی مانند لنین و استالین بود.

در ایران مهمترین هواداران مارکسیسم حزب توده بودند ولی این اندیشه به دو دلیل از مقبولیت عمومی برخوردار نشد:

۱- ماهیت ضد مذهبی　　۲- وابستگی به شوروی

در جنگ سرد گرایش مارکسیسم در بسیاری از کشورهای جهان سوم محبوبیت زیادی کسب کرده و ایدئولوژی بسیاری از جنبش‌های انقلابی در این جوامع محسوب می‌شود.

۵- نقطه‌ی اشتراک ملی گرایان مشروطه‌خواه چه بوده است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۷- قطب زنجان)

الف) وفاداری به اصل مشروطیت و آرمان‌های آن

ب) از مخالفت‌های قانونمند در چهارچوب قانون اساسی دفاع می‌کردند.

ج) حمایت از نهضت ملی شدن صنعت نفت در ایران

د) مبارزه صریح و سریع با رژیم پهلوی در دستور کارشان بود.

پاسخ جبهه‌ی ملی ☜ این جریان ریشه در مدرنیسم داشت و روشنفکری ایرانی مهمترین منادی آن تلقی می‌شد. ملی‌گرایان بر مشروطیت به عنوان نظام مطلوب خود اصرار می‌ورزیدند. این جریان طیف وسیعی از نیروهای سیاسی را از روشنفکران سکولار تا روشنفکران مذهبی و روحانیون اصلاح طلب را دربرمی‌گرفت، که نقطه‌ی اشتراک همه‌ی این نیروها وفاداری به اصل مشروطیت و آرمان‌های آن بود. خواسته‌های آن‌ها همان آرمان‌های مشروطه ایرانی بود و لذا اصراری بر نابودی اصل سلطنت نداشتند و فقط محدود کردن آن به قانون را خواستار بودند. زندگی سیاسی جبهه‌ی ملی در داخل کشور با مخالفت با لایحه‌ی قصاص و مرتدشمردن بانیان آن از طرف امام پایان یافت.

📌 با سرکوب احزاب مستقل توسط رژیم، واسطه‌های ارتباط با مردم از بین رفتند و بیان مسالمت آمیز خواسته‌ها محدود شد.

۶- حمله به پاسگاه سیاهکل و خلع سلاح آن در سال ۱۳۴۹ از سوی چه کسانی انجام گرفت؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی آذر ۹۷- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) مجاهدین خلق

ب) چریک‌های فدایی خلق

ج) حزب توده

د) جبهه‌ی ملی دوم

پاسخ سازمان چریک‌های فدایی خلق به حرکت‌های ضدآمریکایی دولت جمهوری اسلامی اعتقادی نداشتند و دولت را یک دولت سرمایه‌داری وابسته می‌دانستند و از خودمختاری اقلیت‌های قومی به ویژه کردها برای تضعیف حکومت مرکزی دفاع می‌کردند همچنین به مبارزه‌ی مسلحانه، چریکی و رادیکال معتقد بوده و متأثر از انقلابیون مارکسیست آمریکای لاتین بودند. در سال ۱۳۴۹ چریک‌های فدایی خلق به پاسگاه سیاهکل حمله و آن را خلع سلاح کردند.

سؤال	۳	۴	۵	۶
پاسخ	ج	د	الف	ب

پاسخ جمعیت فداییان اسلام ☜ هدف این سازمان مبارزه با بی‌دینی بود. آن‌ها توانستند با ترور رزم‌آرا به ملی شدن صنعت نفت کمک کنند. این گروه اولین منادیان حکومت اسلامی بودند. بنیان‌گذار این سازمان، سید مجتبی میرلوحی بود.

هیأت موتلفه‌ی اسلامی ☜ به اقدامات مسلحانه معتقد بودند و در اولین قدم حسنعلی منصور را ترور کردند. مهمترین فعالیت هیئت موتلفه اسلامی قبل از انقلاب ، برگزاری سخنرانی‌ها ، مراسم مذهبی ، تکثیراعلامیه‌ها و آثار امام خمینی(ره) بود و عامل تصویب لایحه کاپیتولاسیون نیز هیئت‌های موتلفه اسلامی بود.

حزب ملل اسلامی ☜ هدف این تشکل آموزش افراد برای جنگ مسلحانه علیه رژیم بود و اولین حزبی بود که با هدف براندازی رژیم تأسیس شد.

پاسخ دکتر علی شریعتی به واسطه فعالیت‌های خود در دهه چهل و اوایل دهه پنجاه و انتشار کتب مختلفی که بیان کننده این تفکر بود به عنوان با نفوذترین روشنفکر این دهه که چنین تفکری داشت شناخته می‌شود. محور گفتمان شریعتی، بازگشت به خویشتن یا همان تشیع انقلابی بود و در این مورد سخنرانی‌های بی‌نظیری داشته است. شریعتی اسلام را به عنوان یک ایدئولوژی جامع و کامل در نظر می‌گرفت که تعیین کننده نظام سیاسی و اجتماعی و شیوه زیستن و ارزش‌ها و نوع روابط اجتماعی است. شریعتی تفسیری انقلابی، ظلم‌ستیز و عدالت‌خواهانه از تشیع ارائه می‌کرد که بسیاری از جوانان را مجذوب می‌ساخت و اعتقاد داشت که باید از نگاه فلسفی به اسلام پرهیز کرد.

روشنفکران دیگری نیز در این مسیر گام برداشته‌اند که از جمله آن‌ها می‌توان جلال آل احمد را نام برد.

پاسخ مهمترین مفسر و مدافع اسلام ناب در مقطع پیش از پیروزی انقلاب شهیدمطهری بود. شهید مطهری با دفاع از حقانیت، جامعیت و ظلم ستیزی اسلام، به رشد اسلام‌گرایی در تاریخ معاصر کمک کرد. از ویژگی‌های اندیشه شهید مطهری می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- نقد ایدئولوژی‌های مارکسیستی و لیبرالیستی غربی

۲- پاسخگویی به برخی شبهات

۳- پیوند دین و سیاست و دفاع از اسلام

۴- تأکید بر نقش مردم در اداره‌ی کشور

۵- به روز بودن دین اسلام

۶- زدودن خرافات از دین

تعریف انقلاب از نظر ایشان: طغیان و عصیانی که مردم علیه نظام موجود برای ایجاد وضع مطلوب انجام می‌دهند.

۷- بنیان‌گذار سازمان فدائیان اسلام چه کسی بود؟ (پزشکی کلاسیک شهریور ۹۸- قطب اصفهان) (دندانپزشکی شهریور ۹۸- قطب اصفهان و همدان)

الف) خلیل طهماسبی

ب) محمدجواد حجتی کرمانی

ج) سیدمحمد کاظم بجنوردی

د) سیدمجتبی میرلوحی

★ ۸- بانفوذترین روشن فکر سال‌های دهه‌ی ۴۰ و اوایل دهه‌ی ۵۰ که بازگشت به اسلام را فریاد می‌کرد که بود؟ (پزشکی شهریور ۹۳- قطب اهواز)

الف) جلال آل‌احمد

ب) دکتر شریعتی

ج) استاد مطهری

د) مهندس بازرگان

★ ۹- مهمترین مفسر و مدافع اسلام ناب در مقطع پیش از پیروزی انقلاب اسلامی کدام شخصیت بود؟ (دندانپزشکی دی ۹۹-میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) دکتر شریعتی

ب) آیت‌الله بهشتی

ج) آیت‌الله مطهری

د) علامه طباطبایی

سؤال	۷	۸	۹	
پاسخ	د	ب	ج	

۱۰- براساس پروژه‌های انجام شده درباره شعارها و اهداف و ارزش های انقلاب اسلامی بیشترین درصد به ترتیب مربوط به .... (پزشکی و دندانپزشکی اسفند ۹۷- قطب آزاد)
الف) اهداف و ارزش‌های اقتصادی، فرهنگی و سیاسی است.
ب) اهداف و ارزش‌های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی است.
ج) اهداف و ارزش‌های فرهنگی، اقتصادی و سیاسی است.
د) اهداف و ارزش‌های فرهنگی، سیاسی و اقتصادی است.

پاسخ پرچمدار مبارزه علیه رژیم، روحانیون بودند. لذا اکثر تجمعات و تظاهرات در مساجد شکل می‌گرفتند.
بر اساس تحلیل شعارها و انگیزه‌ی مردم برای انقلاب می‌توان دریافت که مهم‌ترین دلیل آن مسائل فرهنگی بوده و کمترین دلیل مورد توجه مسائل اقتصادی بوده است.

۱۱- حامد الگار در کتاب «ریشه‌های انقلاب اسلامی» عوامل اصلی پیروزی انقلاب اسلامی را چه می‌داند؟ (پزشکی شهریور ۹۵-قطب شمال)
الف) فرهنگی
ب) روان‌شناختی
ج) اجتماعی- سیاسی
د) سیاسی اقتصادی

پاسخ علل انقلاب از نگاه دیگران

علل فرهنگی ☜ حامد الگار، علل فرهنگی را عامل اصلی می‌داند و در کتاب «ریشه‌های انقلاب اسلامی» تشیع، رهبری امام خمینی به عنوان تجسم یک سنت و طرح اسلام به عنوان یک ایدئولوژی را ریشه‌های انقلاب اسلامی طرح می‌کند.
علل اقتصادی ☜ کسانی مانند رابرت لونی، همایون کاتوزیان و تدا اسکاچپل بر اهمیت عوامل اقتصادی در وقوع انقلاب اسلامی تأکید می‌کنند این گروه در نقطه مقابل رهیافت فرهنگی قرار دارند.
تأکید بر عوامل فردی و روان‌شناختی شاه ☜ ماروین زونیس، فرخ مشیری و دیویس وگر با توجه به استبداد شدید فردی در حکومت پهلوی، روان‌شناسی شخصیت او را از ریشه‌ها و علل مهم وقوع انقلاب می‌دانند.

بدو بریم تستاشو بزنیم.

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
تحلیلی بر ساختار دولت پهلوی دوم	۵	مهم

★★
۱- مهمترین بحران و مشکل دوران پهلوی کدام بود؟ (دندانپزشکی دی ۹۹-میان‌دوره‌ی کشوری)
الف) فقدان مطبوعات مستقل
ب) وابستگی به آمریکا
ج) عدم مشارکت احزاب سیاسی
د) عدم مشروعیت و رضایت مردمی

پاسخ شاه در اواخر حکومت خود برای جلب توجه مردم و کاستن از نارضایتی‌ها و حفظ حکومت خود به اقدامات اصلاحی از جمله تغییر مداوم نخست وزیرها و اعلام فضای باز سیاسی و آزاد کردن انقلابیون دربند از زندان‌ها دست زد. اما گسترش روحیه‌ی انقلابی در بین مردم و خواست غیر قابل انکار آن‌ها برای تغیر، آن‌ها را از این اقدامات قانع نکرد و راه انقلاب را در پیش گرفتند. از طرف دیگر دلیل عدم موفقیت اقدامات سرکوبگرانه شاه هم گسترش همین روحیه‌ی انقلابی بود. مهمترین بحرانی که رژیم پهلوی با آن دست و پنجه نرم می‌کرد بحران مشروعیت از سوی مردم بود. مردم نه تنها از عملکرد دولت نارضایتی داشتند بلکه اعتقاد به عدم حقانیت ساختار سیاسی آن داشتند همچنین در این زمان امام خمینی درتلاش برای نفی سلطنت، نقد مشروعیت و ارائه‌ی نظریه‌ی حکومت اسلامی داشت.

سؤال	۱۰	۱۱	۱	
پاسخ	د	الف	د	

پاسخ محمدرضا شاه همچون پدرش به ارتش به عنوان مهمترین رکن قدرت خود می‌نگریست. وی بر این پایه، و در چارچوب دکترین جدید آمریکا عملاً حدود یک سوم بودجه‌ی کشور را به نیروهای نظامی و خرید تسلیحات اختصاص داد و به عنوان بازوی نظامی آمریکا در منطقه محسوب می‌شد. از آنجا که نگه‌داری و تعمیر این تجهیزات پیشرفته در ایران میسر نبود، هزاران مستشار آمریکایی برای این منظور به ایران آمدند که موجب افزایش هزینه‌های دولت و نارضایتی مردم شد.

پاسخ دکترین نیکسون بازتاب خود را بر منطقه خلیج‌فارس با سیاست دو ستون نشان داد. براساس این سیاست، دولت‌های ایران و عربستان سعودی به‌عنوان دو ستون اصلی برنامه‌های ایالات‌متحده، وظیفه حراست و پرکردن خلأ قدرت را در منطقه خلیج‌فارس عهده‌دار شدند.امریکا با اعطای کمک‌های اقتصادی و نظامی به این دو کشور، آنان را به‌عنوان ابزار و وسیله تامین امنیت در کل منطقه تقویت می‌کرد، بدون‌آنکه خود احتیاجی به حضور مستقیم داشته باشد. ایران به‌عنوان ستون اول و عمده دکترین نیکسون، وظیفه ژاندارمی و پلیسی منطقه را عهده‌دار شد.

پاسخ حکومت پهلوی ناسیونالیسم شاهنشاهی را به عنوان ایدئولوژی مشروعیت بخش نظام خود برگزیده بود. از ویژگی‌های این ایدئولوژی تأکید بر تاریخ ایران باستان به خصوص دوره هخامنشی و بی‌اعتنایی به فرهنگ و تاریخ اسلامی ایران بود که همین امر موجب بی‌اعتنایی مردم به این ایدئولوژی و بیگانگی ملت و دولت شد. اوج این ناسیونالیسم را می‌توان در جشن‌های ۲۵۰۰ ساله مشاهده کرد که هزینه‌های سرسام‌آور آن باعث اعتراضات بسیاری در سرتاسر ایران می‌گردید.

پاسخ از دیگر کارهای مربوط به این ناسیونالیسم که آخرین بروزرسانی ایدئولوژی شاهنشاهی نیز بود، تغییر تقویم ایران از هجری به تقویم فرضی شاهنشاهی بوده که بر اساس آن شاه در سال ۲۵۰۰ شاهنشاهی تاج‌گذاری کرده و سال‌های بعد از آن به این عدد اضافه می‌گردید.

چند نکته‌ی مهم:

۱- پس از قیام ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ ایدئولوژی اسلامی بر ایدئولوژی‌هایی مارکسیسم و ناسیونالیسم غلبه کرد.

۲- واقعه‌ی تاریخی ۱۷ شهریور تهران نقطه عطف انقلاب اسلامی است .

۳- براساس آمار بانک جهانی ۴۶ درصد مردم ایران در سال ۱۳۵۶ زیر خط فقر بودند.

★ ۲- محمدرضاشاه، مهمترین رکن قدرت خود را کدام گزینه می‌دانست؟ (پزشکی اسفند ۹۹- کشوری)

الف) ساواک

ب) دولت

ج) مردم

د) ارتش

۳-در دکترین نیکسون در خاورمیانه چه نقشی به ایران واگذار شده بود؟ (پزشکی اسفند ۹۶- قطب شیراز)

الف) پایه‌ی اقتصاد آمریکا در منطقه

ب) پایه‌ی نظامی آمریکا در منطقه

ج) ایران دو پایه‌ی اقتصادی و نظامی منطقه

د) عربستان پایه‌ی نظامی و ایران پایه‌ی اقتصادی منطقه

★ ۴- چرا تلاش‌های رژیم پهلوی برای بازسازی فرهنگ باستانی ایران، با واکنش‌های منفی مردمی موجه گردید؟ (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب تبریز)

الف) چون چهره‌های فعال در این عرصه از حسن شهرت و مقبولیت مردمی برخوردار نبودند.

ب) چون در ستیز آشکار با مبانی نظری مردم سالاری و مدرنیسم بود.

ج) چون با تحقیر هویت دینی مردم همراه بود.

د) چون بطور آشکار با مبانی لیبرالیسم و آزادی‌های فردی در تضاد بود.

★ ۵- آخرین بُروز رسمی ایدئولوژی شاهنشاهی کدام بود؟ (پزشکی اسفند ۹۹- کشوری)

الف) جشن‌های دوهزار و پانصدساله

ب) تاسیس سازمان امنیتی ساواک

ج) ترویج تاریخ و فرهنگ ایران باستان

د) تغییر تقویم رسمی کشور

تستاش کمه . برو بزن بیا!

سؤال	۲	۳	۴	۵
پاسخ	د	ب	ج	د

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
زندگی و اندیشه‌ی امام خمینی (ره)	۴	مهم

★
۱- امام خمینی (ره) طرح اولیه‌ی اندیشه‌ی سیاسی خود را در کدام‌یک از آثارش ارائه داد؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب تهران)

الف) حاشیه بر عروه الوثقی

ب) صحفیه‌ی نور

ج) ولایت فقیه

د) کشف الاسرار

پاسخ کتاب کشف‌الاسرار در پاسخ به کتاب اسرار هزارساله‌ی حکمی زاده نوشته شد که برای اولین بار نظریه ولایت فقیه را تبیین می‌کرد.

امام خمینی معتقد بودند که با قرار گرفتن یک فقیه اسلام‌شناس در رأس نظام می‌توان نظام سیاسی به وجود آورد که از محتوای اسلامی برخوردار باشد.

مهمترین ابتکار امام خمینی در نظریه‌ی ولایت فقیه این بود که نظریات فقهی در باب ولایت فقیه را به تئوری سیاسی تبدیل کرده و در جهت عملی کردن آن کوشیدند.

★★
۲- استراتژی امام خمینی(ره) در مبارزات سیاسی دوران شاه، کدام گزینه بود؟ (دندان‌پزشکی دی ۹۹- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) حذف نظام سلطنتی

ب) اصلاح قانون اساسی

ج) اصلاح نظام سلطنتی

د) حفظ قانون اساسی

پاسخ ویژگی اصلی امام خمینی پیوند نظریه و عمل سیاسی با فقه و شریعت اسلامی است. ایشان دین و سیاست را تفکیک ناپذیر می‌دانستند.

دیدگاه مشروطیت همانگونه که از اسم آن نیز پیداست موافق سلطنت مشروط شاه بوده و تلاش آن تنها برای اصلاح سلطنت و نظارت بر قوانین و عملکرد حاکمیت بوده است. اما در دیدگاه امام خمینی نظام سلطنتی بطور کامل مردود بوده و اصلاح پذیر نیز نبوده است. ولی مشروطیت آن را قابل اصلاح دانسته است. از این رو تلاش امام بر تغییر کامل حکومت و تشکیل حکومتی مبتنی بر قوانین اسلام و آرای مردم بوده است.

۳- امام خمینی (ره) در هنگام اقامت در پاریس در توصیف نظام مطلوب خویش کدام اصطلاح را بکار برد؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب زنجان)

الف) جمهوری دموکراتیک اسلامی

ب) جمهوری اسلامی

ج) حکومت اسلامی

د) نظام اسلامی

در اندیشه‌ی سیاسی امام خمینی (ره) اسلامیت مبین محتوای نظام جمهوری اسلامی است.

پاسخ از نظر امام دو شرط اساسی برای زمامداری یک مملکت اسلامی لازم است:

۱- علم به احکام خدا و قوانین

۲- عدالت

در نگرش امام خمینی (ره)؛ جمهوریت به معنای قالب و شکل حکومت، و اسلامیت به معنای محتوا و ماهیت نظام جمهوری اسلامی است.

ولایت فقیه از یک سو تضمین کننده اسلامی بودن نظام و مانع انحراف آن از معیارهای اسلامی است از سوی دیگر تقوای و تقید فقیه به احکام اسلامی از استبداد و دیکتاتوری جلوگیری می‌کند.

★★
۴- امام خمینی (ره) در مبارزه علیه رژیم پهلوی از کدام‌یک از استراتژی‌های مبارزه سیاسی هیچ‌گاه استفاده نکرد؟ (پزشکی ریفرم و کلاسیک شهریور ۹۸- قطب زنجان)

الف) مبارزه پارلمانی ب) مبارزه مدنی

ج) مشی مسلحانه د) مشی غیر مسلحانه

پاسخ روش‌های قابل قبول مبارزه از نظر امام:

۱- مردمی کردن مبارزه (پرهیز از تشکیل احزاب سیاسی) ☜ مهمترین مبارزه سیاسی

۲- مذهبی کردن مبارزه (مبارزه با رژیم بعنوان تکلیف شرعی)

۳- پرهیز از مشی مسلحانه

۴- حفظ اتحاد و انسجام.

سؤال	۱	۲	۳	۴
پاسخ	د	الف	ب	ج

امام خمینی در مبارزات علیه رژیم پهلوی از محبوبیت و نفوذ خود در بین مردم بهره جسته و نقش پررنگی برای حضور مذهب و مردم نیز در مبارزات در نظر داشتند. اما ایشان از رویکردهای مسلحانه بر علیه رژیم پرهیز داشتند.

حضرت امام علاوه بر تحقق انقلاب بیرونی یا تحول مادی، انقلاب درونی را نیز شرطی اساسی در تحقق نهضت اسلامی می‌دانستند. امام خمینی بر این باور بود که «انقلاب نیاز به یک نهضت فکری دارد». چرا که انقلاب‌های غیرایدئولوژیک منجر به تحول روحی و درونی در مردم نمی‌شود و به دیکتاتوری و اختناق منجر خواهد شد.

★

۵- امام خمینی در دوران اقامت در پاریس، برای سازماندهی امور انقلاب و تشکیل نظام جدید، چه اقدامی انجام داد؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک آذر ۹۸- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) از همه‌ی احزاب مخالف شاه دعوت کرد

ب) دولت موقت را تعیین کرد

ج) شورای انقلاب را تأسیس کرد

د) پیش‌نویس اصلاح قانون اساسی را فراهم کرد

پاسخ امام خمینی در زمان تبعید در نوفل لوشاتوی فرانسه برای ساماندهی به انقلاب، شورای انقلاب را تاسیس کردند. این شورا شامل گروهی از معتمدین و سابقون انقلاب بوده‌اند که در آن زمان در ایران بوده و مسائل مربوط به انقلاب را به نمایندگی از امام در ایران سامان می‌دادند.

فقهای عادل منصوب به ولایت شارع هستند. و عدم تشخیص و حمایت مردم از آنان برای حکومت از مشروعیت آن‌ها نمی‌کاهد و مردم مکلفند که برای استقرار و استمرار چنین حکومتی تلاش کنند. رأی و نظر آنان شرط تحقق ولایت خواهد بود و نه ثبوت آن.

حضرت امام خمینی در نامه به گورباچف مشکل شوروی را مبارزه بیهوده با خدا میداند.

صدور حکم امام‌خمینی (ره) در رابطه با کتاب آیات شیطانی بیانگر اهمیت و جایگاه ایران در قدرت رهبری و وحدت مسلمین بود.

برو سراغ تستا. ببینم چه می‌کنی.

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
تحولات عصر جمهوری اسلامی	۳	مهم

۱- علت اصلی «استعفای دولت موقت» چه بود؟ (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب اهواز)

الف) دستور امام خمینی (ره)

ب) مخالفت با آمریکا

ج) اعتراضات گسترده‌ی مردمی

د) تسخیر لانه‌ی جاسوسی

پاسخ با پیروزی انقلاب، امام خمینی حکم نخست وزیری دولت موقت را به نام مهدی بازرگان صادر کرد. او به مدت ۹ ماه سمت نخست وزیری موقت را بر عهده داشت. پس از اشغال سفارت آمریکا توسط دانشجویان در ۱۳ آبان وی و دولت او بطور کامل استعفا کردند. بازرگان بعد از استعفا از نخست وزیری در اولین دوره مجلس به نمایندگی مردم تهران انتخاب شد.

سؤال	۵	۱		
پاسخ	ج	د		

★★
۲- هدف دانشجویان پیرو خط امام از تسخیر لانه‌ی جاسوسی چه بود؟ (دندان‌پزشکی و پزشکی ریفرم و کلاسیک آذر ۹۸- میان‌دوره‌ی کشوری و شهریور ۹۸- قطب تهران)

الف) جلوگیری از دخالت آمریکا در امور ایران

ب) بازگرداندن شاه و اموال او به ایران

ج) ساقط کردن دولت مهندس بازرگان

د) افشای جاسوسی‌های دولت آمریکا

پاسخ تسخیر لانه‌ی جاسوسی به دست دانشجویان پیرو خط امام در سال ۱۳۵۸ از سوی امام خمینی به عنوان انقلاب دوم نامیده شد. این واقعه مصادف با سالگرد تبعید امام بود. دانشجویان آزادی گروگان‌ها را مشروط به بازگرداندن شاه و اموال ایران از آمریکا کردند (هدف اصلی) و اسناد لانه‌ی جاسوسی را منتشر کردند.

۳- یکی از اقدامات ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی در جهت رهایی از سلطه غرب چه بود؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۵- قطب تبریز)

الف) تسخیر لانه‌ی جاسوسی آمریکا

ب) خروج از پیمان سنتو

ج) قطع رابطه با اسرائیل

د) اخراج سفیر آمریکا از ایران

پاسخ از سری تحولات خارجی بعد از انقلاب می‌توان به قطع روابط با اسراییل و آفریقای جنوبی، خروج از پیمان سنتو برای رهایی از سلطه غرب، قطع رابطه با مصر بدلیل خیانت به مسلمانان و سازش با اسراییل و اشغال سفارت امریکا اشاره کرد.

۴- چه عاملی سازمان پیکار را از نظام مقدس جمهوری اسلامی جدا نموده و چهره‌ی منافقانه و ددمنشانه‌ی آن‌ها را برملا ساخت؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۳- قطب کرمان)

الف) دستگیری تقی شهرام در مرداد ۵۸ و محاکمه و اعدام او به اتهام قتل مهندس شریف واقفی

ب) اعتراض به تصویب لایحه‌ی قصاص در مجلس شورای اسلامی

ج) پخش اطلاعیه در میان مردم جهت مبارزه‌ی مسلحانه با جمهوری اسلامی ایران

د) هم‌دستی با سازمان کومله در کردستان

پاسخ سازمان پیکار همان مارکسیست شده‌های سازمان مجاهدین خلق بودند، پیکار در روزهای اول انقلاب به دولت موقت متمایل شد، اما خیلی زود سیاست خود را برای مقابله با کل جمهوری اسلامی تغییر داد. آنان همه‌پرسی عمومی برای رسمیت بخشیدن به جمهوری اسلامی را تحریم کردند اما در انتخابات مجلس خبرگان قانون اساسی شرکت کردند. با دستگیری تقی شهرام و محاکمه و اعدام او این گروه وارد منازعه با جمهوری اسلامی شد. این سازمان در کردستان با کومله به اتحادی تاکتیکی دست زد و بدین ترتیب وارد جنگ با جمهوری اسلامی شد.

۵- افول فعالیت گروه‌های معاند نظام جمهوری اسلامی ایران در داخل و آغاز فعالیت مجمع روحانیون مبارز (شکل‌گیری جناح چپ) از حوادث کدام‌یک از ادوار نظام جمهوری اسلامی است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی شهریور ۹۵- مشترک کشوری)

الف) دوره‌ی انتقال قدرت

ب) دوره‌ی تثبیت نظام

ج) دوره‌ی بازسازی اقتصادی

د) دوره‌ی اصلاحات

پاسخ دوره‌ی تثبیت نظام در سال‌های ۶۲ تا ۶۸ هم زمان با جنگ تحمیلی بوده و تمامی مسائل داخلی و خارجی تحت‌الشعاع آن قرار داشته است. مهمترین وقایع دوره‌ی تثبیت نظام (۱۳۶۲- ۱۳۶۸) شامل چهار مورد است: ۱- ریاست جمهوری آیت‌الله خامنه‌ای ۲- نخست‌وزیری مهندس میرحسین موسوی ۳- تشکیل بسیج به فرمان امام خمینی ۴- انشعاب مجمع روحانیون از جامعه‌ی روحانیت ۵- افول فعالیت گروه‌های معاند (دشمنی کننده) جمهوری اسلامی

پس از انقلاب اسلامی ایران دوره‌ی انتقال قدرت به دوره‌های ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۲ گفته می‌شود و این دوره به منازعه بین گروه‌های سیاسی تبدیل شد و علت آن تجربه‌ی زندگی در فضای باز سیاسی و روح جمعی در بین نیروهای سیاسی بود.

سؤال	۲	۳	۴	۵
پاسخ	ب	ب	د	ب

پاسخ هر سه دولت بعدی به ترتیب به نام دوره‌های «توسعه‌ی اقتصادی و سیاست تعدیل» و «توسعه‌ی سیاسی و قانون گرایی» و «عدالت‌محوری و اصول‌گرایی انقلابی» شناخته می‌شوند.

تغییر الگوی مصرف جامعه و حرکت به سوی رفاه در دوره‌های پس از جنگ تحمیلی موجب بالا رفتن سطح زندگی در کشور شد که این موجب افزایش انتظارات از دولت گشت.

در دوران ریاست مرحوم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی (دوران سازندگی) سیاست تعدیل اقتصادی در مقابل سیاست تثبیت قرار گرفت.

در دوره‌ی بازسازی اقتصادی (دوران ریاست جمهوری هاشمی) طی تجدید نظر صورت گرفته در قانون اساسی، مرجعیت از رهبری تفکیک شده و سمت نخست‌وزیری از قانون حذف شد.

تأکید بر اقتصاد رقابتی، استفاده از تکنولوژی پیشرفته و منابع خارجی از مواضع اقتصادی دوره بازسازی اقتصادی (۷۶- ۶۸) بوده است.

خب برو تست بزن ببین چکای کاری

۶- در کدام‌یک از ادوار انقلاب اسلامی، سیاست تعدیل و توسعه‌ی تجارت به اجراء در آمد؟ (دندانپزشکی و پزشکی خرداد ۹۸- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) تثبیت نظام ۶۸- ۶۲

ب) انتقال قدرت ۶۲- ۵۷

ج) توسعه‌ی سیاسی ۸۴- ۷۶

د) بازسازی اقتصادی ۷۶- ۶۸

مادندون‌ایم،
کمی آرام‌تر
ناموسا

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
بازتاب انقلاب اسلامی ایران و مقایسه‌ی آن با سایر انقلاب‌ها	۳	مهم

پاسخ جنبش اخوان‌المسلمین تحت تأثیر انقلاب اسلامی تاسیس نشد بلکه از قبل انقلاب وجود داشت ولی با وقوع انقلاب اسلامی، فعالیتش شدت گرفت. در منبع این درس در مورد سوریه صرفاً به گسترش فعالیت اخوان المسلمین اشاره شده. در کویت یک حرکت اسلامی با تلاش گروه «حزب‌الله کویت» به وجود آمد. انقلاب اسلامی بر جنبش‌های اسلامی مصر تأثیر غیر مستقیم داشت.

از نظر پست مدرنیسم‌ها، انقلاب اسلامی نشانه‌ی عبور بشر از مدرنیسم تلقی شد.

به این نکات توجه کنید:

۱- رشد اصول گرایی اسلامی از جمله بازتاب‌های انقلاب اسلامی در جهان اسلام محسوب می‌گردد.

۲- گسترش الهیات رهایی بخش را می‌توان از تاثیرات انقلاب اسلامی ایران در آمریکای لاتین دانست.

پاسخ ۳- از نظر امام خمینی تفاوت اصلی انقلاب اسلامی ایران با بقیه‌ی انقلاب‌ها، فرهنگی و هویتی بودن آن است.

برو برو تست تمرینی.

۱- در کدام‌یک از کشورهای اسلامی، انقلاب‌اسلامی تأثیر غیر مستقیم بر جنبش‌های اسلامی آن داشته است؟ (دندانپزشکی و پزشکی خرداد ۹۸- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) مصر ب) سوریه

ج) بحرین د) عربستان

★ ۲- از دیدگاه امام خمینی (ره) تفاوت اصلی انقلاب اسلامی ایران با دیگر انقلاب‌ها در کدام‌یک از موارد زیر است؟ (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب همدان و مشهد) (کلاسیک شهریور ۹۸- قطب همدان)

الف) سیاسی و ضد استبدادی بودن

ب) اقتصادی و عدالتی بودن

ج) فرهنگی و هویتی بودن

د) اجتماعی و اصلاح‌گرایانه بودن

سؤال	۶	۱	۲	
پاسخ	د	الف	ج	

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
کارنامه‌ی جمهوری اسلامی	۰	غیر مهم

۱- کدام گزینه از عوامل دخیل در قضاوت منفی افراد نسبت به وضع موجود نیست؟ (پزشکی و دندانپزشکی اسفند ۹۳- قطب شمال)

الف) افزایش سطح توقعات و مطالبات مردم و تغییر الگوی مصرف جامعه

ب) فضاسازی و فعالیت گسترده‌ی تبلیغاتی مخالفان داخلی و خارجی نظام در سیاه‌نمایی وضع موجود

ج) عدم افزایش چشمگیر سطح آگاهی‌های اجتماعی و اقتصادی افراد جامعه پس از انقلاب

د) انعکاس نیافتن مناسب دستاوردها و عدم ارائه‌ی آمارهای دقیق و شفاف و تطبیقی از اقدامات و تلاش‌های صورت پذیرفته

پاسخ عوامل دخیل در قضاوت منفی افراد:

۱- تغییر الگوی مصرف جامعه و بهتر شدن سطح نسبی زندگی مردم باعث افزایش سطح انتظارات شده است.

۲- افزایش سطح آگاهی

۳- ترویج فرهنگ نادرست اجتماعی

۴- انعکاس نیافتن دستاوردها و عدم ارائه آمارهای دقیق

۵- تبلیغات سوء مخالفان

مفهوم efficiency (کارآمدی(مهمه)) یعنی:

۱) موفقیت در راه تحقق اهداف با توجّه به امکانات و موانع ⊶

۲) موفقیت در راه تحقق اهداف با توجّه به امکانات و انتظارات

۳) موفقیت در راه تحقق اهداف و واقعیات با توجّه به موانع

۴) موفقیت در رفع موانع با توجه به اهداف و امکانات

۲- محور اصلی گفتمان اصلاح‌طلبان، به چه اصلی استوار بود؟ (دندانپزشکی و پزشکی آذر ۹۷- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) توسعه‌ی اقتصادی

ب) توسعه‌ی سیاسی

ج) پیشرفت و عدالت

د) گفتمان سازندگی

پاسخ در تعریف اصلاح‌طلبی گفته‌اند: به جریانی سیاسی گفته می‌شود که انجام تغییر در جامعه را از طریق انجام اصلاحات در قوانین و سیاست‌ها (نقطه محوری) و نه از طریق انقلاب و تعویض حکومت، تبلیغ می‌کند و اصلاح طلب کسی است که خواستار تغییر در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جامعه است بدون آن‌که در اساس جامعه دگرگونی ایجاد شود.

جمهوری اسلامی ایران در کدام صنعت، اکنون در بین سه کشور برتر دنیا قرار دارد؟

۱) سدسازی ⊶

مهمترین دستاورد اجتماعی انقلاب اسلامی ایران در سطح داخلی کدامیک است؟

۱) عمومی شدن سواد و آموزش و علم

۲) معرفی شایسته جایگاه زن

۳) ترویج فرهنگ استقلال و استکبار ستیزی

۴) ایجاد روحیه‌ی خودباوری ⊶

برای تشکر
دوساعت پی‌وی نرویم،
خوب نیست

روانه شو به تست تمرینی.

سؤال	۱	۲		
پاسخ	ج	ب		

نام مبحث	تعداد سؤالات در آزمون‌های دو سال اخیر	ملاحظات
مسائل و چالش‌های بعد از انقلاب	۴	مهم

پاسخ بعد از رسوایی‌های ماجرای ایران گیت و مک فارلین و هم چنین پیروزی ایران در جنگ هشت ساله‌ی تحمیلی، آمریکا برای حفظ تسلط خود بر خلیج فارس و هم چنین تحت فشار قرار دادن ایران شروع به گسیل ناوهای جنگی به خلیج فارس کرد. همچنین عملیات طبس در اردیبهشت ۵۹ از سوی آمریکا در جهت خروج از بن‌بست تسخیر سفارت خود در ایران صورت گرفت.

پاسخ مردم سالاری دینی، یعنی نقش دادن به مردم در حکومت، یعنی مردم در اداره حکومت و تشکیل حکومت و تعیین حاکم و در تعیین رژیم حکومتی و سیاسی نقش دارند. در اندیشه‌ی مردم‌سالارانه‌ی دینی امام علی(ع)، بیعت وسیلهٔ اجرای برنامه‌ها و فرامین حکومت اسلامی است و به وسیله‌ی بیعت، خود را متعهد به پیروی و مشارکت می‌دانند. مهمترین مبانی فکری دموکراسی عبارتند از: اصل رضایت- برابری مدنی- خودمختاری فرد (در امور شخصی)- تفکیک قوا- قدرتمندی جامعه مدنی- قانون- مدارا- شهروندی- مشروعیت مردمی- حقوق بشری

پاسخ اسلام نوعی نظام مدیریت سیاسی شورایی را به‌رسمیت شناخته است که براساس آن می‌توان مشارکت مردمی را به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های مردم‌سالاری دینی مطرح کرد. در نظریه‌های اسلامی مردم سالار، عناصری همچون شورا و بیعت اهمیت خاصی دارند. پس توی مردم سالاری دینی با مردم مشورت میشه و مردم بیعت می‌کنن تا متعهد به مشارکت باشند.

مفروض نظریه‌ی مردم سالاری دینی امکان جمع بین دین و دموکراسی است.

پاسخ یه تئوری هست که میگه انقلاب‌ها حرکت دورانی دارن و پس از رسیدن به یه نقطه‌ی خاص دوباره از اول انقلاب میشه و... راه جلوگیری از وقوع ترمیدور در انقلاب ما تحقق آرمان‌ها، حفظ دستاوردها و رفع آسیب‌هاست.

چالش‌های داخلی ☜ تهاجم فرهنگی، اشاعه‌ی دین از ساخت‌های اجتماعی (سکولاریسم)، نابرابری اجتماعی و مشکلات اقتصادی و علوم انسانی

چالش‌های بین‌المللی ☜ تحریم ها، مسأله‌ی هسته‌ای، جهانی‌سازی، جنگ نرم و...

تهاجم فرهنگی به معنای تهی‌کردن جامعه از فرهنگ خودی و جایگزینی فرهنگ موردنظر دشمن است.

پاره حقیقت‌گویی و کلی گویی ☜ خبری که از نظر محتوا بهم پیوسته است بصورت ناقص بیان شود و مفهوم صحیح مشخص نباشد. (تاکتیک بی‌حس‌سازی مغزی)

★ ۱- به دنبال چه موضوعی، آمریکا بطور مستقیم در جنگ ایران و عراق مداخله کرده و به سکوهای نفتی ایران حمله کرد؟ (دندان‌پزشکی اسفند ۹۴- مشترک کشوری)

الف) رسوایی واترگیت

ب) ماجرای ایران گیت

ج) سقوط ایرباس ۶۵۵

د) نپذیرفتن قطع‌نامه ۵۹۸

۲- همه‌ی گزینه‌های زیر از «مبانی فکری مردم سالاری- دموکراسی» است، بجز: (پزشکی ریفرم شهریور ۹۸- قطب شمال)

الف) انتخابات ب) حقوق بشر

ج) برابری مدنی د) خودمختاری فرد

★ ۳- عناصر مهم و کلیدی در نظریه‌های اسلامی مردم سالار چیست؟ (دندان‌پزشکی دی ۹۷- میان‌دوره‌ی کشوری)

الف) شورا و بیعت

ب) شورا و قوه قضائیه

ج) مجلس شورای اسلامی

د) بیعت و مشارکت سیاسی

★ ۴- درباره‌ی حرکت دوری انقلاب‌ها (ترمیدور) براساس اندیشه‌های اسلامی، کدام عبارت درست است؟ (پزشکی اسفند ۹۵- مشترک کشوری)

الف) ترمیدور، مفهومی نسبی و مشکک نیست.

ب) ترمیدور، فروکش کردن هیجان انقلابی‌ها است.

ج) حرکت دوری، سنتی حتمی و خارجی از اراده‌ی انسان‌ها نیست.

د) حرکت دوری، چرخش قدرت میان تندروها و میانه روها است.

سؤال	۱	۲	۳	۴
پاسخ	ب	الف	الف	ج

★

۵- کدام‌یک از تاکتیک‌های جنگ نرم مورد توجه بنگاه‌های خبرپراکنی و استکبار جهانی در مواجهه با جمهوری اسلامی ایران است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۴- قطب شیراز/پزشکی شهریور ۹۵- قطب اهواز)

الف) پاره حقیقت گویی و کلی گویی

ب) ایجاد تفرقه و تضاد

ج) برچسب‌زنی و جنگ روانی

د) ترور شخصیت و انسانیت زدایی

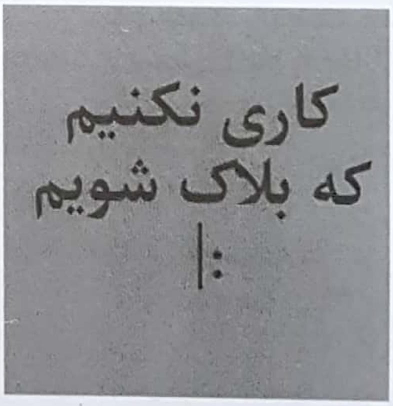
۶- کدام گزینه از احتمالات مطرح در خصوص جهانی شدن است؟ (پزشکی و دندان‌پزشکی اسفند ۹۶- قطب تبریز)

الف) جهانی شدن نخستین بار با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی مطرح شد.

ب) جهانی شدن بعد از حادثه‌ی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۰ وارد ادبیات سیاسی جهان شد.

ج) جهانی شدن نخستین بار در سال ۱۹۵۶ و هم‌زمان با تشکیل رژیم صهیونیستی مطرح شد.

د) جهانی شدن با تجددگرائی (مدرنیسم) و توسعه سرمایه‌داری هم‌زمان بوده اما اخیراً شتابی ناگهانی گرفته است.

سؤال	۵	۶		
پاسخ	ب	د		

پاسخ ایجاد تفرقه و تضاد ☜ این تاکتیک بشدت مورد توجه بنگاه‌های خبرپراکنی در مواجهه با جمهوری اسلامی است و باعث تزلزل و تنزل اعتماد عمومی مردم می‌شود.

جنگ روانی (رسانه ای) و برچسب‌زنی ☜ کاربردی‌ترین نحوه‌ی رویارویی با ملل جهان

انسان زدایی و ترور شخصیت ☜ تنزل حریف از مرتبه‌ی انسانی

کدام‌یک از تاکتیک های زیر در جنگ روانی، عمدتا برای مرعوب کردن و فریب ذهن حریف، مورد استفاده قرار می‌گیرد؟

راه عقل ⊶ | ایجاد تفرقه و تضاد

کلی‌گویی | ترور شخصیت

جهانی شدن:

۱- جهانی شدن پدیده‌ای غیرارادی و نتیجه‌ی انقلاب اطلاعاتی و صادرات اقتصادی است.

۲- جهانی شدن امری ارادی و متأثر از سیاست اقتصادی غرب است.

۳- جهانی شدن با مدرنیسم و توسعه‌ی سرمایه‌داری هم‌زمان بوده ولی اخیرا شتابی ناگهانی گرفته است.

پاسخ جهانی شدن پدیده ای غربی برای جهان اسلام است بحث جهانی سازی در واقع تحمیل فرهنگ و یک زندگی خاص برای تمام دولت هاست و در واقع دنیای غرب به دنبال توسعه فرهنگی است که این امر به معنای چالش جدی با هویت و فرهنگ اسلامی است.

اصلی‌ترین ابزار جهانی‌شدن فرهنگ و خدمات اجتماعی است.

اثرات جهانی سازی بر کشور های جهان سوم:

۱-عمیق تر شدن شکاف طبقاتی

۲- تاثیرگذاری بر امنیت و ایجاد ناسازه‌ای بین نابرابری و امنیت

۳- شدت گرفتن روند سکولاریزاسیون

۴-سنت‌ها، فرهنگ‌های بومی و تعالیم دینی دچار مشکل می‌شوند.

به این نکات توجه کنید:

۱- با وقوع انقلاب اسلامی به دلیل بوجود آمدن خلاء امنیتی برای منافع آمریکا در منطقه، آمریکا همواره راهبردهای مختلفی را برای مقابله با آن به کار گرفته است.

۲- هدف دشمن از ایجاد جنگ نرم در کشورهای هدف براندازی نظام سیاسی کشور است.

در مقابل ایران از جنگ نرم برای ایجاد تفرقه و تضاد، استفاده می‌کنند.

۳- مردم‌سالاری دینی در دوره‌ی اصلاحات (۸۴ _۷۶) مورد تأکید بیش‌تری قرار گرفت.

نقطه‌ی اوج تعارض ایران با آمریکا فلسطینه! انرژی هسته‌ای چالش عمده‌ی ایران و غربه. اینم از این. نه خسته!

۱۲

وقتی از نانوایی سر کوچه نان می‌گیریم و به سمت خانه راه می‌افتیم، می‌گوییم «دارم می‌روم خانه».
وقتی از شهری که در آن درس می‌خوانیم می‌خواهیم به شهرمان برگردیم، می‌گوییم «دارم می‌روم خانه».
وقتی از یک کشور خارجی می‌خواهیم به کشور خودمان برگردیم، می‌گوییم «دارم می‌روم خانه».
فلیکس بام گارتنر، ماجراجوی اتریشی، وقتی در لبه‌ی فضا از کپسولش بیرون آمد و می‌خواست سقوط آزاد تاریخی‌اش را به سمت زمین شروع کند، گفت «دارم میروم خانه».
فضانوردان ایستگاه فضایی وقتی دلشان تنگ می‌شود، از پنجره‌های کوچک ایستگاه فضایی، به زمین نگاه می‌کنند، به خانه نگاه می‌کنند. آنها بیشتر اوقات به جای کلمه‌ی زمین، از خانه استفاده می‌کنند.
به نظر می‌رسد هرچه از سرزمین آباء و اجدادی، از تعصبات نژادی، از ملیّت دورتر می‌شویم، هرچه بیشتر مرزهای قراردادی کشورها و قاره‌ها را پشت سر می‌گذاریم، خانه‌مان بزرگ‌تر می‌شود و آدم‌ها، جدا از نژاد و رنگ و ملیت، عضو خانواده‌ی ما و برادر و خواهرمان می‌شوند.
از نظر فضانوردی که از فضا به زمین می‌نگرد، زمین و همه‌ی موجوداتش، یک خانواده‌اند. اگر روزی آدم‌ها بدون آنکه به فضا سفر کنند به چنین دیدگاه وسیعی برسند، وقتی که به جای شهر من و کشور من، بگویند زمین من، دوره‌ی جدیدی برای بشر آغاز خواهد شد، آن‌وقت است که بشر به جایگاه واقعی و هدف نهایی‌اش در پهنه‌ی جهان هستی پی خواهد برد. شاید چیزی به نام «صلح عمومی»

#ناشناس

9 786227 505481

نشر طبیبانه

موسسه آموزشی دانش‌آموختگان تهران